

МОНГОЛЫН
ХУУЛЬЧДЫН
ХОЛБОО

ХУУЛЬЧДЫН ОРДОН

МОНГОЛЫН ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ

ТАЙЛАН

2023

2024

2025

ХУУЛЬЧДЫН ОРДОН

ГАРЧИГ

ЗӨВЛӨЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН	4
ХЯНАЛТЫН ЗӨВЛӨЛ	44
МОНГОЛЫН ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ ТАМГЫН ГАЗРЫН 2023-2025 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТОВЧ ТАЙЛАН	48
ЧИГ ҮҮРГИЙН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН	66
ХУУЛЬЧИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ШАЛГАЛТЫН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО	66
ХУУЛЬЧДЫН ЭРХ, ХУУЛЬ ЁСНЫ АШИГ СОНИРХЛЫГ ХАМГААЛАХ ХОРОО	75
ХУУЛЬЧИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ДҮРЭМ, ЁС ЗҮЙН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО	79
ХУУЛЬ ЗҮЙН ШИНЖЛЭХ УХААН, БОЛОВСРОЛЫН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО	83
ХУУЛЬ ЗҮЙН СУРГУУЛИЙГ МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО	86
САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН	88
ШҮҮГЧДИЙН ХОРОО	88
ПРОКУРОРЫН ХОРОО	92
ИРГЭНИЙ ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО	97
ЗАХИРГААНЫ ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО	102
ЭРҮҮГИЙН ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО	108
ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО	110
ХУУЛЬЧИЙН НИЙТЭД ТУСТАЙ МЭРГЭЖЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО	112
ТӨЛБӨРИЙН ЧАДВАРГҮЙ ИРГЭДЭД ХУУЛЬ ЗҮЙН ТУСЛАЛЦАА, ӨМГӨӨЛЛИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО	116
ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАЛЫГ ДЭМЖИХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО	121
ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО	125
ОЛОН УЛСЫН ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО	130
ӨМГӨӨЛӨГЧДИЙН ХОРОО	136
ӨМГӨӨЛЛИЙН НӨХӨРЛӨЛИЙН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО	140
НОТАРИАТЫН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ ХОРОО	142

ЗӨВЛӨЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Нэг. Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн

Зөвлөл нь 2023-2025 онд Хуульчдын тавдугаар Их хурлын 2022 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдрийн 11 дүгээр тогтоолоор 13 сайн дурын хороодын төлөөлөл бүхий 49 гишүүний бүрэлдэхүүнтэйгээр байгуулагдан үйл ажиллагаа явууллаа. Үүнээс 3 гишүүн шүүгчдийн, 4 гишүүн прокурорын, 4 гишүүн өмгөөлөгчийн, 4 гишүүн Үндсэн хуулийн, 4 гишүүн Олон улсын эрх зүйн, 4 гишүүн Захиргааны эрх зүйн, 4 гишүүн Иргэний эрх зүйн, 4 гишүүн Эрүүгийн эрх зүйн, 4 гишүүн Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны төлөөлөл байгаа бол 4 гишүүн Төлбөрийн чадваргүй иргэнд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хороог, 3 гишүүн Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороог, 3 гишүүн Өмгөөллийн нөхөрлөлийг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороог тус тус төлөөлөн ажиллаж байна.

Хоёр. Хуралдаан

Хуульчдын тавдугаар Их хурлын 2022 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдрийн 11 дүгээр тогтоолоор батламжлагдсан Зөвлөлийн 49 гишүүн 2022 онд 2, 2023 онд 7, 2024 онд 8, 2025 оны 11 дүгээр сарын 12-ны өдрийг хүртэл 7, нийт 24 удаа хуралдаж 108 асуудал хэлэлцэж 91 тогтоол гаргасан байна.

Гурав. Бүрэн эрхийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн ажил

Зөвлөл Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.9 дэх хэсэгт заасан бүрэн эрхийн хүрээнд дараах ажлуудыг хийж хэрэгжүүлсэн. Үүнд:

3.1. Хуульчдын холбооны ажлын төлөвлөгөө, төсвийг хэлэлцэж батлах, түүний хэрэгжилтэд хяналт тавих.

Зөвлөлийн 2022 оны 12 дугаар сарын 24-ний өдрийн хурлаар МХХ-ны 2023 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, төсвийг хэлэлцэж 17 дугаар тогтоолоор үйл ажиллагааны ерөнхий төлөвлөгөөг, 18 дугаар тогтоолоор 2023 оны төсвийг тус тус баталсан.

Зөвлөлийн 2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн хурлаар МХХ-ны 2024 оны үйл

¹Хуульчдын холбооны зөвлөлийн гишүүдийн мэдээллийг Хавсралт №1-д үзүүлэв.

ажиллагааны төлөвлөгөө, төсвийг хэлэлцэж 41 дүгээр тогтоолоор 2024 оны үйл ажиллагааны ерөнхий төлөвлөгөөг, 42 дугаар тогтоолоор 2024 оны төсвийг тус тус баталсан.

Зөвлөлийн 2023 оны 12 дугаар сарын 23-ны өдрийн хурлаар МХХ-ны 2025 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, төсвийг хэлэлцэж 20 дугаар тогтоолоор 2025 оны үйл ажиллагааны ерөнхий төлөвлөгөөг, 21 дүгээр тогтоолоор 2025 оны төсвийг тус тус баталсан.

Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө, төсөв батлагдсантай холбогдуулан хэрэгжилтэд хяналт тавих ажлын хүрээнд Тамгын газрын үйл ажиллагааны тайланг хагас жил тутамд Зөвлөлийн хурлаар хэлэлцсэн бол Зөвлөлийн 2025 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдрийн хурлаар МХХ-ны байр худалдан авах ажиллагаа, Салбаруудын үйл ажиллагааны тайланг, 2025 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдрийн хурлаар МХХ-ны сайн дурын хороодын үйл ажиллагааны тайланг тус тус хэлэлцэж, шаардлагатай мэдээ, мэдээлэлтэй танилцсан байна.

Санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналтын хүрээнд Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлөөс гүйцэтгэсэн хяналт шалгалтын тайланг хэлэлцэж, шаардлагатай арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлж ажилласан байна. Мөн 2024 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдрийн 01 дүгээр тогтоолоор МХХ-ны санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудит хийх байгууллагыг сонгон шалгаруулж, аудитын дүгнэлтийг хэлэлцсэн.

3.2. Мэргэжлийн хариуцлагын хорооноос бусад Чиг үүргийн хороог байгуулж, даргыг нь хоёр жилийн хугацаатайгаар томилох

Зөвлөлөөс 2023-2025 онд Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуульд заасан бүрэн эрхийн хугацаа дуусгавар болсонтой холбогдуулан 2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн ээлжит бус хуралдааны 12 дугаар тогтоолоор Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах асуудал эрхэлсэн, 13 дугаар тогтоолоор Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн, 14 дүгээр тогтоолоор Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал хариуцсан хороодын гишүүдийг сонгож, бүрэлдэхүүнийг шинээр баталсан.

Мөн 2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн ээлжит хуралдааны 20 дугаар тогтоолоор Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг, 21 дүгээр тогтоолоор Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал хариуцсан хорооны гишүүнийг, 2023 оны 10 дугаар сарын 07-ны өдрийн 36 дугаар тогтоолоор Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал хариуцсан хорооны гишүүнийг, 37 дугаар тогтоолоор Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг батламжлах, чөлөөлөх шийдвэр гаргасан байна.

2024 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдрийн 04 дүгээр тогтоолоор Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг сонгож, мөн өдрийн 02 дугаар тогтоолоор хорооны даргыг томилсон байна.

3.3. Чиг үүргийн хорооноос бусад хороог батламжлах

Зөвлөлийн 2023 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдрийн 29 дүгээр тогтоолоор “Нотариатын хөгжлийн дэмжих” сайн дурыг хороог үүсгэн байгуулсныг батламжилсан.

Түүнчлэн Зөвлөлөөс 2023 онд зарим сайн дурын хороодын буюу бүрэн эрхийн хугацаа дууссан Иргэний эрх зүйн, Олон улсын эрх зүйн, Үндсэн хуулийн эрх зүйн, Эдийн засгийн эрх зүйн, мөн Өмгөөлөгчдийн, Прокурорын, Шүүгчдийн, Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн, Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх асуудал эрхэлсэн, Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих асуудал эрхэлсэн, Өмгөөллийн нөхөрлөлийг дэмжих Сайн дурын хороодын Тэргүүн, Удирдах зөвлөлийн гишүүдийг 2023 оны 01 дүгээр сарын 28-ны өдрийн Зөвлөлийн хурлын 01 дүгээр тогтоолоор батламжилсан бол 2023 оны 04 дүгээр сарын 28-ны өдрийн

22 дугаар тогтоолоор Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн, Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих асуудал эрхэлсэн болон Захиргааны эрх зүйн Сайн дурын хороодын Тэргүүн, Удирдах зөвлөлийн гишүүдийг батламжилсан байна.

3.4. Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг томилох, чөлөөлөх

Монголын Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлийн гишүүд, даргыг томилох, чөлөөлөх асуудлыг хэлэлцэж 2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн 09 дүгээр тогтоолоор шүүгч гишүүдийг сонгосон бол 04 дүгээр сарын 28-ны өдрийн тогтоолоор Хяналтын зөвлөлийн даргаар Т.Жавхлантөгсийг, гишүүнээр Ж.Эрдэнэбилэгийг томилж, батламжилсан.

2025 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор прокурорын төлөөлөл Д.Чулуунбатыг, 2025 оны 09 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 15 дугаар тогтоолоор өмгөөлөгчдийн төлөөлөл Н.Анхтуяаг Хяналтын зөвлөлийн гишүүнээр тус тус томилсон бөгөөд бүрэн эрхийн хугацаа нь дуусгавар болсон Ш.Эрдэнэбилэг, Н.Мөнхцэцэг нарыг чөлөөлсөн байна.

3.5. Дүрэм, журмыг батлах

Хуульчдын холбооны зөвлөлөөс 2023 онд бие даасан 5 журам, 3 журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, 1 чиглэл, нийт 9 журмыг шинээр болон шинэчлэн баталжээ. Тодруулбал, Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль, Хуульчдын холбооны дүрэмд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой 3 журмыг баталж, 3 журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан бол Хуульчдын холбооны бодлогыг тодорхойлох хүрээнд 3 журмыг баталсан байна.

2024 онд Хуульчдын холбооны зөвлөлөөс Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 2 тогтоол баталсан.

2025 онд Санхүүгийн үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангах тухай журмыг шинээр баталсан байна.

²Хуульчдын холбооны зөвлөлөөс баталсан журмуудын жагсаалтыг тайлангийн Хавсралт №4-т үзүүлэв.

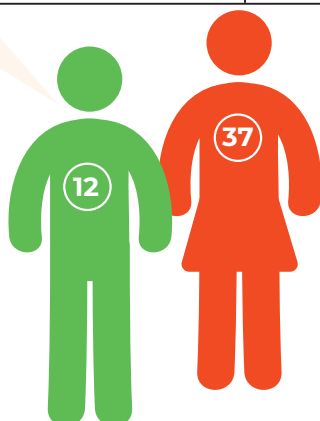
³Хуульчдын холбооны зөвлөлөөс баталсан журмуудын жагсаалтыг тайлангийн Хавсралт №4-т үзүүлэв.

ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮД (2022.12.10-2025.11.11)

Д/Д	Нэр	Эцэг/эх/-ийн нэр	Харьяалагдах хороо
1.	Алтангадас	Шагдарсүрэн	Захиргааны эрх зүйн хороо
2.	Ганболд	Цог	Захиргааны эрх зүйн хороо
3.	Мөнх-Эрдэнэ	Тэрбиш	Захиргааны эрх зүйн хороо
4.	Эрдэнэсүвд	Сангаа	Захиргааны эрх зүйн хороо
5.	Золжаргал	Эрдэнэжаргал	Иргэний эрх зүйн хороо
6.	Наранцогт	Төртогтох	Иргэний эрх зүйн хороо
7.	Отгонбаатар	Чулуун	Иргэний эрх зүйн хороо
8.	Энхбаяр	Сэргэлэн	Иргэний эрх зүйн хороо
9.	Мөнхбат	Мөнхдорж	Олон улсын эрх зүйн хороо
10.	Онончимэг	Ренчиндорж	Олон улсын эрх зүйн хороо
11.	Оюумаа	Володя	Олон улсын эрх зүйн хороо
12.	Энхболд	Оюунцэцэг	Олон улсын эрх зүйн хороо
13.	Баатарсайхан	Батсүх	Өмгөөллийн нөхөрлөлийг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороо
14.	Батцэнгэл	Батбаяр	Өмгөөллийн нөхөрлөлийг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороо
15.	Оюу-Эрдэнэ	Болд	Өмгөөллийн нөхөрлөлийг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороо
16.	Базар	Ашим	Өмгөөлөгчдийн хороо
17.	Батзориг	Цэрэндолгор	Өмгөөлөгчдийн хороо
18.	Ганхөлөг	Энхтайван	Өмгөөлөгчдийн хороо
19.	Наранбаатар	Гадинбуу	Өмгөөлөгчдийн хороо
20.	Батболд	Цоодол	Прокурорын хороо
21.	Мөнхбат	Цэвэлмаа	Прокурорын хороо
22.	Өнөрмаа	Бямбажав	Прокурорын хороо
23.	Сүхбат	Цоодол	Прокурорын хороо
24.	Баянмөнх	Содсүрэн	Төлбөрийн чадваргүй иргэнд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хороо

25.	Болд-Эрдэнэ	Доржнамжил	Төлбөрийн чадваргүй иргэнд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хороо
26.	Сугар-Эрдэнэ	Энхтөр	Төлбөрийн чадваргүй иргэнд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хороо
27.	Урангоо	Гарьд	Төлбөрийн чадваргүй иргэнд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хороо
28.	Баяраа	Баттүвшин	Үндсэн хуулийн эрх зүйн хороо
29.	Оросоо	Дэмбэрэл	Үндсэн хуулийн эрх зүйн хороо
30.	Өнөржаргал	Чинзориг	Үндсэн хуулийн эрх зүйн хороо
31.	Удвал	Ванчиг	Үндсэн хуулийн эрх зүйн хороо
32.	Энхсайхан	Лхагважав	Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх асуудал эрхэлсэн хороо
33.	Болдхүү	Ушаандар	Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх асуудал эрхэлсэн хороо
34.	Өнөмөнх	Батсайхан	Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх асуудал эрхэлсэн хороо
35.	Цацралтуяа	Сандаг	Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх асуудал эрхэлсэн хороо
36.	Ганбат	Сарантуяа	Шүүгчдийн хороо
37.	Золзаяа	Энэбиш	Шүүгчдийн хороо
38.	Энэбиш	Эрдэнэчимэг	Шүүгчдийн хороо
39.	Амарсанаа	Цэнджав	Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороо
40.	Түмэнжаргал	Даваасүрэн	Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороо
41.	Халиун	Ганболд	Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороо
42.	Амартүвшин	Цэгмид	Эдийн засгийн эрх зүйн хороо
43.	Баасандорж	Баяраа	Эдийн засгийн эрх зүйн хороо
44.	Болормаа	Володя	Эдийн засгийн эрх зүйн хороо
45.	Отгонбаяр	Лхамсүрэн	Эдийн засгийн эрх зүйн хороо
46.	Гансүх	Цэндсүрэн	Эрүүгийн эрх зүйн хороо
47.	Даваажанцан	Батбаяр	Эрүүгийн эрх зүйн хороо
48.	Санчирбал	Одсүрэн	Эрүүгийн эрх зүйн хороо
49.	Тэгшжаргал	Сүх-Очир	Эрүүгийн эрх зүйн хороо

ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ ЗӨВЛӨЛӨӨС БАТАЛСАН ЖУРМЫН ТОВЬЁГ (2022.12.10-2025.11.11)

2023

1. Журам батлах тухай (Хууль тогтоох ажиллагаанд мэргэжлийн шинжээчийн туслалцаа үзүүлэх журам)
2. Журам батлах тухай (Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах журам)
3. Чиглэл батлах тухай (Төрийн болон төрийн бус, олон улсын байгууллага, бусад этгээдтэй хамтран ажиллах чиглэл)
4. Журам батлах тухай (Судалгааны ажлын журам)
5. Журам батлах тухай (Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журам)
6. Журам батлах тухай (Албан бус сургалтын журам)
7. Журам батлах тухай (Мэргэшсэн хуульч нэршил хэрэглэх эрхийн батламж, түүнийг олгох журам)
8. Монголын Хуульчдын холбооны шагналын журамд өөрчлөлт оруулах тухай
9. Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай (Хяналтын зөвлөлийн ажиллах журам)

2024

10. Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай (Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох)
11. Журамд нэмэлт оруулах тухай (Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох)

2025

12. Журам батлах тухай (Санхүүгийн үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангах тухай)

Нийт бие даасан 6 журам, 1 чиглэл, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах 4 журам баталсан

ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ ЗӨВЛӨЛӨӨС БАТАЛСАН ТОГТООЛЫН ТОВЪЁГ (2022.12.10-2025.11.11)

2022 он

Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн тогтоол					
№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
1.	2022.12.24	15	Хуульчдын холбооны Тамгын газрын бүтэц, орон тоог шинэчлэн батлах тухай	Тийм	2
2.	2022.12.24	16	Хуульчдын холбооны 2023 оны үйл ажиллагааны ерөнхий төлөвлөгөө батлах тухай	Тийм	19
3.	2022.12.24	17	Хуульчдын холбооны 2023 оны төсөв батлах тухай	Тийм	15
4.	2022.12.24	18	Чиглэл өгөх тухай (Сайн дурын хороодын сонгууль)	Үгүй	1
5.	2022.12.24	19	Хуульчдын холбооны Тамгын газрын даргаас чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
6.	2022.12.24	20	Хуульчдын холбооны Тамгын газрын даргыг томилох тухай	Үгүй	1

2023 он

Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн тогтоол					
№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
1.	2023.01.28	01	Сайн дурын хороодын Тэргүүн, Удирдах зөвлөлийн гишүүдийг батламжлах тухай	Тийм	4
2.	2023.03.25	02	Журам батлах тухай (Хууль тогтоох ажиллагаанд мэргэжлийн шинжээчийн туслалцаа үзүүлэх журам)	Тийм	9
3.	2023.03.25	03	Журам батлах тухай (Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах журам)	Тийм	6

№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
4.	2023.03.25	04	Чиглэл батлах тухай (Төрийн болон төрийн бус, олон улсын байгууллага, бусад этгээдтэй хамтран ажиллах чиглэл)	Тийм	5
5.	2023.03.25	05	Журам батлах тухай (Судалгааны ажлын журам)	Тийм	8
6.	2023.03.25	06	Журам батлах тухай (Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журам)	Тийм	16
7.	2023.03.25	07	Журам батлах тухай (Албан бус сургалтын журам)	Тийм	4
8.	2023.03.25	08	Журам батлах тухай (Мэргэшсэн хуульч нэршил хэрэглэх эрхийн батламж, түүнийг олгох журам)	Тийм	6
9.	2023.03.25	09	Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлийн гишүүдийг томилох, чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
10.	2023.03.25	10	Тооллогын комисс байгуулах тухай	Үгүй	1
11.	2023.03.25	11	2023 оныг “Хуульчийн нийтлэг эрх ашгийг хамгаалах, мэргэжлийн нэр хүндийг өсгөх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулах” жил болгон зарлах тухай	Үгүй	1
12.	2023.03.25	12	Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг батламжлах, чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
13.	2023.03.25	13	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг батламжлах, чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
14.	2023.03.25	14	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал хариуцсан хорооны гишүүдийг батламжлах, чөлөөлөх тухай	Үгүй	1

№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
15.	2023.04.28	15	Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах асуудал эрхэлсэн хорооны даргыг томилох тухай	Үгүй	1
16.	2023.04.28	16	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хорооны даргыг томилох тухай	Үгүй	1
17.	2023.04.28	17	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал хариуцсан хорооны даргыг томилох тухай	Үгүй	1
18.	2023.04.28	18	Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлийн дарга, гишүүнийг томилох, батламжлах тухай	Үгүй	1
19.	2023.04.28	19	Тооллогын комисс байгуулах тухай	Үгүй	1
20.	2023.04.28	20	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг батламжлах тухай	Үгүй	1
21.	2023.04.28	21	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал хариуцсан хорооны гишүүнийг батламжлах тухай	Үгүй	1
22.	2023.04.28	22	Сайн дурын хорооны Тэргүүн, Удирдах зөвлөлийн гишүүдийг батламжлах тухай	Тийм	2
23.	2023.04.28	23	Төлөвлөгөө батлах тухай (Хуульчийн нийтлэг эрх ашгийг хамгаалах, мэргэжлийн нэр хүндийг өсгөх чиглэлээр хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө)	Тийм	5
24.	2023.04.28	24	Ажлын хэсэг байгуулах тухай (МХХ-ны 10 жилийн ойн хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээг төлөвлөх, удирдан зохион байгуулах)	Үгүй	1

№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
25.	2023.07.05	25	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын тов тогтох тухай	Үгүй	1
26.	2023.07.05	26	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын хураамжийг шинэчлэн тогтоох тухай	Үгүй	1
27.	2023.07.05	27	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Үгүй	1
28.	2023.07.05	28	Сургагч багшийн урамшууллын хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Тийм	2
29.	2023.07.05	29	Сайн дурын хороог батламжлах тухай (Нотариатын хөгжлийг дэмжих хороо)	Үгүй	1
30.	2023.07.05	30	Ажлын хэсэг байгуулах тухай (МУТСТХуулийн хэрэгжилтийг хангах журам, гарын авлага боловсруулах)	Үгүй	1
31.	2023.07.05	31	Ажлын хэсэг байгуулах тухай (мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн зөрчилтэй холбоотой өргөдөл, гомдол шийдвэрлэх журам боловсруулах)	Үгүй	1
32.	2023.07.05	32	Тооллогын комисс байгуулах тухай	Үгүй	1
33.	2023.10.07	33	Монголын Хуульчдын холбооны шагналын журамд өөрчлөлт оруулах тухай	Тийм	6
34.	2023.10.07	34	Хөрөнгө актлах тухай	Тийм	4
35.	2023.10.07	35	“Мэргэшсэн хуульч” нэршил хэрэглэх эрхийн батламж олгох орон тооны бус зөвлөлийн гишүүдийг батламжлах тухай	Үгүй	1
36.	2023.10.07	36	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал хариуцсан хорооны гишүүнийг батламжлах тухай	Үгүй	1

№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
37.	2023.10.07	37	Хуульчийн мэргэжлийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг батламжлах, чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
38.	2023.10.07	38	Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай (Хяналтын зөвлөлийн ажиллах журам)	Тийм	9
39.	2023.10.07	39	Тооллогын комисс байгуулах тухай	Үгүй	1
40.	2023.12.18	40	Тооллогын комисс байгуулах тухай	Үгүй	1
41.	2023.12.18	41	Хуульчдын холбооны 2024 оны үйл ажиллагааны ерөнхий төлөвлөгөө батлах тухай	Тийм	20
42.	2023.12.18	42	Хуульчдын холбооны 2024 оны төсөв батлах тухай	Тийм	16
43.	2023.12.18	43	Хуульчдын дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг сонгож батламжлах тухай	Үгүй	1
44.	2023.12.18	44	А.Пүрэвдуламыг Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн гишүүнээс чөлөөлөх тухай	Үгүй	1

2024 он

Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн тогтоол					
№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
1.	2024.02.20	01	Аудит хийх байгууллагыг сонгох тухай	Үгүй	1
2.	2024.02.20	02	Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны даргыг батламжлах тухай	Үгүй	1
3.	2024.02.20	03	Тооллогын комисс байгуулах тухай	Үгүй	1

№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
4.	2024.02.20	04	Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг сонгож, батламжлах тухай	Үгүй	1
5.	2024.02.20	05	С.Асланбекийг Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн гишүүнээс чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
6.	2024.07.05	06	Азийн про боно чуулга уулзалт зохион байгуулах ажлын хэсэг байгуулах тухай	Үгүй	1
7.	2024.07.05	07	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын тов тогтоох тухай	Үгүй	1
8.	2024.07.05	08	Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай (хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох)	Тийм	
9.	2024.07.05	09	Монгол Улсын Хүний эрхийн үндэсний комиссын дэргэдэх орон тооны бус Хүний эрхийг хамгаалагчийн хорооны гишүүнд нэр дэвшүүлэх тухай (Ч.Өнөржаргал)	Үгүй	1
10.	2024.08.23	10	Итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч томилох тухай (Д.Оросоо, А.Базар, Ц.Гансүх)	Үгүй	1
11.	2024.09.27	11	Хуульчдын ээлжит VI Их хурлыг зохион байгуулах ажлын хэсэг байгуулах тухай	Тийм	2
12.	2024.09.27	12	“Мэргэшсэн хуульч” нэршил хэрэглэх эрхийн батламж олгох орон тооны бус зөвлөлийн гишүүдийг батламжлах тухай	Үгүй	1

№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
13.	2024.09.27	13	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын комиссын гишүүнд олгох урамшууллын хэмжээг тогтоох тухай	Үгүй	1
14.	2024.10.15	14	Ажлын хэсгийн гишүүнд санал болгох тухай (Ц.Мөнхбат)	Үгүй	1
15.	2024.11.08	15	Эрх олгох тухай (байр)	Үгүй	1
16.	2024.12.03	16	Журамд нэмэлт оруулах тухай (хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох)	Үгүй	1
17.	2024.12.03	17	Хуульчдын ээлжит VI Их хурлыг зохион байгуулах тов тогтоох тухай	Үгүй	1
18.	2024.12.03	18	Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн үүргийг гүйцэтгэгчийг сонгох тухай	Үгүй	1
19.	2024.12.23	19	Ш.Мөнхцацралыг Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн гишүүнээс чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
20.	2024.12.23	20	Хуульчдын холбооны 2025 оны үйл ажиллагааны ерөнхий төлөвлөгөө батлах тухай	Тийм	15
21.	2024.12.23	21	Хуульчдын холбооны 2025 оны төсөв батлах тухай	Тийм	14

2025 он

Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн тогтоол					
№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
1.	2025.02.20	01	Хуульчдын ээлжит VI Их хурлын тов тогтоох асуудлын тухай	Үгүй	1
2.	2025.02.20	02	Б.Мөнхзаяаг Зөвлөлийн гишүүнээс чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
3.	2025.02.20	03	Б.Баатарсайханыг Зөвлөлийн гишүүнээс чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
4.	2025.02.20	04	Эрх олгох тухай (байр)	Үгүй	1
5.	2025.05.02	05	Журам батлах тухай (Санхүүгийн үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангах тухай)	Тийм	4
6.	2025.05.02	06	МХХ-ны Хяналтын зөвлөлийн гишүүнийг томилох, чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
7.	2025.05.02	07	Тооллогын комисс байгуулах тухай	Үгүй	1
8.	2025.05.02	08	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын хорооны гишүүнийг нөхөн томилох тухай	Үгүй	1
9.	2025.05.02	09	Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн үүргийг орлон гүйцэтгэгч сонгох тухай	Үгүй	1
10.	2025.05.02	10	Ажлын хэсэг байгуулах тухай (Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх)	Тийм	2
11.	2025.06.26	11	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын тов тогтоох тухай	Үгүй	1
12.	2025.06.26	12	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын хураамжийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Үгүй	1

№	Баталсан он, сар, өдөр	Дугаар	Нэр	Хавсралттай эсэх	Нийт хуудасны тоо
13.	2025.09.24	13	Хуульчдын ээлжит VI Их хурлын тов тогтоох тухай	Үгүй	1
14.	2025.09.24	14	Эрх олгох тухай (Их хурал зохион байгуулах дэд ажлын хэсэг байгуулах)	Үгүй	1
15.	2025.09.24	15	МХХ-ны Хяналтын зөвлөлийн гишүүнийг томилох, чөлөөлөх тухай	Үгүй	1
16.	2025.09.24	16	Ажлын хэсэг байгуулах тухай (хиймэл оюун ухааны сургалт)	Үгүй	1
17.	2025.10.10	17	Ажлын хэсэгт нэр хүргүүлэх тухай /ШСХ-ны шүүгч бус гишүүнийг сонгох/	Үгүй	1
18.	2025.10.20	18	Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын дэргэдэх орон тооны бус Хүний эрхийг хамгаалагчийн хорооны гишүүнд нэр дэвшүүлэх тухай (Г.Халиун)	Үгүй	1
19.	2025.11.11	19	Хуульчдын ээлжит VI Их хурлын төлөөлөгч сонгох, сонгуулийн өдрийн тов тогтоох тухай	Үгүй	1
20.	2025.11.11	20	Хуульчдын ээлжит VI Их хурлаар хэлэлцэх асуудлын төлөвлөгөө батлах тухай	Тийм	2

91 ТОГТООЛ

МОНГОЛЫН ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРЛААР ХЭЛЭЛЦСЭН АСУУДЛЫН ЖАГСААЛТ (2022.12.10- 2025.11.11)

2022 он

Д/д	Хэлэлцэх асуудлууд	Асуудал оруулсан хүний нэр	Танилцуулга хийх хүний нэр
2022 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
1.	Монголын Хуульчдын холбооны дүрэмд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийн төслийг танилцуулах тухай	Ажлын хэсэг	Т.Мөнх-Эрдэнэ
2.	Монгол Банкны Санхүүгийн мэдээллийн албаас хүргүүлсэн “Санхүүгийн бус бизнес, мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлэгчийн мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх зайны болон газар дээрх хяналт шалгалт хийх журам”-ыг батлах тухай	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
3.	Бусад	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
2022 оны 12 дугаар сарын 24-ний өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
4.	МХХ-ны 2022 оны үйл ажиллагааны тайлантай танилцах тухай	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
5.	МХХ-ны бүтэц, зохион байгуулалтыг хэлэлцэн батлах тухай	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
6.	МХХ-ны 2023 оны төлөвлөгөөг хэлэлцэн батлах тухай	Тамгын газар	Б.Эрдэнэбадрах
7.	МХХ-ны 2023 оны төсвийг хэлэлцэн батлах тухай	Тамгын газар	Б.Эрдэнэбадрах, З.Оюун-Эрдэнэ
8.	Бусад	Тамгын газар	Ш.Жолбарс

2023 он

Д/д	Хэлэлцэх асуудлууд	Асуудал оруулсан хүний нэр	Танилцуулга хийх хүний нэр
2023 оны 01 дүгээр сарын 28-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
1.	Хууль тогтоох үйл ажиллагаанд мэргэжлийн шинжээчийн туслалцаа үзүүлэх журмын төсөл танилцуулах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
2.	Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах журмын төслийг танилцуулах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
3.	Хуульчдыг шинэ мэдээллээр хангах, түүний хүрээнд төрийн болон төрийн бус байгууллага, хууль зүйн сургууль, бусад этгээдтэй хамтран ажиллах хамтын ажиллагааны журмын төсөл танилцуулах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
4.	Судалгааны нэгжийн үйл ажиллагааны журмын төсөл танилцуулах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
5.	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журамд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийн төсөл танилцуулах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
6.	“Мэргэшсэн хуульч” нэршил хэрэглэх эрхийн батламж, түүнийг олгох журмын төсөл танилцуулах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
7.	Сайн дурын хороодын Тэргүүн, Удирдах зөвлөлийн гишүүдийг батламжлах	Тамгын газар	
2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
8.	Хууль тогтоох үйл ажиллагаанд мэргэжлийн шинжээчийн туслалцаа үзүүлэх журмын төслийн эцсийн найруулгыг хэлэлцэж батлах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
9.	Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах журмын төслийн эцсийн найруулгыг хэлэлцэж батлах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
10.	Хуульчдыг шинэ мэдээллээр хангах, түүний хүрээнд төрийн болон төрийн бус байгууллага, хууль зүйн сургууль, бусад этгээдтэй хамтран ажиллах хамтын ажиллагааны журмын төслийн эцсийн найруулгыг хэлэлцэж батлах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
11.	Судалгааны нэгжийн үйл ажиллагааны журмын төслийн эцсийн найруулгыг хэлэлцэж батлах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
12.	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журамд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийн төслийн эцсийн найруулгыг хэлэлцэж батлах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч

13.	“Мэргэшсэн хуульч” нэршил хэрэглэх эрхийн батламж, түүнийг олгох журмын төслийн эцсийн найруулгыг хэлэлцэж батлах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч
14.	МХХ-ны Хяналтын зөвлөлийн гишүүдийг томилж, чөлөөлөх тухай	Тамгын газар	Хяналтын зөвлөл хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Ж.Бариаширсүрэн
15.	МХХ-ноос 2023 оныг “Хуульчдын эрх ашгийг хамгаалах, нэр хүндийг дээшлүүлэх жил” болгон зарлах тухай	Тамгын газар	Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл
16.	Чиг үүргийн хороодын гишүүдийг батлах	Тамгын газар	Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс
2023 оны 04 дүгээр сарын 28-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
17.	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалт болон Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал хариуцсан хороодын тэргүүн, зарим гишүүдийг нөхөн сонгох, батламжлах тухай	Тамгын газар	Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс
18.	Хяналтын зөвлөлийн дарга, гишүүнийг томилох тухай	Тамгын газар	Хяналтын зөвлөл хариуцсан ахлах мэргэжилтэн Ж.Бариаширсүрэн
19.	Хуульчдын холбооны зарим Сайн дурын хороодын тэргүүн, гишүүдийг батламжлах тухай	Тамгын газар	Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс
20.	Хуульчдын холбооны 10 жилийн ойн арга хэмжээ зохион байгуулах Ажлын хэсэг байгуулах тухай	Тамгын газар	Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл
21.	“Хуульчийн нийтлэг эрх ашгийг хамгаалах, мэргэжлийн нэр хүндийг өсгөх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулах жил”-ийн төлөвлөгөө батлах тухай	ХЭХЁАСХАЭ хороо	ХЭХЁАСХАЭ хорооны тэргүүн Ш.Алтангадас
2023 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
22.	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын тов тогтох тухай	Шалгалтын хороо	Дарга Б.Амарбаясгалан
23.	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын хураамжийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал эрхэлсэн хороо	Шалгалтын хорооны гишүүн Б.Баасандорж
24.	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын кредит цагийн төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хороо	Дарга Б.Өнөрмаа

25.	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын багшийн урамшууллын хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хороо	Дарга Б.Өнөрмаа
26.	Нотариатын хөгжлийг дэмжих сайн дурын хороог байгуулах тухай	Тамгын газар	Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс Монголын Нотариатын танхимын Ерөнхийлөгч Ч.Баянжаргал
27.	“Санхүүгийн бус, мэргэжлийн үйлчилгээ үзүүлэгчдийн Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх болон үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх, терроризмтой тэмцэх үйл ажиллагаанд зайнаас болон газар дээрх хяналт, шалгалт хийх журам, гарын авлага” боловсруулах ажлын хэсэг байгуулах тухай	Тамгын газар	Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс
28.	“Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагааны дүрэм, ёс зүйн зөрчилтэй холбоотой өргөдөл, гомдлыг хянан шалгах журам” боловсруулах ажлын хэсэг байгуулах тухай	Тамгын газар	Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс
29.	Хуульчийн мэргэжлийг шалгалтын асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүнийг сонгох, томилох тухай	Шүүгчдийн хороо	Гишүүн Т.Мөнх-Эрдэнэ
2023 оны 10 дугаар сарын 07-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
30.	Монголын Хуульчдын холбооны шагналын журамд өөрчлөлт оруулах тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч Ц.Ганболд
31.	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал эрхэлсэн хорооны шүүгч, бусад хуульч гишүүнийг сонгох, томилох тухай	Шүүгчдийн хороо Тамгын газар	Тэргүүн С.Энхбаяр, Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс
32.	“Мэргэшсэн хуульч” нэршил хэрэглэх эрхийн батламж олгох орон тооны зөвлөлийн бүрэлдэхүүнийг батлах	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс Мэргэжилтэн Г.Ундармаа
33.	Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг сонгох, томилох тухай	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс Мэргэжилтэн Г.Бямбасүрэн
34.	Монголын Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлийн ажиллах журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	Хяналтын зөвлөл	Дарга Т.Жавхлантөгс Мэргэжилтэн Ж.Бариаширсүрэн
35.	Хуульчдын холбооны Тамгын газрын 2023 оны эхний хагас жилийн үйл ажиллагааны тайлан	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс

36.	Хуульчдын холбооны Тамгын газрын 2023 оны эхний хагас жилийн үйл ажиллагааны тайланд хийсэн хяналт шалгалтын дүнг танилцуулах	Хяналтын зөвлөл	Гишүүн Ш.Эрдэнэбилэг, Мэргэжилтэн Ж.Бариаширсүрэн
37.	Хуульчдын холбооны 2022 оны бүтэн жилийн болон 2023 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн хяналт шалгалтын дүнг танилцуулах	Хяналтын зөвлөл	Гишүүн Ж.Эрдэнэбилэг, Мэргэжилтэн Ж.Бариаширсүрэн
2023 оны 12 дугаар сарын 15-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
38.	Монголын Хуульчдын холбооны 2023 оны үйл ажиллагааны тайланг сонсох	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс
39.	2023 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалт зохион байгуулсан тухай тайлан	ХМШАЭХороо	Дарга Б.Амарбаясгалан
40.	Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг сонгох, томилох тухай	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс Мэргэжилтэн Г.Бямбасүрэн
2023 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
41.	Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн 2023 оны үйл ажиллагааны тайланг сонсох	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
42.	Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн гишүүн Пүрэвдуламын өргөдлийг хэлэлцэж, шийдвэрлэх	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
43.	МХХ-ны 2024 оны төлөвлөгөөг хэлэлцэн батлах тухай	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс Хороодын дарга, тэргүүн нар
43.	МХХ-ны 2024 оны төсвийг хэлэлцэн батлах тухай	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс Ерөнхий нягтлан бодогч З.Оюун- Эрдэнэ

2024 он

Д/д	Хэлэлцэх асуудлууд	Асуудал оруулсан хүний нэр	Танилцуулга хийх хүний нэр
2024 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
1.	Монголын Хуульчдын холбооны 2022-2023 оны санхүүгийн тайланд хөндлөнгийн аудит хийх компани сонгон шалгаруулах тухай	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс
2.	Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдийг, сонгох, томилох, хорооны даргыг батламжлах тухай	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс Мэргэжилтэн Г.Бямбасүрэн
3.	Монгол Улсад Азийн Про боно чуулга уулзалт зохион байгуулах ажлын хэсэг байгуулах тухай	ХНТМҮАЭАЭХороо	Тэргүүн Г.Цагаанбаяр

4.	Зөвлөлийн гишүүн С.Асланбекийн өргөдлийг хэлэлцэх тухай	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс Зөвлөл хариуцсан мэргэжилтэн Ж.Бариаширсүрэн
5.	Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн гишүүдийн ирцийн мэдээлэл	Тамгын газар	Зөвлөл хариуцсан мэргэжилтэн Ж.Бариаширсүрэн
6.	Бусад асуудал (Байр, Б.Батдэлгэр)	Ерөнхийлөгч	П.Одгэрэл
2024 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
7.	Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын тов тогтоох тухай	Шалгалтын хороо	Б.Амарбаясгалан
8.	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын багц цаг хангаагүй үүргийн зөрчилтэй хуульчдад хөнгөлөлт үзүүлэх тухай	Сургалтын хороо	Б.Өнөрмаа
9.	Аудитын тайлангийн үр дүнг хэлэлцэх	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
10.	Бусад асуудал (Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын дэргэдэх орон тооны бус Хүний эрхийг хамгаалагчийн хорооны гишүүнд нэр дэвшүүлэх)	Ерөнхийлөгч	П.Одгэрэл
2024 оны 08 дугаар сарын 23-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
11.	Иргэн Д.Батдэлгэрийн нэхэмжлэлтэй захиргааны хэрэгт Хуульчдын холбооны итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч томилох тухай	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
2024 оны 09 дүгээр сарын 27-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
12.	Хуульчдын VI Их хурал зохион байгуулах ажлын хэсэг байгуулах тухай	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
13.	“Мэргэшсэн хуульч” нэршил хэрэглэх эрхийн батламж олгох орон тооны бус зөвлөлийн гишүүнийг батламжлах тухай	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
14.	Олон улсын Барын холбооны захидалд хариу өгөх тухай	Ерөнхийлөгч	П.Одгэрэл
15.	Эрх зүйч Д.Сүхбаярын өргөдлийг хэлэлцэх	Тамгын газар	Ж.Бариаширсүрэн
16.	Бусад асуудал (Шалгалтын комиссын гишүүний урамшуулал, УИХТГ-ын мэдэгдэл)	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
2024 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
17.	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийн сонгон шалгаруулах Ажлын хэсэгт нэр дэвшүүлэх тухай	Тамгын газар	Ш.Жолбарс

2024 оны 11 дүгээр сарын 08-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
18.	Хуульчдын холбооны байр худалдан авах тухай	Ажлын хэсэг	Ш.Жолбарс
2024 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
19.	Хуульчдын холбооны 2024 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн хяналт шалгалтын тайлан	Хяналтын зөвлөл	Ж.Эрдэнэбилэг
20.	“Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын багц цаг тооцох журам”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	Сургалтын хороо	Б.Өнөрмаа
21.	“Хуульч-профессор нэршил хэрэглэх эрхийн батламж, түүнийг олгох журам”-ын төслийн эхний танилцуулга (хойшилсон)	Ажлын хэсэг	Ц.Мөнхбат
22.	Хуульчдын VI Их хурлын товын тухай	Ажлын хэсэг	Ц.Ганболд
23.	Хуульчдаас ирүүлсэн өргөдөл (Д.Даваахүү, Н.Цэвээнжав)	Тамгын газар	Ш.Жолбарс
2024 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
24.	Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн 2024 оны үйл ажиллагааны тайланг сонсох	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс
25.	Хуульчдын холбооны 2025 оны төлөвлөгөөг хэлэлцэх, батлах	Тамгын газар Чиг үүргийн болон Сайн дурын хороод	Хороодын дарга, тэргүүн нар Дарга Ш.Жолбарс
26.	Хуульчдын холбооны 2025 оны төсвийн төслийг, батлах	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс Ерөнхий нягтлан бодогч З.Оюун- Эрдэнэ

2025 он

Д/д	Хэлэлцэх асуудлууд	Асуудал оруулсан хүний нэр	Танилцуулга хийх хүний нэр
2025 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдрийн Зөвлөлийн хурлаар хэлэлцсэн асуудал (ирц бүрдээгүй тул хүчингүй)			
1.	Хуульчдын ээлжит VI их хурлын тов тогтоох тухай	Ажлын хэсэг	Ц.Ганболд
2.	Зөвлөлийн зарим гишүүдийг чөлөөлөх тухай	МХХ Ерөнхийлөгч	П.Одгэрэл
3.	МХХ-ны байр худалдан авах ажиллагааны явц, зөвшөөрөл авах тухай	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс
4.	МХХ-ны орон нутаг дахь салбаруудын үйл ажиллагааны тухай	Салбар хариуцсан мэргэжилтэн	П.Оюун

2025 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдрийн Зөвлөлийн хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
5.	Зөвлөлийн зарим гишүүдийг чөлөөлөх тухай	МХХ-ны Ерөнхийлөгч	П.Одгэрэл
6.	МХХ-ны орон нутаг дахь салбаруудын үйл ажиллагааны тухай	Салбар хариуцсан мэргэжилтэн	П.Оюун
7.	МХХ-ны байр худалдан авах ажиллагааны явц, зөвшөөрөл авах тухай	Тамгын газрын дарга	Ш.Жолбарс
8.	Хуульчдын ээлжит VI их хурлын тов тогтоох тухай	Ажлын хэсэг	Ц.Ганболд
2025 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдрийн Зөвлөлийн хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
9.	Зөвлөлийн гишүүн Д.Оросоогийн хүсэлтээр хороодын 1 дүгээр улирлын тайлан, МХХ-той санамж бичиг байгуулан ажиллаж буй байгууллагуудын мэдээлэл	Хүний нөөц, дотоод ажил хариуцсан мэргэжилтэн	П.Оюун
10.	МХХ-ны Санхүүгийн үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангах журам	Хяналтын зөвлөлийн гишүүн	Ж.Эрдэнэбилэг
11.	МХХ-ны Хяналтын зөвлөлийн гишүүдийг сонгож, томилох	Тамгын газрын дарга	Ш.Жолбарс
12.	Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал хариуцсан хорооны гишүүнийг нөхөн сонгох	Тамгын газрын дарга	Ш.Жолбарс
13.	МХХ-ны Комплаенсийн хөтөлбөрийн төсөл, Зайны болон газар дээрх хяналт хэрэгжүүлэх журмын төсөл, Газар дээрх хяналт хийх зөвлөмжийн төслийг хэлэлцэх	Комплаенс хариуцсан мэргэжилтэн	Ж.Бариаширсүрэн
14.	Бусад	Ерөнхийлөгч	П.Одгэрэл
2025 оны 06 дугаар сарын 26-ны өдрийн Зөвлөлийн хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
15.	Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тогтолцоонд хуульчдын оролцооны талаар Зөвлөлийн гишүүдэд мэдээлэл өгөх	Тамгын газар	Монголбанкны Санхүүгийн мэдээллийн алба
16.	2025 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын тов тогтоох тухай	Шалгалтын хороо	Дарга Б.Амарбаясгалан
17.	2025 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын бүртгэлийн хураамжийн хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай	Шалгалтын хороо	Дарга Б.Амарбаясгалан
2025 оны 09 дүгээр сарын 24-ний өдрийн Зөвлөлийн хурлаар хэлэлцсэн асуудал			
20.	“Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагааны нөхцөл байдлын дүн шинжилгээ” судалгааны тайлангийн танилцуулга	Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагааны эрхэлсэн хороо	Тэргүүн Г.Цагаанбаяр
21.	Азийн Про боно чуулга уулзалтын зохион байгуулалтын талаарх танилцуулга	Ажлын хэсэг	Л.Энхсайхан Ш.Жолбарс

22.	Хуульчдын VI Их хурлын тов тогтоох тухай	Ажлын хэсэг	Ажлын хэсгийн ахлагч Ц.Ганболд
23.	Хуульчдын холбооны дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах ажлын хэсэг байгуулах тухай	Тамгын газар	Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл
24.	Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлийн гишүүнийг сонгох тухай	Тамгын газар	Хяналтын зөвлөл хариуцсан мэргэжилтэн Ж.Бариаширсүрэн
25.	Бусад (Хиймэл оюун ухааны сургалт)	Сургалтын хороо	Дарга Б.Өнөрмаа
2025 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал (цахим)			
26.	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн болон Шүүхийн сахилгын хорооны шүүгч бус гишүүнийг сонгон шалгаруулах ажлын хэсгийн гишүүнийг сонгох	Тамгын газар	Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл
2025 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал /цахим/			
27.	Монгол Улсын Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын дэргэдэх орон тооны бус Хүний эрхийг хамгаалагчийн хорооны гишүүнд нэр дэвшүүлэх тухай	Тамгын газар	Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл
2025 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдрийн Зөвлөлийн ээлжит бус хурлаар хэлэлцсэн асуудал (танхим, цахим)			
28.	Хуульчдын ээлжит VI Их хурлын төлөөлөгч сонгох, сонгуулийн өдрийн тов тогтоох тухай	Ажлын хэсэг	Ахлагч Ч.Өнөржаргал
29.	Хуульчдын ээлжит VI Их хурлаар хэлэлцэх асуудлын төлөвлөгөө батлах тухай	Ажлын хэсэг	Ахлагч Ч.Өнөржаргал
30.	Ахмадын хороо байгуулах тухай	Хууль зүйн шинжлэх ухаан, боловсролын хөгжлийн дэмжих асуудал эрхэлсэн хороо	Дарга Ц.Мөнхбат
31.	Бусад	Тамгын газар	Дарга Ш.Жолбарс

ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮДИЙН
ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРАЛД ОРОЛЦСОН ИРЦИЙН БҮРТГЭЛ
(2022.12.10-2025.11.11)

2025.11.12

Д/д	Нэр	Овог	II/02	V/02	VI/26	X/10	10/20	IX/24	XI/11	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилла сан цаг
1.	Алтангадас	Шагдарсүрэн	ирсэн	ирсэн	Бичгээр	орсон	С/Хуудас	ирсэн	бичгээр	7		13:30
2.	Амарсанаа	Цэнджав	ирсэн	ирсэн	ирсэн	орсон	С/Хуудас	ирсэн	очихыг бодно	6	1	11:00
3.	Амартүвшин	Цэгмид	ирсэн	ирсэн	ирсэн		С/Хуудас	ирсэн	цахим	6	1	10:50
4.	Баасандорж	Баяраа		ирсэн	бичгээр	орсон	С/Хуудас	ирсэн	ирсэн	6	1	10:50
5.	Баатарсайхан	Батсүх		-	-	-	-	-	-	0		
6.	Базар	Ашим	хуралтай	Шүүх хуралтай	ирсэн				Хуралтай	1	6	2:30
7.	Батболд	Цоодол	амжихгүй	ирсэн	у/а-гүй			бичгээр		2	4	2:50
8.	Батзаяа	Ганбат		Орон нутагт	ирсэн		С/Хуудас	ирсэн	у/а-гүй	3	3	4:50
9.	Батзориг	Цэрэндолгор	х/б-гүй	у/а-гүй	ирсэн	орсон		у/а-гүй		2	4	2:50
10.	Батцэнгэл	Батбаяр	ирсэн	ирсэн	ирсэн	орсон	С/Хуудас	ирсэн	ирсэн	7	0	13:30
11.	Баянмөнх	Содсүрэн		ирсэн	ирсэн	орсон		ирсэн		4	3	7:50
12.	Баяраа	Баттүвшин	ирсэн	ирсэн	ирсэн	орсон		ирсэн		5	2	10:30
13.	Болдхүү	Ушаандар	ирсэн	ирсэн				ирсэн	ирсэн	4	3	10:10
14.	Болд-Эрдэнэ	Доржнамжил	ирсэн	ирсэн			С/Хуудас	ирсэн		4	3	7:30

Д/д	Нэр	Овог	II/02	V/02	VI/26	X/10	10/20	IX/24	XI/11	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилла сан цаг
15.	Болормаа	Володя	ирсэн	Амжихгүй	гадаадад	орсон	С/Хуудас	ирсэн	бичгээр	5	2	5:40
16.	Ганбат	Сарантуяа	ирсэн		ирсэн		С/Хуудас		ирсэн	4	3	8:10
17.	Ганболд	Цог	ирсэн	ирсэн		орсон	С/Хуудас	ирсэн	ирсэн			8:10
18.	Гансүх	Цэндсүрэн	ажилтай	у/а-гүй	у/а-гүй			Амжвал очно		0	7	0
19.	Ганхөлөг	Энхтайван	амжихгүй	Өвчтэй	ирсэн	орсон	С/Хуудас	амжихгүй	ирсэн	4	3	5:50
20.	Даваажанцан	Батбаяр	ирсэн	у/а-гүй						1	6	2:40
21.	Золзаяа	Энэбиш		ирсэн	у/а-гүй			гадаадад	Эргээд хэлнэ	1	6	2:50
22.	Золжаргал	Эрдэнэжаргал		ирсэн	ирсэн	орсон	С/Хуудас	ирсэн	у/а-гүй	5	2	8:20
23.	Мөнхбат	Цэвэлмаа	у/а-гүй	у/а-гүй	ирсэн	орсон	С/Хуудас	ирсэн	Ирсэн	5	2	8:00
24.	Мөнхбат	Мөнхдорж		ирсэн	ирсэн			хичээлтэй	Хичээлтэй	2	5	5:20
25.	Мөнхзаяа	Баярсайхан	у/а-гүй	-	-	-	-	-	-	0		
26.	Мөнх-Эрдэнэ	Тэрбиш	ирсэн	Гадаадад	ирсэн	орсон	С/Хуудас	бичгээр	ирсэн	6	1	10:50
27.	Наранбаатар	Гадинбуу	ирсэн	ирсэн	ирсэн	орсон		ирсэн		5	2	10:30
28.	Наранцогт	Төртогтох	ирсэн	ирсэн	ирсэн			Амжвал очно	у/а-гүй	3	4	8:00
29.	Онончимэг	Ренчиндорж	у/а-гүй	ирсэн	Амжвал очно	орсон		ирсэн	ирсэн	4	3	7:50
30.	Оросоо	Дэмбэрэл	ирсэн	ирсэн			С/Хуудас		Цахим	4	3	8:30
31.	Отгонбаатар	Чулуун	ирсэн	ирсэн	ирсэн	орсон	С/Хуудас	ирсэн	ирсэн	7	0	13:30
32.	Отгонбаяр	Лхамсүрэн		ирсэн	у/а-гүй		С/Хуудас		эмнэлэгт	2	5	3:20
33.	Оюумаа	Володя		ажилтай					цахим	1	6	2:30
34.	Оюу-Эрдэнэ	Болд	ирсэн	ирсэн				ирсэн	ирсэн	4	3	10:10
35.	Өнөмөнх	Батсайхан	томилолт			орсон		ирсэн	ирсэн	3	4	5:00

Д/д	Нэр	Овог	II/02	V/02	VI/26	X/10	10/20	IX/24	XI/11	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилла сан цаг
36.	Өнөржаргал	Чинзориг	ирсэн	ирсэн	ирсэн	орсон	С/Хуудас		ирсэн	6	1	11:20
37.	Өнөрмаа	Бямбажав		амжихгүй	ирсэн	орсон		ирсэн	ирсэн	4	3	7:30
38.	Санчирбал	Одсүрэн	ирсэн	ирсэн	Амжвал очно		С/Хуудас	Амжвал очно	цахим	4	3	8:40
39.	Сугар-Эрдэнэ	Энхтөр	Амжвал очно	у/а-гүй	ирсэн	орсон		ирсэн		3	4	5:00
40.	Сүхбат	Цоодол	у/а-гүй	у/а-гүй	Орон нутагт			Орон нутагт	у/а-гүй	0	7	0
41.	Түмэнжаргал	Даваасүрэн	ирсэн	ирсэн	ирсэн	орсон	С/Хуудас	ирсэн	ирсэн	7	0	13:30
42.	Тэгшжаргал	Сүх-Очир	ирсэн	ирсэн	бичгээр		С/Хуудас		цахим	5	2	8:30
43.	Удвал	Ванчиг	ирсэн	ирсэн	бичгээр				ирсэн	4	3	8:00
44.	Урангоо	Гарьд	ирсэн	ирсэн	ирсэн	орсон		амжихгүй	ирсэн	5	2	10:50
45.	Халиун	Ганболд	ирсэн	Орон нутагт	ирсэн	орсон		ирсэн	ирсэн	5	2	10:10
46.	Цацралтуяа	Сандаг	-	ирсэн	гадаадад	орсон	С/Хуудас	бичгээр	ирсэн	5	1	6:10
47.	Энхбаяр	Сэргэлэн	Шүүх хуралтай	х/б-гүй	бичгээр			хичээлтэй		1	6	0
48.	Энхболд	Оюунцэцэг	х/б-гүй	ирсэн	у/а-гүй		С/Хуудас		цахим	3	4	5:50
49.	Энхсайхан	Лхагважав	ирсэн	ирсэн	ирсэн	орсон	С/Хуудас	ирсэн	цахим	7	0	13:30
50.	Энэбиш	Эрдэнэчимэг		хуралтай	ирсэн			х/б-гүй	ирсэн	2	5	5:00
51.	Эрдэнэсүвд	Сангаа	ирсэн	ирсэн	ирсэн		С/Хуудас	гадаадад	цахим			11:00
	Нийт гишүүдийн тоо		49	49		49	49	49	49			

Д/д	Нэр	Овог	II/02	V/02	VI/26	X/10	10/20	IX/24	XI/11	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилла сан цаг
	Хурал зарласан ирц		35	35	30			31	33			
	Хуралд оролцсон		26 Танхим 26	31 Танхим 31	31 Танхим 26	25 Цахим	25 Цахим	27 Танхим 24	30 Танхим 20 Цахим 8 Бичгээр 2			
	Хүндэтгэн үзэх шалтгаантай		6	9	3			5	1			
	Бичгээр санал өгсөн		0	0	5			3	2			
	Хурлын ирц		26 /53%/	31 /63%/	31/63%/	25 /51%/	25 /51%/	27 /55%/	30 /61%/			56%
	Хурлын хэлбэр		танхим	танхим	танхим	цахим	цахим	танхим	Танхим Цахим			Танхим-4 Цахим -2 Хос -1
	Хурал зарласан цаг		17:30	17:30	17:30	16:00	11:30	17:30	17:30			
	Хурал эхэлсэн цаг		18:20	18:30	17:40	16:30	11:30	18:10	18:10			45 мин
	Хурал дууссан цаг		21:00	21:20	20:20	16:50	12:00	20:20	20:40			
	Хуралдсан хугацаа		2:40	2:50	2:30	0:20	0:30	2:10	2:30			13:30

ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮДИЙН 2024 ОНЫ ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРАЛД ОРОЛЦСОН ИРЦИЙН БҮРТГЭЛ

№	Нэр	Овог	II/20 17:00-20:45	VII/05 17:00-20:00	VIII/23 14:30-15:10	IX/27 17:00-20:50	X/15 12:00-13:15	XI/08 17:00-19:30	XII/03 18:00-21:30	XII/23	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилласан цаг
1.	Алтангас	Шагдарсүрэн	Ирсэн	Ирсэн	Амжихгүй		Орсон	Ирсэн	хуралтай	Хүүхэд харна	4	3	7:25
2.	Амартүвшин	Цэгмид	Ирсэн	Ирсэн	Орсон	Ирсэн		Ирсэн	Ирсэн		6	2	17:10
3.	Баасандорж	Баяраа	эмнэлэгт	цахим	бичгээр	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Ирсэн	бичгээр	7	1	14:45
4.	Баатарсайхан	Батсүх				Орон нутагт		х/б-гүй	х/б-гүй	бичгээр	1	7	0
5.	Базар	Ашим	гадаадад	Цахим	Орсон	Ирсэн		Хурал дуусвал очно		Ирсэн	4	4	10:30
6.	Батболд	Цоодол		Ирсэн	Орсон	у/а-гүй	Орсон	Орон нутагт	Ирсэн	Ирсэн	5	3	11:25
7.	Батзаяа	Ганбат	Ирсэн	Ирсэн	х/б-гүй	х/б-гүй		у/а-гүй	Ирсэн	у/а-гүй	3	5	7:10
8.	Батзориг	Цэрэндолгор	Ирсэн	Ирсэн		Ирсэн	Орсон		амжихгүй	бичгээр	5	3	11:45
9.	Батцэнгэл	Батбаяр	эмнэлэгт	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	7	1	17:45
10.	Баянмөнх	Содсүрэн	Ирсэн	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Орсон	МӨХ шалгалтын а/х хуралтай	Ирсэн	Ирсэн	7	1	17:45
11.	Баяраа	Баттүвшин		Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	тодорхойгүй	Ирсэн	6	2	14:15

№	Нэр	Овог	II/20 17:00-20:45	VII/05 17:00-20:00	VIII/23 14:30-15:10	IX/27 17:00-20:50	X/15 12:00-13:15	XI/08 17:00-19:30	XII/03 18:00-21:30	XII/23	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилласан цаг
12.	Болдхүү	Ушаандар	Онлайн орох боломжтой			у/а-гүй		тэмцээнтэй	Ирсэн		1	7	3:30
13.	Болд-Эрдэнэ	Доржнамжил	Ирсэн	Ирсэн		Ирсэн	Орсон		Ирсэн	Ирсэн	6	2	12:15
14.	Болормаа	Володя	Ирсэн		Орсон	Чөлөөтэй	Орсон	хуралтай	Ирсэн	амжихгүй	4	4	9:05
15.	Ганбат	Сарантуяа	Ирсэн	Ирсэн	Орсон		Орсон	Ирсэн	Орон нутагт	Ирсэн	6	2	14:05
16.	Ганболд	Цог		Ирсэн	Орсон	Ирсэн		Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	6	2	16:30
17.	Гансүх	Цэндсүрэн			Орсон	Ирсэн		Ирсэн			3	5	7:00
18.	Ганхөлөг	Энхтайван			д/з		Орсон	Ирсэн	Цахимаар орё	Ирсэн	3	5	6:05
19.	Даваажанцан	Батбаяр	эмнэлэгт		у/а-гүй			у/а-гүй	ирэхгүй		0	8	0
20.	Золзаяа	Энэбиш		Шүүх хуралтай	д/з	Ирсэн		Ирсэн	Ирсэн	бичгээр	4	4	9:00
21.	Мөнхбат	Цэвэлмаа	Ирсэн	Ирсэн	д/з	Ирсэн		Ирсэн	өвчтэй	у/а-гүй	4	4	12:00
22.	Мөнхбат	Мөнхдорж	Хичээлтэй	Ирсэн	Орсон	хичээлтэй	Орсон	у/а-гүй	Ирсэн	Ирсэн	5	3	13:00
23.	Мөнхзаяа	Баярсайхан	Ажлаас хамаарна			Цахимаар орё				у/а-гүй	0	8	0
24.	Мөнхцацрал	Шийлэгпагам				Шүүх хуралтай		амжихгүй	ирэхгүй	амжихгүй	0	8	0
25.	Мөнх-Эрдэнэ	Тэрбиш	Ирсэн	Цахим	бичгээр	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	8	0	20:25
26.	Наранбаатар	Гадинбуу	Ирсэн	Цахим	Орсон	гадаадад		хуралтай		Ирсэн	4	4	11:00
27.	Наранцогт	Төртөгтох	Ирсэн	Ирсэн		д/з		хоцроно	Орон нутагт		2	6	6:40
28.	Онончимэг	Ренчиндорж	Ирсэн		Орсон	амжихгүй		Ирсэн	гадаадад	цахим	4	4	9:30
29.	Оросоо	Дэмбэрэл	МӨХ МХХ-ны хурал	Цахим	Орсон	Ирсэн	Орсон	Амжих байх	Ирсэн	Ирсэн	6	2	15:15

№	Нэр	Овог	II/20 17:00-20:45	VII/05 17:00-20:00	VIII/23 14:30-15:10	IX/27 17:00-20:50	X/15 12:00-13:15	XI/08 17:00-19:30	XII/03 18:00-21:30	XII/23	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилласан цаг
30.	Отгонбаатар	Чулуун	Ирсэн	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	8	0	21:25
31.	Отгонбаяр	Лхамсүрэн	амжихгүй	цахим	Орсон	бичгээр	Орсон	Ажил давхцсан			4	4	8:45
32.	Оюумаа	Володя			Орсон	Ирсэн		Өвчтэй		Ирсэн	3	5	7:30
33.	Оюу-Эрдэнэ	Болд		Ирсэн	Орсон	бичгээр		Ирсэн		бичгээр	5	3	8:25
34.	Өнөмөнх	Батсайхан			Орсон	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	6	2	14:45
35.	Өнөржаргал	Чинзориг	Ирсэн	Ирсэн	д/з			Ирсэн	у/а-гүй	у/а-гүй	3	5	9:10
36.	Өнөрмаа	Бямбажав	Ирсэн	Ирсэн	х/б-гүй	амжихгүй	Орсон	Амжихгүй	Ирсэн	Ирсэн	5	3	14:25
37.	Санчирбал	Одсүрэн	Ирсэн	цахим				МӨХ шалгалтын а/х хуралтай	Ирсэн	Ирсэн	4	4	13:10
38.	Сугар-Эрдэнэ	Энхтөр	ирсэн	Ирсэн	бичгээр	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	8	0	21:25
39.	Сүхбат	Цоодол	ирсэн	цахим	д/з	Амжихгүй	Орсон	у/а-гүй	Орон нутагт		3	4	7:55
40.	Түмэнжаргал	Даваасүрэн	ирсэн	Ирсэн	Орсон	Амжихгүй	Орсон	Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	7	1	17:45
41.	Тэгшжаргал	Сүх-Очир	Шүүх хуралтай	Ирсэн	Орсон	Орон нутагт		Орон нутагт	Шүүх хуралтай	Ирсэн	3	5	6:40
42.	Удвал	Ванчиг	ирсэн	Ирсэн	бичгээр	Ирсэн	бичгээр	бичгээр	Ирсэн	Ирсэн	8	0	21:25
43.	Урангоо	Гарьд	ирсэн	Ирсэн	Орсон	Ирсэн		Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	7	1	20:15
44.	Халиун	Ганболд		Ирсэн	Орсон	бичгээр	Орсон	Ирсэн	Орон нутагт	Ирсэн	6	2	14:15
45.	Энхбаяр	Сэргэлэн	Ажлаас хамаарна		у/а-гүй	бичгээр	бичгээр	Ирсэн	бичгээр	Ирсэн	5	3	14:05
46.	Энхболд	Оюунцэцэг	амжихгүй	Ирсэн		Ирсэн		Ирсэн		Ирсэн	4	4	12:20
47.	Энхсайхан	Лхагважав	Ирсэн	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	8	0	21:25

№	Нэр	Овог	II/20 17:00-20:45	VII/05 17:00-20:00	VIII/23 14:30-15:10	IX/27 17:00-20:50	X/15 12:00-13:15	XI/08 17:00-19:30	XII/03 18:00-21:30	XII/23	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилласан цаг
48.	Энэбиш	Эрдэнэчимэг	ирсэн	Шүүх хуралтай	д/з	Ирсэн	Орсон	Орон нутагт	Ирсэн	Ирсэн	5	3	15:15
49.	Эрдэнэсүвд	Сангаа	ирсэн	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Орсон	Ирсэн	Ирсэн	Ирсэн	8	0	21:25
	Нийт гишүүдийн тоо	49	49	49	49	49	49	49	49			49	
	Хурал зарласан ирц	30	35	35	31		26	27	33				
	Хуралд оролцсон	25	33	25	24	27	25	24	29			26:1	
	Хүндэтгэн үзэх шалтгаантай	12	2	1	9		13	6				7	
	Бичгээр санал өгсөн	0	0	4	4	2	1	1	5			2,5	
	Хурлын ирц	25 /51%/	33/ 67,3%	25/51%	28/57,1%	25/51%	26/53%	25/51%	34/69%			56,1%	
	Хурлын хэлбэр	танхим	Танхим Цахим	цахим	танхим	цахим	танхим	танхим	Танхим Цахим				
	Хурал зарласан цаг	17:00	17:00	14:30	17:00	12:00	17:00	18:00	17:00				
	Хурал эхэлсэн цаг	18:10	17:50	14:45	18:40	12:20	18:15	18:50	17:45		6:20	0:54	
	Хурал дууссан цаг	20:50	20:00	15:15	20:50	13:15	19:30	21:30	20:45			21:25	
	Хуралдсан хугацаа	2:40	2:10	0:30	2:10	0:55	1:15	2:40	3:00			1:55	

ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮДИЙН 2023 ОНЫ ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРАЛД ОРОЛЦСОН ИРЦИЙН БҮРТГЭЛ

Д/д	Нэр	Овог	I/28 10:00-21:40	III/25 10:00 -18:35	IV 28 18:00-21:50	VII/05 18:10-21:45	X/07 10:00-16:45	XII/15 17:00-20:45	XII/18 17:00-20:45	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилласан цаг
1.	Алтангадас	Шагдарсүрэн	+	+	+	+	МӨХ хурал	+	+	5	1	31:50
2.	Амартүвшин	Цэгмид	+	бичгээр	+	+	+	+	+	6	0	29:45
3.	Асланбек	Серик		+	+	SMS roaming	Холбогдох боломжгүй	Холбогдох боломжгүй		2	4	12:40
4.	Баасандорж	Баяраа	+	+	+	+	+	+	+	6	0	38:35
5.	Баатарсайхан	Батсүх		ирээгүй	Амжвал очно	+	Холбогдох боломжгүй	Очих боломжгүй		1	5	3:35
6.	Базар	Ашим		+	Холбогдох боломжгүй	+	+	+	+	4	2	23:05
7.	Батболд	Цоодол		+	ирээгүй	+	Утсаа аваагүй	Арга хэмжээтэй		2	4	12:25
8.	Батзориг	Цэрэндолгор		Ирэхийг бодно	Гадаад явна	ирээгүй	+	амжихгүй		1	5	6:45
9.	Батцэнгэл	Батбаяр	+	ХҮШ-тай	+	+	+	Хариу өгнө	+	4	2	23:20
10.	Баянмөнх	Содсүрэн		ирээгүй	+	Утсаа аваагүй	МӨХ-с шалтгаална	+		2	4	7:25
11.	Баяраа	Баттүвшин	+	+	ирээгүй	+	+	+	+	5	1	34:45
12.	Болдхүү	Ушаандар		ирээгүй	+	+	ирээгүй	+	+	3	3	13:20
13.	Болд-Эрдэнэ	Доржнамжил		+	+	+	+	ирээгүй		4	2	20:20

Д/д	Нэр	Овог	I/28 10:00-21:40	III/25 10:00 -18:35	IV 28 18:00-21:50	VII/05 18:10-21:45	X/07 10:00-16:45	XII/15 17:00-20:45	XII/18 17:00-20:45	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилласан цаг
14.	Болормаа	Володя	+	Утсаа аваагүй	+	+	Утсаа аваагүй	+	+	4	2	22:40
15.	Ганбат	Сарантуяа	+	+	+	+	Хөдөө ажилтай	+	+	5	1	31:50
16.	Ганболд	Цог	+	+	+	ирээгүй	+	+	+	5	2	35:00
17.	Гансүх	Цэндсүрэн	+	+	ирээгүй	Утсаа аваагүй	МӨХ-с шалтгаална	+		3	3	24:05
18.	Ганхөлөг	Энхтайван	бичгээр	бичгээр	+	ХҮШ	+	амжихгүй	+	4	2	10:35
19.	Даваажанцан	Батбаяр		Утсаа аваагүй	ирээгүй	Утсаа аваагүй	+	амжихгүй		1	5	6:45
20.	Золзаяа	Энэбиш		+		+	+	Утсаа аваагүй		3	3	19:10
21.	Мөнхбат	Цэвэлмаа	+	+	+	+	+	+	+	6	0	38:35
22.	Мөнхбат	Мөнхдорж	+	+	+	+	+	+	+	6	0	38:35
23.	Мөнхзаяа	Баярсайхан		ирээгүй	Хувиараа харж шийднэ	Утсаа тасалсан	амжихгүй	Утсаа тасалсан		0	6	0
24.	Мөнхцацрал	Шийлэгпагам		бичгээр	+	Дөхүүлээд асуу	+	Холбогдох боломжгүй		3	3	10:45
25.	Мөнх-Эрдэнэ	Тэрбиш	+	+	+	+	+	өвчтэй	+	5	1	35:00
26.	Наранбаатар	Гадинбуу	+	+	+	Гадаад томилолт	ирээгүй	+	+	4	2	27:55
27.	Наранцогт	Төртөгтох	+	+	+	ирээгүй	+	ирээгүй	+	4	2	31:05
28.	Онончимэг	Ренчиндорж		Утсаа аваагүй	ирээгүй	+	+	амжихгүй	+	2	4	10:20

Д/д	Нэр	Овог	I/28 10:00-21:40	III/25 10:00 -18:35	IV 28 18:00-21:50	VII/05 18:10-21:45	X/07 10:00-16:45	XII/15 17:00-20:45	XII/18 17:00-20:45	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилласан цаг
29.	Оросоо	Дэмбэрэл		+	+	ирээгүй	+	+	+	4	2	23:00
30.	Отгонбаатар	Чулуун	+	+	ирээгүй	+	+	+	+	5	1	34:45
31.	Отгонбаяр	Лхамсүрэн	+	+	ирээгүй	ирээгүй	Хичээл орно	Амжихгүй бичгээр		2	4	20:30
32.	Оюумаа	Володя		+	+	+	+	+		5	1	26:55
33.	Оюу-Эрдэнэ	Болд		+	боломжгүй	SMS roaming	амжихгүй	+		2	4	12:25
34.	Өнөмөнх	Батсайхан	бичгээр	бичгээр	ирээгүй	ирээгүй	+	ирээгүй	+	3	3	6:45
35.	Өнөржаргал	Чинзориг	+	+	+	ирээгүй	+	ирээгүй	+	4	2	31:05
36.	Өнөрмаа	Бямбажав	+	зүүм	+	+	өвчтэй	өвчтэй	өвчтэй	4	2	27:55
37.	Пүрэвдулам	Авирмэд	+	Утсаа аваагүй	Утсаа аваагүй	Утсаа аваагүй	Утсаа аваагүй	Утсаа аваагүй		1	5	11:40
38.	Санчирбал	Одсүрэн	+	бичгээр	+	Хурал давхцсан	+	амжихгүй		4	2	22:15
39.	Сугар-Эрдэнэ	Энхтөр		+	+	Утсаа аваагүй	МӨХИХ-с шалтгаална	+	+	3	3	16:15
40.	Сүхбат	Цоодол		+	зөвлөгөөнтэй	Ажил явдал	ирээгүй	Очих боломжгүй бичгээр		1	5	8:50
41.	Түмэнжаргал	Даваасүрэн	+	+	+	+	+	+	+	6	0	38:35
42.	Тэгшжаргал	Сүх-Очир		Утсаа аваагүй	+	+	ирээгүй	ирээгүй		2	4	7:25
43.	Удвал	Ванчиг	+	+	+	+	+	+	+	6	0	38:35
44.	Урангоо	Гарьд		Хөдөө ажилтай	ирээгүй	ирээгүй	+	+		2	4	10:20

Д/д	Нэр	Овог	I/28 10:00-21:40	III/25 10:00-18:35	IV 28 18:00-21:50	VII/05 18:10-21:45	X/07 10:00-16:45	XII/15 17:00-20:45	XII/18 17:00-20:45	Оролцсон	Оролцоогүй	Ажилласан цаг
45.	Халиун	Ганболд	+	+	+	+	+	+	+	6	0	38:35
46.	Энхбаяр	Сэргэлэн		+	боломжгүй	+	+	Утсаа аваагүй	+	3	3	19:10
47.	Энхболд	Оюунцэцэг	+	+	+	+	Амжвал очно	амжихгүй		4	2	27:45
48.	Энэбиш	Эрдэнэчимэг		амжихгүй	+	ирээгүй	Яаж ч магадгүй	Утсаа аваагүй		1	5	3:50
49.	Эрдэнэсүвд	Сангаа		+	боломжгүй	+	+	ирээгүй	+	3	3	19:10
	Нийт гишүүдийн тоо	49	49	49	49	49	49	49				
	Хурал зарласан ирц		32	35	34	27	27	35				
	Хуралд оролцсон	23	28+1 зүүм	30	27	29	23					
	Хүндэтгэн үзэх шалтгаантай			1	3	2	2					
	Бичгээр санал өгсөн	3	5									
	Хурлын ирц	26 /53%	34 /69%	31 /63%	30 /61%	29 /59%	23 /46%					
	Хурал зарласан цаг	10:00	10:00	18:00	18:00	10:00	17:00					
	Хурал эхэлсэн цаг	10:40	10:45	18:55	18:45	11:15	Ирц хүрээгүй				0:52	
	Хурал дууссан цаг	21:40	18:50	21:50	21:45	16:45	20:45					
	Хуралдсан хугацаа	11:40	8:50	3:50	3:45	6:45	3:45		6.5*6		38:35	

ЗӨВЛӨЛИЙН ГИШҮҮДИЙН ЗӨВЛӨЛИЙН ТОГТООЛООР БОЛОН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ТУШААЛААР БАЙГУУЛАГДСАН АЖЛЫН
ХЭСЭГТ АЖИЛЛАСАН БАЙДАЛ

2024 он

№	Огноо	Дугаар	Ажлын хэсгийн нэр	Гишүүд	ирц			нарийн бичиг
					Хурлын тоо	ирц	Ажилласан цаг	
Ерөнхийлөгчийн тушаал								
1	2024.01.10	3	Моктриал тэмцээн зохион байгуулах	T.Мөнх-Эрдэнэ	8	8	24	Г.Хосцэцэг
				Ч.Отгонбаатар		8	24	
				С.Эрдэнэсүвд		8	24	
				A.Базар		7	21	
2	2024.01.15	3	МХХ-нд үл хөдлөх худалдан авах судалгаа, тооцоо хийх	Б.Баасандорж	7	7	21	П.Оюун
				A.Базар		0	0	
				Ц.Мөнхбат		7	21	
				С.Ганбат		5	15	
				Б.Баяраа		6	18	
				С.Эрдэнэсүвд		7	21	
3	2024.05.13	137	Хуульчдын холбооны шилжин явах цом-2024 зохион байгуулах	Э.Ганхөлөг	2	2	7	Т.Гүнбилэг
				С.Ганбат		2	7	
				Л.Энхсайхан		2	7	
4	2024.10.21	209/18	Хуульчдын ёс зүйн асуудал, шинэчлэл" симпозиум зохион байгуулах	С.Энхбаяр	1	1	3	Б.Бямбасүрэн
				Ш.Алтангадас		1	3	

№	Огноо	Дугаар	Ажлын хэсгийн нэр	Гишүүд	ирц			нарийн бичиг
					Хурлын тоо	ирц	Ажилласан цаг	
Зөвлөлийн тогтоол								
5	2024.02.20	6	Азийн про боно чуулга уулзалт зохион байгуулах	Л.Энхсайхан	албан ёсоор хуралдаагүй, 09.30, 10.24,11.05нд уулзалтууд хийгдсэн	3	6	Г.Сарангэрэл
				Ч.Өнөржаргал		0	0	
				Г.Батзаяа		0	0	
				Г.Урангоо		0	0	
				М.Мөнхбат		0	0	
6	2024.09.27	11	Хуульчдын ээлжит VI их хурал зохион байгуулах	С.Энхбаяр	3	3	9	Ж.Бариаширсүрэн
				Ц.Мөнхбат		2	6	
				Ц.Ганболд		3	9	
				Ц.Гансүх		1	3	
				Г.Халиун		3	9	
				Ч.Өнөржаргал		1	3	

Нарийн бичиг		ирц		Хурлын тоо	Ажилласан цаг	ирц
Ерөнхийлөгчийн тушаал						
1	2025.10.30	218	МХХ-ны дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл боловсруулах	Т.Мөнх-Эрдэнэ	1	1
				Д.Оросоо	1	1
				Ч.Отгонбаатар	1	1
				Б.Өнөрмаа	1	1
				Б.Батцэнгэл	1	1
				Б.Баасандорж	0	0
				Б.Өнөрмаа		
2	2025.11.04	223	Хиймэл оюун ухааны чиглэлийн сургалтыг хуульчдын сургалтын хөтөлбөрт нэвтрүүлэх, судалгаа хийх, сургалт зохион байгуулах	Э.Золзаяа		
				Ц.Ганболд		
				Ш.Алтангадас		
				Б.Батцэнгэл		
				В.Болормаа		
				Г.Халиун		
				Хуралдаагүй		Г.Болор-Эрдэнэ

№	Огноо	Дугаар	Ажлын хэсгийн нэр	Гишүүд	Зөвлөлийн тогтоол						ирц		Нарийн бичиг		
					Ш.Алтангадас	Ц.Ганболд	У.Болдхүү	Д.Болд-Эрдэнэ	Б.Баасандорж	Б.Батцэнгэл	Хурлын тоо	ирц		Ажилласан цаг	
3	2025.05.02	10	“Монголын Хуульчдын холбооны Комплаенсыг хөтөлбөр, Мөнгө угаах, терроризмыг санхүүжүүлэхээс урьдчилан сэргийлэх зайны болон газар дээрх хяналт шалгалтын журам, хуульчдаас авах асуулга”-ын төсөл боловсруулах ажлын хэсэг	3									3		0
							албан ёсоор хуралдаагүй, 2025.11.04-нд ҮЗҮ-ний 2-р хэлэлцүүлэгт Ш.Алтангадас, Ц.Ганболд Б.Батцэнгэл нар оролцсон								
4	2025.09.27	11	Хуульчдын ээлжит VI их хурал зохион байгуулах	С.Энхбаяр Ц.Мөнхбат Ц.Ганболд Ц.Гансүх Г.Халиун Ч.Өнөржаргал	3	4	2	4	9	2	4	9	2	4	Ж.Бариаширсүрэн

ХЯНАЛТЫН ЗӨВЛӨЛ

Нэг. Хяналтын зөвлөлийн дарга, гишүүдийг томилох, чөлөөлөх тухай

Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 51 дүгээр зүйлд Хяналтын зөвлөл нь хуульчдаас бүрдсэн таван гишүүний бүрэлдэхүүнтэй байх ба тэдгээрийг гурван жилийн хугацаагаар томилно” гэж, Хуульчдын холбооны дүрэмд “Хяналтын зөвлөл нь хуульчдаас бүрдсэн таван гишүүний бүрэлдэхүүнтэй байна, Хяналтын зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд шүүгчийн хоёр, прокурорын нэг, өмгөөлөгчдийн хоёр төлөөлөл байна, Хяналтын зөвлөлийн гишүүдийг шүүгч, прокурор, өмгөөлөгчдийн хорооны санал болгосноор Хуульчдын холбооны зөвлөл томилж, чөлөөлнө.” гэж заасан.

Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлийн бүрэлдэхүүн 2023-2025 онд шинэчлэгдсэн бөгөөд бүрэн эрхийн хугацаа дууссан гишүүдийг шинэчлэн томилох ажлыг хуулийн хугацаанд хэрэгжүүлж ажилласан. Тухайлбал, шүүгчийн төлөөлөл Б.Мөнхжаргал, Ц.Одмаа гишүүдийн бүрэн эрхийн хугацаа 2022 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдөр дууссантай холбогдуулан Шүүгчдийн хорооноос нэр дэвшүүлсэн Довдонгийн Цэрэндолгор, Төмөрхуягийн Жавхлантөгс нарыг Зөвлөлийн 2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн 09 дүгээр тогтоолоор батламжилж, Хяналтын зөвлөлийн гишүүнээр томилсон.

Мөн өмгөөлөгчдийн төлөөлөл Б.Дашдорж, Н.Мөнхцэцэг нарын бүрэн эрхийн хугацаа 2022 оны 03 дугаар сарын 29-ний өдөр дуусгавар болсонтой хологдуулан Өмгөөлөгчдийн хорооноос нэр дэвшүүлсэн Жадамбаагийн Эрдэнэбилэгийг Зөвлөлийн 2023 оны 04 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 18 дугаар тогтоолоор, Наранхүүгийн Анхтуяаг Зөвлөлийн 2025 оны 09 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 15 дугаар тогтоолоор тус тус Хяналтын зөвлөлийн гишүүнээр томилж батламжилсан.

Прокурорын төлөөлөл Шагдарсүрэнгийн Эрдэнэбилэгийн бүрэн эрхийн хугацаа 2024 оны 12 дугаар сарын 03-ны өдөр дууссан тул Прокурорын хорооноос санал болгосон Дамдины Чулуунбатыг Зөвлөлийн 2025 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдрийн 06 дугаар тогтоолоор Хяналтын зөвлөлийн гишүүнээр томилж батламжилсан.

Хуульчдын холбооны дүрмийн 7.2 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт “Хяналтын зөвлөл нь даргатай байх ба түүнийг нийт гишүүдийн дотроос олонхын саналаар гурван жилийн хугацаагаар томилно” гэж заасны дагуу Хяналтын зөвлөлөөс санал болгосноор Т.Жавхлантөгсийг 2023 оны 04 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 18 дугаар тогтоолоор Хяналтын зөвлөлийн даргаар батламжилсан.

№	Овог	Нэр	Төлөөлөл	Томилогдсон	Бүрэн эрхийн хугацаа
1	Төмөрхуяг	Жавхлантөгс	Шүүгч	2023.03.25.	2026.03.25
2	Довдон	Цэрэндолгор	Шүүгч	2023.03.25	2026.03.25
3	Дамдин	Чулуунбат	Прокурор	2025.05.02	2028.05.02
4	Наранхүү	Анхтуяа	Өмгөөлөгч	2025.09.24	2028.09.24
5	Жадамбаа	Эрдэнэбилэг	Өмгөөлөгч	2023.04.28	2026.04.28

Хоёр. Хяналтын зөвлөлийн хурал

Хяналтын зөвлөл хууль тогтоомжид заасан хугацаанд хуралдаж, холбогдох тогтоол шийдвэрүүдийг гаргаж ажилласан. Тухайлбал, 2023 онд 4 удаа, 2024 онд 4 удаа, 2025 оны 11 сарын 12-ны өдрийг хүртэл 2 удаа тус тус хуралдаж тогтоол гаргах, албан бичиг хүргүүлэх тухай 9 шийдвэр гаргасан байна.

№		2023				2024				2025		Нийт
1.	Хяналтын Зөвлөл хуралдсан огноо	04.06	06.07	07.06	09.18	03.14	06.10	11.08	12.15	05.30	10.15	
2.	Хэлэлцүүлсэн асуудлын тоо	3	2	2	2	2	1	2	1	2	5	22
3.	Гаргасан шийдвэр	1	1	2	1	0	0	1	1	1	1	9

Гурав. Хуульчдын холбооны санхүү, татварын болон бусад тайлан, санхүүгийн бусад мэдээлэл болон эд хөрөнгийн хуримтлал, зарцуулалтын үнэн бодит байдалд хяналт тавих

Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлийн хурлаар Тамгын газрын санхүүгийн үйл ажиллагаа, эд хөрөнгийн хуримтлал, түний зохистой зарцуулалтад хяналт тавьж Зөвлөлийн хуралд тухай бүр танилцуулж ажилласан. Тодруулбал,

1. Монголын Хуульчдын холбооны Тамгын газраас байгуулагдсан тооллогын комиссын шийдвэрт үндэслэн холбооны үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй 10 гаруй жил хуримтлагдсан эдэлгээний болон ашилаглалтын хугацаа дууссан компьютер, тоног төхөөрөмж, эд хэрэглэлийг актлах, бүртгэлээс хасах саналыг Зөвлөлд хүргүүлж, Зөвлөлийн 2025 оны 10 дугаар сарын 08-ны өдрийн 34 дүгээр “Хөрөнгө актлах тухай” тогтоолоор шийдвэрлүүлсэн.
2. Тамгын газрын үйл ажиллагаанд хийсэн хяналт шалгалтын тайланг 2023 оны 10 дугаар сарын 07-ны өдрийн Зөвлөлийн хуралд танилцуулсан. Харин МХХ-ны 2024 оны бүтэн жил, 2025 оны эхний хагас жилийн үйл ажиллагаанд хийх хяналт шалгалт хийсэн.
3. МХХ-ны 2022 оны бүтэн жил, 2023 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд 2024.05.27 – 2024.06.05 хугацаанд хяналт шалгалт хийж 4 ерөнхий зөвлөмж бүхий тайланг, 2024 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд хяналт шалгалт хийж 4 ерөнхий зөвлөмж бүхий тайланг боловсруулж Хяналтын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэн баталж Тамгын газарт хүргүүлж, Зөвлөлд танилцуулсан байна. Үүнээс гадна МХХ-ны 2024 оны бүтэн жилийн болон 2025 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийж тайланг Зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэхээр бэлдэж байна.

Дөрөв. Хуульчдын холбооны нягтлан бодох бүртгэлийг сайжруулах, холбогдох дүрэм, журмыг шинэчлэх арга хэмжээ авах

1. Монголын Хуульчдын холбооны Хяналтын зөвлөлийн ажиллах журамд “Хяналтын зөвлөлийн хуралд цахимаар болон харилцаа холбооны дэвшилтэт техник, технологийг ашиглан зайнаас оролцох, санал өгөх, саналаа цахим гарын үсгээр баталгаажуулах”-тай холбоотой нэмэлт, өөрчлөлтийг санаачлан боловсруулсан журмын төслийг хэлэлцүүлж Зөвлөлийн 2023 оны 10 дугаар сарын 07-ны өдрийн 38 дугаар тогтоолоор батлуулсан.
2. Хяналтын зөвлөлөөс “Хуульчдын холбооны Санхүүгийн үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангах журам”-ыг боловсруулсныг хэлэлцүүлж Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн 2025 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдрийн 09 дүгээр тогтоолоор баталсан.

Тав. Бусад үйл ажиллагаа

Хяналтын зөвлөлийн гишүүд цаг үеийн шинжтэй дараах үйл ажиллагаанд оролцсон байна.

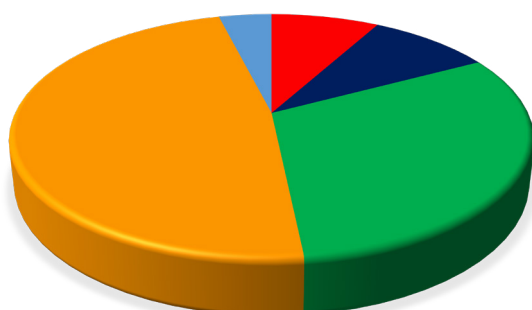

Үүнд:

1. Монголын Хуульчдын холбооны "Шилжин явах цом" спортын 6 төрөлт тэмцээн,
2. "Хуульчдын төгөлтэй болцгооё" аян,
3. "Эрүүл мэнд-Эх дэлхийгээ хайрлая" спорт явган аялал,
4. Хуульчийн мэргэжлийн шалгалт зохион байгуулах,
5. Азийн 13 дахь пробоно чуулга уулзалтыг зохион байгуулах ажлын хэсэгт ажлын хэсгийн ахлагчаар болон гишүүнээр ажилласан.

ХУУЛЬЧДЫН НЭГДСЭН БҮРТГЭЛ

(2025.11.30-ны өдрийн байдлаар)

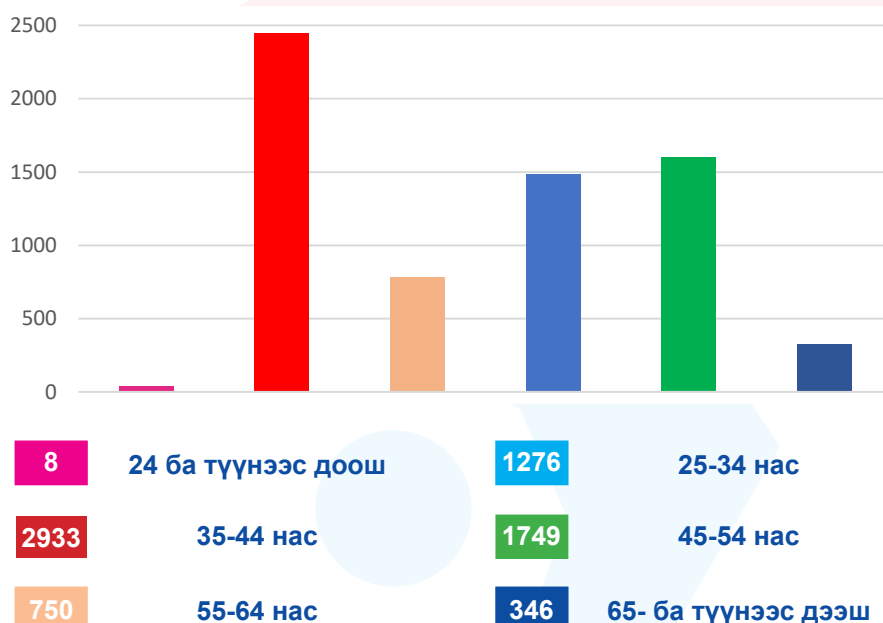

- 539 шүүгч
- 620 прокурор
- 2064 өмгөөлөгч
- 3043 бусад хуульч
- 262 нотариатч

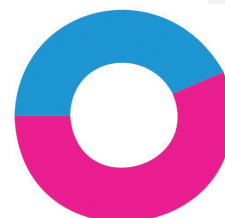
6528

бүртгэлтэй
хуульч

НАСААР АНГИЛБАЛ

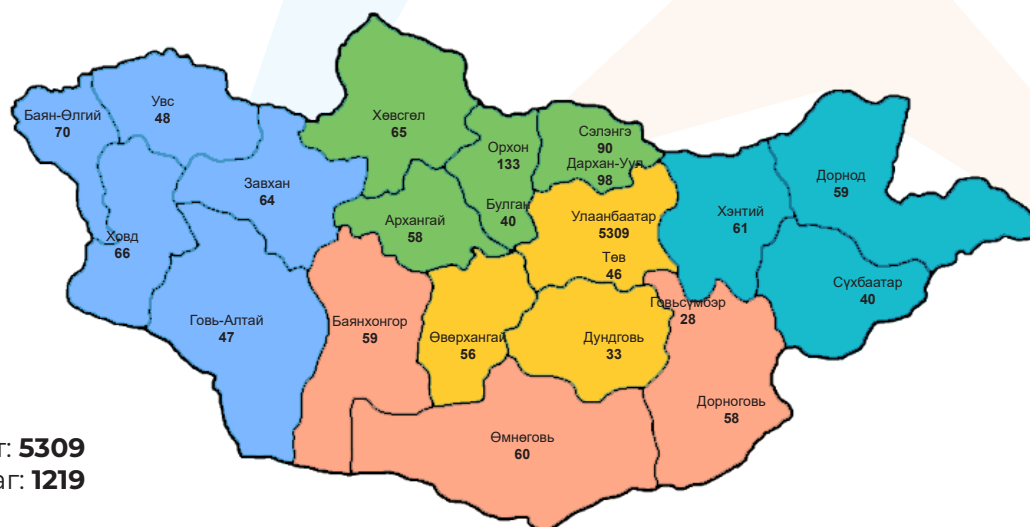
ХҮЙСЭЭР

2688
ЭРЭГТЭЙ
41.17%

3840
ЭМЭГТЭЙ
58.8%

ОРОН НУТАГ ДАХЬ САЛБАРЫН ХУУЛЬЧДЫН ТОО

Улаанбаатар хот: 5309
Орон нутаг: 1219

МОНГОЛЫН ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБООНЫ ТАМГЫН ГАЗРЫН 2023-2025 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТОВЧ ТАЙЛАН

Тамгын газар нь Холбооны болон түүний Чиг үүргийн хороодын өдөр тутмын үйл ажиллагааг зохион байгуулж, бусад хороодын үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэн ажиллаж, дараах ажлуудыг хэрэгжүүлэв.

ХУУЛЬЧДЫН НЭГДСЭН БҮРТГЭЛ

Хуульчдын нэгдсэн бүртгэлд бүртгүүлэх, хүсэлтийг шийдвэрлэх асуудлаар:

2023 оны 10 дугаар сарын 25-27-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад 203 эрх зүйч тэнцэж, 201 хуульчийг Монголын Хуульчдын холбооны дагаж мөрдөх журмын 4.5 дугаар зүйлд заасны дагуу нэгдсэн бүртгэлд бүртгэсэн байна. 2 эрх зүйчийг ХЭЗБТХ-ийн 21.1.1-д заасан үндэслэлээр хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгохоос татгалзаж шийдвэрлэсэн.

2024 оны 10 дугаар сарын 16-18-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад 205 эрх зүйч тэнцэж, 201 хуульчийг Монголын Хуульчдын холбооны дагаж мөрдөх журмын 4.5 дугаар зүйлд заасны дагуу нэгдсэн бүртгэлд бүртгэсэн байна. 3 эрх зүйчийг ХЭЗБТХ-ийн 21.1.1-д заасан үндэслэлээр хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгохоос татгалзаж, 1 эрх зүйчийг мөн хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1.4-д заасан үндэслэлээр хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгох ажиллагааг түдгэлзүүлж шийдвэрлэсэн.

2025 оны 10 дугаар сарын 22-24-ний өдрүүдэд зохион байгуулсан Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад 100 эрх зүйч тэнцсэн бөгөөд хуульчийн нэгдсэн бүртгэлд бүртгэх ажиллагаа явагдаж байна.

Хуульчийн тангараг өргүүлэх ажлын хүрээнд:

Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад тэнцэж, Хуульчдын холбооны гишүүнээр элссэн хуульчдын тангараг өргөх ёслолын ажиллагааг зохион байгуулж, хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн гэрчилгээг олгосон.

д/д	Зохион байгуулсан хугацаа	Хамрагдсан хуульчдын тоо
2023 он		
1	2023.12.27	114
2024 он		
2	2024.01.05	52
	2024.02.21	26
	2024.11.25	93
	2024.12.06	96
2025 он		
3	2025.01.30	13
	2025.03.17	3
	2025.04.07	4
	2025.05.30	23

Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг түдгэлзүүлэх, сэргээх чиг үүргийн хүрээнд:

Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлд заасны дагуу 2023 онд нийт 137, 2024 онд 133, 2025 онд 141 хуульч тус тус мэргэжлийн үйл ажилдлагаа эрхлэх зөвшөөрлөө түдгэлзүүлж, тус онуудад нийт 267 хуульч эрхээ сэргээлгэсэн байна.

д/д	Түдгэлзүүлэх үндэслэл	2023 он	2024 он	2025 он
1	Шүүгч, прокуророос бусад төрийн байгууллагад ажил, албан тушаал эрхэлж байгаа үндэслэлээр	30	26	31
2	Гадаад улсад суралцаж байгаа үндэслэлээр	14	10	5
3	Гадаад улсад ажиллаж, амьдарч байгаа үндэслэлээр	3	5	5
4	Хүүхэд асрах чөлөөтэй үндэслэлээр	33	59	74
5	Эрүүл мэндийн шалтгаантай үндэслэлээр	4	3	9
6	ХЭБТХ-ийн 44 дүгээр зүйлийн 44.7 дахь хэсэгт заасан үндэслэлээр	53	30	17
Нийт		137	133	141

д/д	Сэргээх үндэслэл	2023 он	2024 он	2025 он
1	ХЭЗБТХ-ийн 22 дугаар зүйлийн 22.5 дахь хэсэгт зааснаар ХМҮАЭЗ сэргээсэн	87	79	65
2	ХЭБТХ-ийн 44 дүгээр зүйлийн 44.7 дахь хэсэгт заасан үндэслэл түдгэлзүүлсэнг сэргээсэн	15	7	13
Нийт		103	86	78

Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг хүчингүй болгосон тухай мэдээлэл

д/д	Хүчингүй болгосон үндэслэл	2023 он	2024 он	2025 он
1.	Нас барсан	17	8	1
2.	Санаатай гэмт хэрэг үйлдсэн	-	-	-
3.	Татвар төлөөгүй	-	453	168
4.	Өөрийн хүсэлтээр	2	-	-
Нийт		19	461	169

Гишүүний татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт

д/д	Гишүүний татварын хөнгөлөлт, чөлөөлөлт	2023 он	2024 он	2025 он
1.	Татварыг 50 хувиар хөнгөлөх	20	21	18
Нийт				

БОЛОВСРУУЛСАН БАРИМТ БИЧИГ, БИЧИГ ХЭРГИЙН ЭРГЭЛТИЙН МЭДЭЭ (2023.01.01-2025.11.19)

Захирамжлалын баримт бичиг

№	Захирамжлалын баримт бичгийн төрөл	2023	2024	2025	Нийт
1.	Ерөнхийлөгчийн тушаал	279	305	223	807
2.	Тамгын газрын даргын "А" тушаал	42	51	34	127
3.	Тамгын газрын даргын "Б" тушаал	42	22	17	81

Байгууллага, иргэдийн өргөдөл, хүсэлтийг шийдвэрлэсэн байдал, бичиг хэргийн эргэлтийн мэдээ

№	Баримт бичгийн нэр	2023 он	2024 он	2025 он	Нийт
1.	Ирсэн бичиг	565	766	589	1920
		Хариутай 351	Хариутай 415	Хариутай 366	1132
		Хариугүй 215	Хариугүй 351	Хариугүй 223	789
2.	Өргөдөл хүсэлт	1565	2381	1806	5752
3.	Холбоо, Тамгын газар	1111	987	900	2998
	Хороодоос	385	514	254	1153
4.	Явуулсан бичиг нийт	1496	1501	1154	4151

ЕРӨНХИЙЛӨГЧ, ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГЫН УУЛЗАЛТ, БУСАД ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ОРОЛЦСОН БАЙДАЛ

ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

№		2023 он	2024 он	2025 он	Нийт
1.	Албан уулзалт	200	170	78	448
2.	Иргэдтэй хийсэн уулзалт	86	51	25	162
3.	Ажлын хэсгийн хурал	-	3	1	4
4.	Хэлэлцүүлэг	120	77	27	224
5.	Санамж бичиг	12	16	8	36
6.	Шагнал гардуулах арга хэмжээ	8	11	2	21
7.	Олон улсын эрдэм шинжилгээний хурал	7	5	3	15
8.	Олон улсын чуулга уулзалт	-	-	1	1

ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА

№		2023 он	2024 он	2025 он	Нийт
1.	Албан уулзалт	223	273	135	631
2.	Иргэдтэй хийсэн уулзалт	102	130	123	355
3.	Ажлын хэсгийн хурал	8	17	9	34
4.	Хэлэлцүүлэг	130	87	34	251
5.	Санамж бичиг	12	15	7	34
6.	Шагнал гардуулах арга хэмжээ	8	8	4	20
7.	Олон улсын эрдэм шинжилгээний хурал	7	6	1	14
8.	Олон улсын чуулга уулзалт	1	3	2	6

ШҮҮХИЙН МЭТГЭЛЦЭЭНИЙ МОК-ТРИАЛ ТЭМЦЭЭН ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ:

Монголын Хуульчдын холбооноос “Mock trial” шүүхийн мэтгэлцээний тэмцээнийг хууль зүйн их, дээд сургуулийн оюутнуудын дунд жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг.

Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит тус тэмцээн эрүү, иргэн, захиргааны мэтгэлцээн гэсэн гурван төрлөөр явагддаг.

2023 онд:

Эрүүгийн хэргийн мэтгэлцээнд нийт 10 баг оролцсоноос Б.Бат-Ерөөлт, Б.Мөнх-Эрдэнэ багштай “Шихихутуг” их сургуулийн баг тэргүүн байрт, Б.Одонтунгалаг багштай “МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн” баг дэд байрт шалгарсан.

Иргэний хэргийн мэтгэлцээнд нийт 10 баг мэтгэлцсэнээс Б.Баялагмаа багштай “МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн” баг тэргүүн байр, Б.Энхбаяр багштай “Отгонтэнгэр” их сургуулийн баг дэд байр эзэлсэн.

Захиргааны хэргийн мэтгэлцээнд нийт 9 сургууль оролцсоноос Б.Энхтайван багштай “МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн” баг тэргүүн байрт, Г.Нацагдорж багштай “Их засаг” олон улсын их сургуулийн баг дэд байрт тус тус шалгарсан.

Тухайн жилийн хувьд төрөл тус бүрээр шилдэг илтгэгч оюутныг шалгаруулснаараа онцлог байсан бөгөөд Эрүүгийн мэтгэлцээний төрөлд “Шихихутуг” их сургуулийн оюутан Б.Оюунзаяа,

Иргэний хэргийн мэтгэлцээний төрөлд “Их засаг” Олон улсын их сургуулийн оюутан А.Нарангэрэл, Захиргааны хэргийн мэтгэлцээний төрөлд Санхүү эдийн засгийн их сургууль”-ийн оюутан М.Хүслэн нар шилдэг илтгэгчээр шалгарсан.

Мөн тэмцээнд оролцсон бүх сургуулийн амжилт үзүүлсэн байдлыг нь онооны системээр үнэлж, шилдэг сургуулийг шалгаруулж цом олгодог бөгөөд “МУИС”-ийн Хууль зүйн сургууль 3 төрөлд амжилт үзүүлж, Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит цомын эзэд болсон.

2024 онд

Монгол Улсад Захиргааны хэргийн шүүх байгуулагдсаны 20 жилийн ойд зориулан зохион байгуулсан бөгөөд “МОСК TRIAL-3ХШ 20 ЖИЛ” тэмцээнд хууль зүйн их, дээд 14 сургуулийн 75 оюутан оролцож, тэднийг 16 хуулийн фирм /Өмгөөллийн “Адвокат консалтинг” ХХН, Өмгөөллийн “Ананд адвокат” ХХН, Өмгөөллийн “Анта партнерс” ХХК, Өмгөөллийн “Заяа энд Золоо” ХХК, Өмгөөллийн “Легал гайд” ХХК, Өмгөөллийн “Легал полиси” ХХК, Өмгөөллийн “Монгол

өмгөөлөгч” ХХН, Өмгөөллийн “Нийслэл адвокэйтс” ХХК, Өмгөөллийн “Онч нүүдэл” ХХН, Өмгөөллийн “Сноу хилл консалтанси” ХХН, Өмгөөллийн “Соёмбо легал партнерс” ХХН, Өмгөөллийн “Фиделитас партнерс” ХХН, Өмгөөллийн “Хэруга партнерс” ХХН, Өмгөөллийн “Эм Ди Эс энд хаанлекс” ХХН, Өмгөөллийн “Эрх зүйн гүүр” ХХК, Өмгөөллийн “Дэнс легал” ХХК/ дасгалжуулж, захиргааны хэргийн шүүхийн харьяалан шийдвэрлэдэг маргааны төрлөөр ур чадвар, мэдлэгээ сорин өрсөлдсөн.

- ТЭРГҮҮН байранд Өмгөөллийн “Соёмбо легал партнерс” ХХН-ийн баг,
- ДЭД байранд Өмгөөллийн “Эм Ди Эс энд хаанлекс” ХХН-ийн баг,
- ГУТГААР байранд Өмгөөллийн “Легал гайд” ХХК-ийн баг
- ШИЛДЭГ МЭТГЭЛЦЭГЧ-ээр Өмгөөллийн “Легал гайд” ХХК-ийн багийн гишүүн, Санхүү эдийн засгийн их сургуулийн оюутан Т. Дүүрэнзаяа тодорсон.

2025 онд:

-Монголын Хуульчдын холбооны Иргэний эрх зүйн хороо, Өмгөөллийн “Легал гайд” ХХК-тай хамтран Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит иргэний хэргийн шүүхийн мэтгэлцээний “Цахим шүүх-Mock trial 2025” тэмцээнийг зохион байгуулсан. Тус тэмцээн нь шүүх

эрх мэдлийн байгууллагуудын цахимжилтын энэ үед цахим хэлбэрээр, мөн анхан болон давж заалдах шүүхэд иргэний хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны журмаар зохион байгуулагдсан онцлогтой боллоо.

Анх удаа цахимаар зохион байгуулсан “Цахим шүүх-Mock Trial 2025”

тэмцээний:

Тэргүүн байранд Монгол Улсын их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн “Веритас” баг шалгарч алтан медаль, өргөмжлөл, мөнгөн шагнал,

Дэд байранд Монгол Улсын их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн “Эгүнэ” баг шалгарч, мөнгөн медаль, өргөмжлөл, мөнгөн шагнал,

Гувдугаар байранд Санхүү, эдийн засгийн их сургуулийн “Акси” баг шалгарч, хүрэл медаль, өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар тус тус шагнагдав.

Мөн мэтгэлцээний шилдэг мэтгэлцэгч-илтгэгчээр Монгол Улсын их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн “Веритас” баг гишүүн Ч.Ариун-Энх шалгарч өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнуулсан.

-Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүрэгт шүүх байгуулагдсаны 60 жилийн ойд зориулан Эрүүгийн хэргийн “Мок-Триал” шүүхийн мэтгэлцээний тэмцээнийг зохион байгуулсан Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит тус тэмцээнд 15 баг өрсөлдснөөс Тэргүүн байрыг “Шихихутуг” их сургуулийн Б.Бат-Ерөөлт, Б.Мөнх-Эрдэнэ багштай “Шихихутуг баг”, Дэд байрыг “Шихихутуг” их сургуулийн Б.Бат-Ерөөлт, Б.Мөнх-Эрдэнэ багштай “Их зарагч” баг, Гуравдугаар байрыг “Их Засаг” их сургуулийн Ж.Баасанжав багштай “Дэнс” баг, Тусгай байрыг Олон Улсын Улаанбаатарын их сургуулийн П.Анхмаа багштай “Legal eagle’s” багууд тус тус эзэлсэн. Мөн шилдэг илтгэгчдээр МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн “Цэгц” багийн оюутан М.Энхжин, Олон Улсын Улаанбаатарын их сургуулийн “Legal eagle’s” багийн оюутан Б.Номин, “Шихихутуг” их сургуулийн “Шихихутуг” багийн оюутан Х.Хонгорзул нар шалгарлаа.

ХУУЛЬЧДАД ЧИГЛЭСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Оны шилдэг хуульчдыг шалгаруулах ФЕМИДА ёслолын ажиллагаа:

Хүний эрх, эрх чөлөөг хамгаалах, хууль дээдлэх, шударга ёсыг бэхжүүлэх үүргээ нэртэй гүйцэтгэж, хуульчийн мэргэжлийн үүрэг, ёс зүй, нэр хүндийг өндөрт өргөж, бусдадаа үлгэр дуурайлал болон манлайлж, ажлын үзүүлэлтээр тэргүүлсэн шилдэг хуульчдыг шалгаруулах ФЕМИДА ёслолын ажиллагааг жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулж байна.

Монголын Хуульчдын холбооны 2023-2025 оны спорт тэмцээн

Монголын Хуульчдын холбоо нь гишүүдийнхээ дунд жил бүр спортын 6 төрөлт тэмцээнийг зохион байгуулдаг уламжлалтай.

Тус тэмцээнд 15 багийн 450 гаруй тамирчид спортын 6 төрөлд 138 медалийн төлөө хурд хүч, авхаалж самбаагаа сорин өрсөлдсөн. Багийн нийлбэр дүнгээр:

- 1-р байр Э.Ганхөлөг ахлагчтай Өмгөөлөгчдийн хороо
- 2-р байр Ж.Болорпүрэв ахлагчтай Прокурорын хороо
- 3-р байр С.Энхбаяр ахлагчтай Шүүгчдийн хороо тус тус шалгарсан.

"Хуульчдын шилжин явах цом-2024" тэмцээнд 600 гаруй хуульч-тамирчин хурд хүч, авхаалж самбаагаа сорьсон бөгөөд дараах амжилтуудыг үзүүлсэн.

Үүнд:

Багийн дүнгээр "Шилдэг хороо"-гоор

1-р байр: Ж.Болорпүрэв тэргүүнтэй Прокурорын хорооны баг

2-р байр: Э.Ганхөлөг тэргүүнтэй Өмгөөлөгчдийн хорооны баг

3-р байр: Г.Даваадорж тэргүүнтэй Иргэний эрх зүйн хорооны баг тус тус шалгарлаа.

Шилжин явах цом, спорт наадмын тугийг Ж.Болорпүрэв тэргүүнтэй Прокурорын хорооны багт гардуулан өгсөн.

“ЭРҮҮЛ МЭНД - ЭХ ДЭЛХИЙГЭЭ ХАЙРЛАЯ” спорт явган аяллын ТЭМЦЭЭН:

Монголын Хуульчдын холбооны 10 жилийн ойд зориулсан “Эрүүл мэнд - эх дэлхийгээ хайрлая” уриатай спорт явган аяллын тэмцээнийг 2023 оноос эхлэн зохион байгуулсан.

2023 онд зохион байгуулсан спорт явган аяллын тэмцээнд 100 гаруй гишүүн хуульч, мөн Хууль зүйн туслалцааны төвийн ажилтнууд идэвхтэй оролцож, Баянзүрх хайрхан – Хар усан тохой гэсэн маршрутаар 10 км явган аялал, мөн буухиа тэмцээнийг зохион байгуулж багууд хурд хүч, авхаалж самбаагаа сорин өрсөлдсөн.

- 1-р байр:** Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хорооны баг тамирчид
- 2-р байр:** Прокурорын хорооны баг тамирчид
- 3-р байр:** Иргэний эрх зүйн хорооны баг тамирчид.

2024 оны спорт явган аяллын тэмцээнийг Захиргааны хэргийн шүүх байгуулагдсаны 20 жилийн ойг тохиолдуулан Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газар хамтран зохион байгуулсан. Тус спорт явган аяллын тэмцээн Улаанбаатар-Урган наран хороолол-Баянзүрх хайрхан-Хар усан тохой гэсэн маршрутаар авто машинаар 15 км, явган алхалтаар 10 км орчимд явагдсан.

Тус тэмцээнд 90 орчим тамирчин, хөгжөөн дэмжигч оролцож, хурд хүч, авхаалж самбаа, мэдлэг оюунаа сорин өрсөлдсөн.

1-р байр: Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхэлсэн хороо

2-р байр: Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газар

3-р байр: Монголын Хуульчдын холбооны Тамгын газрын баг

Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит шатрын тэмцээн:

2023 оны тэмцээнд 14 хорооны 42 тамирчин оюун ухаан, ур чадвараа сорин өрсөлдсөнөөс дараах амжилтыг үзүүллээ. Үүнд:

- Нэгдүгээр байр-Иргэний эрх зүйн хорооны баг тамирчид (М.Мөнгөнхүү, Т.Сайнбаяр, Б.Ургамалцэцэг),
- Хоёрдугаар байр-ХЗШУХЗБД хорооны баг тамирчид (Ц.Мөнхбат, Ч.Булган, Э.Эрдэмжаргал),
- Гуравдугаар байр-Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны баг тамирчид (Д.Доржхорол, Ц.Мөнхбат, Г.Болормаа),

2024 оны тэмцээнд Монголын Хуульчдын холбооны 11 хорооны 33 тамирчин оюун ухаан, ур чадвараа сорин өрсөлдсөнөөс дараах амжилтыг үзүүллээ. Үүнд:

- Нэгдүгээр байр-Хууль зүйн шинжлэх, ухаан боловсролын хөгжлийг дэмжих асуудал эрхэлсэн хорооны баг тамирчид: Цэвэлмаагийн Мөнхбат, Ч.Жадамба, М.Хишигбаяр
- Хоёрдугаар байр-Өмгөөлөгчдийн хорооны баг тамирчид: М.Мөнгөнхүү, Цэнджавын Мөнхбат, Б.Ургамалцэцэг
- Гуравдугаар байр-Прокурорын хорооны баг тамирчид: Т.Баярсайхан, Б.Дамба, В.Лхагвасүрэн

2025 оны тэмцээнд Монголын Хуульчдын холбооны 12 хорооны 36 тамирчин оюун ухаан, ур чадвараа сорин өрсөлдсөнөөс дараах амжилтыг үзүүллээ. Үүнд:

- Нэгдүгээр байр-Хууль зүйн шинжлэх ухаан, боловсролын хөгжлийг дэмжих асуудал эрхэлсэн хорооны баг тамирчин Ц.Мөнхбат, Т.Баярсайхан, Р.Энхтүвшин
- Хоёрдугаар байр-Иргэний эрх зүйн хорооны баг тамирчин М.Мөнгөнхүү, Т.Сайнбаяр, Б.Ургамалцэцэг
- Гуравдугаар байр-Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хорооны баг тамирчин Б.Дамба, Ч.Булган, Ц.Нарантуяа

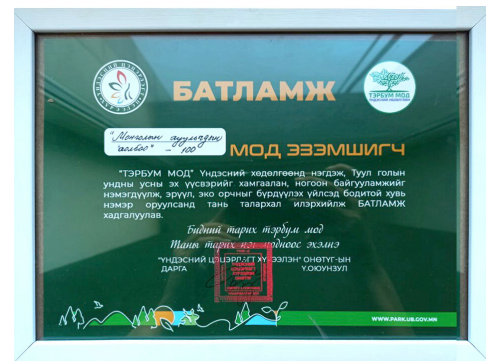

Монголын Өмгөөлөгчдийн холбооны нэрэмжит “Өмгөөлөгчийн цом-2023”, “Өмгөөлөгчийн цом-2024” болон “Өмгөөлөгчийн цом-2025” хөлбөмбөгийн аварга шалгаруулах тэмцээнийг хуулийн төв байгууллагуудын дунд “Бага тэнгэр” үндэсний спорт цогцолборын хөлбөмбөгийн талбайд зохион байгуулсан. Монголын Хуульчдын холбооны баг тамирчид идэвхтэй, амжилттай оролцдог.

“Хуульчдын төгөл”-тэй болов:

“Мод тарих үндэсний өдөр зарлах тухай” Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигаар жил бүрийн тав, аравдугаар сарын хоёр дахь долоо хоногийн Бямба гарагийг “Бүх нийтээр мод тарих үндэсний өдөр” хэмээн зарласан байдаг.

Монголын Хуульчдын холбоо үүсгэн байгуулагдсаны 10 жилийн ойгоо тохиолдуулан “Хуульчдын төгөл”-тэй болох зорилт тавьж, гишүүн хуульчдынхаа дэмжлэгтэйгээр 2023 оны 05 дугаар сард Үндэсний цэцэрлэгт хүрээлэнд 250, 2023 оны 10 дугаар сард 100 ширхэг мод тарьж 350 модны батламж авлаа, энэхүү ажилд 140 гаруй гаруй хуульч биечлэн оролцсон.

Мөнгөн хандив өгч, хүрэлцэн ирж мод тарьсан байгууллага, хуульчид:

- Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөл, Хяналтын зөвлөлийн гишүүд;
- Хуульчдын холбооны Тамгын газрын хамт олон;
- Хуульчдын холбооны чиг үүргийн болон сайн дурын хороод;
- Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхэлсэн хороо;
- Баянгол, Хан-Уул дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газрын хамт олон;
- Баянзүрх дүүргийн Прокурорын газрын хамт олон;
- Хууль зүйн туслалцааны төвийн хамт олон;
- Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн хамт олон;
- Нийслэлийн Прокурорын газар (Прокурор О.Гэрэл, Т.Оюунжаргал);
- Орхон аймгийн Прокурорын газрын хамт олон;
- Завхан аймгийн Прокурорын газрын хамт олон;
- Баян-Өлгий аймгийн Прокурорын газрын хамт олон;
- Говьсүмбэр аймгийн Прокурорын газрын хамт олон;
- Ховд аймгийн Булган сум дундын Прокурорын газрын хамт олон;
- Тээврийн прокурорын газар (Прокурор Д.Эрдэнэчимэг, Ц.Цэрэнбалжир, А.Оюунгэрэл, Н.Уранбайгаль, Ч.Батбаатар, Ч.Энхтуяа, Г.Отгонзаяа, Ж.Сандагсүрэн);
- Ховд аймгийн Прокурорын газар (Прокурор Г.Саранзаяа);
- Төв аймгийн Прокурорын газар (Ерөнхий прокурор М.Буяннэмэх, прокурор Б.Саранчимэг, Э.Уянга Б.Цэрэнтогтох, М.Хэрлэнчимэг, М.Одгэрэл, Д.Нэргүй, Б.Эрхбилэгдэй, А.Ариунтуяа, Г.Цогтгэрэл);
- Дархан-Уул аймгийн Прокурорын газар (Прокурор Б.Энхтулга);
- Увс аймгийн Прокурорын газар (Прокурор Д.Галбадрах);
- Өмгөөллийн Херуга партнерс ХХН хамт олон;
- Хуульч Д.Сүрэнхор, А.Ариунаа, Э.Намуун, Ц.Ганцэцэг, Б.Одгэрэл, Ц.Отгонсүрэн, Н.Ундрах, С.Энхням, Д.Үүлэн, Б.Гаваа, Э.Эрдэнэхишиг, Д.Сарангэрэл, Г.Нандин-Эрдэнэ, Ц.Халиун, Б.Эрхбилэгдэй, П.Итгэл, С.Баярчимэг, В.Батдэлгэр, н.Одонтуяа, Д.Түвшинтөгс, Д.Шинэбал, Э.Ариунболд, Э.Мандуул, Д.Дамдинсүрэн.

Эрүүл мэндийн үзлэг оношилгоо, аялал

- “SEJUNG GLOBAL” хувьцаат компаниар дамжуулан Бүгд найрамдах Солонгос Улсын виз мэдүүлэх, тус улсын Пусан хотын гэрээт эмнэлэгт үзлэг, шинжилгээнд хөнгөлөлттэй үнээр үйлчлүүлэх, аяллын хөтөлбөрт хамруулах зорилгоор 2024 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдөр хамтын ажиллагааны санамж бичгийн байгуулсан. Хамтын ажиллагааны хүрээнд БНСУ-ын Пусан хот дахь Косин их сургуультай хамтран холбооны гишүүн хуульчдыг бүтэн биеийн үзлэг, оношлогоо, шинжилгээнд хамруулах аяллыг зохион байгуулсан бөгөөд 2024 онд нийт 100 гаруй хуульч хамрагдсан.

- Хөх хотын Хуульчдын холбоо, Зен мин хуулийн фирм, тус хотын Хууль зүйн туслалцааны төвийн үйл ажиллагаатай танилцах болон эрүүл мэндийн аяллыг Монголын Хуульчдын холбооны орон нутагт дахь салбарын зохицуулагч 11 хуульчийг оролцуулж 2025 онд зохион байгуулсан. Тус аяллаар хуульчид Хөх хотын хавдрын эмнэлэгт эрүүл мэндийн шинжилгээ өгөхийн зэрэгцээ ижил төстэй үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллагуудын үйл ажиллагаатай танилцаж туршлага солилцсон.

Хуульчдын эрүүл мэндийн өдөрлөг зохион байгуулав

Хуульчдын өдрийг тохиолдуулан 2023 оны 05, 2025 оны 06 дугаар сард “Монос” групптэй хамтран “Хуульчдын эрүүл мэндийн өдөрлөг”-ийг 2 удаа зохион байгуулж, үзлэг оношлогоонд 250 гаруй хуульч хамрагдав.

Хуульчдыг шагналд нэр дэвшүүлж, тодорхойлж, шагнасан талаарх мэдээлэл:

№	Шагналын нэр	2023 он	2024 он	2025 он
1. Төрийн дээд шагнал				
1.	Монгол Улсын гавьяат хуульч	1	-	-
2.	Монгол Улсын Үйлчилгээний гавьяат ажилтан	1	-	-
3.	Хөдөлмөрийн гавьяаны улаан тугийн одон	-	1	4
4.	Алтангадас одон	2	3	4
5.	Хөдөлмөрийн хүндэт медаль	5	6	16
2. Хууль зүйн салбарын шагнал				
6.	“Хууль зүйн албаны тэргүүний ажилтан” хүндэт тэмдэг	8	10	27
7.	Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны “Хүндэт жуух бичиг”	8	9	12
3. Хуульчдын холбооны шагнал				
7.	Хүндэт тэмдэг	60	65	52
4. Бусад байгууллагын шагнал				
8.	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Шинжлэх ухааны тэргүүний ажилтан хүндэт тэмдэг	1	-	-
9.	“Нийслэлийн Тэргүүний ажилтан” цол тэмдэг	-	5	4
10.	Монголын Залуучуудын холбооны шагнал	-	3	-

ХЭВЛЭЛ МЭДЭЭЛЭЛ, ОЛОН НИЙТТЭЙ ХАРИЛЦАХ ЧИГЛЭЛЭЭР:

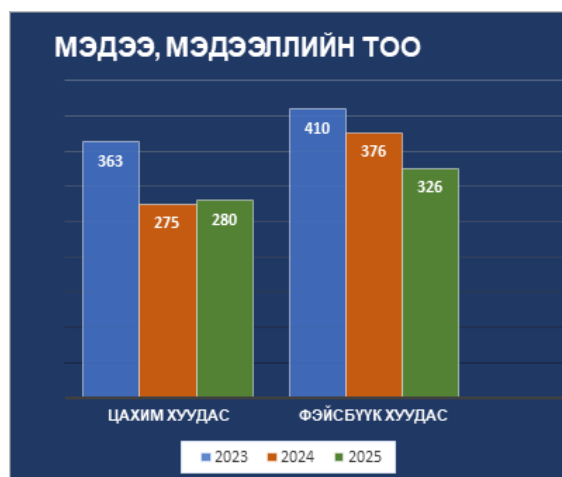
Хэвлэл мэдээллийн байгууллагатай хамтран ажиллах гэрээ байгуулах, Хуульчдын холбооны үйл ажиллагааны мэдээ мэдээллийг олон нийт болон хуульчдад нээлттэй, түргэн шуурхай хүргэх ажлын хүрээнд Сэтгүүлчдийн нэгдсэн эвлэл болон бизнес.мн сэтгүүл, цахим хуудастай хамтран ажиллах гэрээ байгуулан ажиллав. Мөн МҮОНРТ, Монгол ТВ, Тэнгэр ТВ, Өнөөдөр сонин, цахир.мн, mongolianpress.mn цахим хуудсуудтай хамтран ажиллаж, шаардлагатай мэдээллээ үнэ төлбөргүй нийтлүүлэв.

Хуульчдыг нийгэмд таниулах мэдээлэл, ярилцлага өгүүлэх, иргэдэд зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх нэвтрүүлгүүдэд хуульчдыг оролцуулах зэрэг ажлыг тогтмол хэрэгжүүлж байна. Тодруулбал, Хуульчийн про боно өдөрлөг, Хуульчдын форум, хэлэлцүүлэг зэрэг холбооноос зохион байгуулсан томоохон үйл ажиллагаанд хэвлэлийнхнийг урьж, мэдээлэл бэлтгэн нийтлүүлэв. Түүнчлэн эрх зүйн мэдлэг олгох, хууль эрх зүйн асуудлаар тодруулга яриа өгөхөд сэтгүүлч, хуульчдыг тухай бүр холбон ажиллав.

Тайлангийн хугацаанд Хуульчдын холбооноос зохион байгуулсан мэдээ,

мэдээллийг бэлтгэн холбооны албан ёсны цахим хуудас болон фэйсбүүк хуудаст тухай бүр тогтмол нийтэлж хуульчдад хүргэв. Тодруулбал, 2023 онд холбооны цахим хуудаст нийт 363 мэдээ, мэдээлэл, фэйсбүүк хуудаст 410 пост, 2024 онд цахим хуудаст нийт 275 мэдээ, мэдээлэл, фэйсбүүк хуудаст 376 пост мэдээ, мэдээлэл, 2025 онд цахим хуудаст 280 мэдээ, мэдээлэл, фэйсбүүк хуудаст 326 пост, мэдээлэл нийтэлсэн байна.

ГАДААД ХАРИЛЦАА, ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛЭЭР:

2023-2025 онд дараах байгууллагуудын төлөөлөгч нартай албан уулзалт хийв.

1. Франц Улсаас Монгол Улсад суугаа Онц бөгөөд бүрэн эрхт Элчин сайд ноён Сэбастиен Сүрүнтэй хүний эрх, хууль дээдлэх ёсны талаар үзэл бодлоо солилцон Франц улсын хууль зүйн боловсрол, хуульчдыг мэргэшүүлэх сургалтын систем талаар ярилцаж хуульчдыг мэргэшүүлэн чадавхжуулах, Франц улсаас туршлага судлах асуудлаар санал солилцов.
2. Бүх Хятадын Хуульчдын холбооны төлөөлөгч нартай хамтран ажиллах, хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгуулах асуудлаар уулзав.
3. Бүгд Найрамдах Энэтхэг Улсаас Монгол Улсад суугаа Онц бөгөөд бүрэн эрхт Элчин сайд М.П.Сингх, Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл болон бусад төлөөлөгчдийг хүлээн авч уулзав.
4. АНУ-ын Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Ричард Буанганыг хүлээн авч уулзлаа.Энэ хүрээнд АНУ-ын Барын Холбоодын хуульчийн шалгалт, сорил, тест боловсруулах арга зүйг судалж сайн туршлагыг нэвтрүүлэхээр болов.
5. Европын Холбооны төлөөлөгчийн газар нь хууль зүйн салбарын шинэчлэлтэй холбоотой 2024 оноос хэрэгжүүлэх шинэ төсөл боловсруулахаар ажиллаж байгаатай холбогдуулан төслийн зөвлөх Еммануэл Верне, Европын холбооны төлөөлөгчийн газрын улсын төрийн ажилтан Паула Вестлунд нар Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэлтэй уулзав.
6. АНУ-ын Худалдааны яамны дэргэдэх Арилжааны эрх зүйн хөгжлийн хөтөлбөрийн ахлах зөвлөх Стивен Гарднер, Олон улсын хөтөлбөрийн мэргэжилтэн Гришма Прадхан, Максвелл Грубер нарыг 2023 оны 12 дугаар сарын 01-ний өдөр хүлээн авч уулзав.
7. 2023 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдөр Хүний эрхийн Дээд Комиссарын газрын Ази, Номхон далайн бүсийн албаны дарга Рори Мунговен, Монгол Улсыг хариуцсан ажилтан Себастьян Гиёо болон НҮБ-ын Суурин зохицуулагчийн газрын Хүний эрхийн зөвлөх Ч.Алтангэрэл нарыг хүлээн авч уулзав.
8. АНУ-ын Худалдааны яамны дэргэдэх Арилжааны эрх зүйн хөгжлийн хөтөлбөрийн Зөвлөх өмгөөлөгч Хатагтай Гришма Прадхан болон уг сургалтын багш нар болох Хадагтай Sandrine Colletier, Ноён William Holmden нарыг хүлээн авч уулзсан бөгөөд уулзалтаар Монголын Хуульчдын холбоо болон Арилжааны эрх зүйн хөгжлийн хөтөлбөртэй цаашид хэрэгжүүлэх ажлын талаар санал солилцов.
9. АНУ-ын Аризона мужийн дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгч Роберт Брутинел, Захиргааны албаны захирал, Аризона мужийн БАРЫН холбооны Удирдах зөвлөлийн гишүүн Дэйв Байрес нар Монгол Улсад айлчилж, АНУ-ын Аризона мужийн шүүх, хуулийн байгууллагуудын цахимжилтын туршлагыг талаар Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл болон холбогдох албан тушаалтнуудтай албан уулзалт хийв.
10. Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл РwC Төв болон Зүүн Европ бүсийн Хуулийн үйлчилгээ хариуцсан дарга, M&A (Mergers and Acquisition) хуульч, Хью Овенийг хүлээн авч уулзав.
11. Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагаас хэрэгжүүлж буй "Бридж II" төслийн Олон Улсын зөвлөх Юн Гаоныг хүлээн авч уулзав.
12. Улаанбаатар хотын Иргэдийн төлөөлөгчийн даргын хүсэлтээр Монгол Улсад айлчилж байгаа БНСУ-ын Пусан хотын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын дарга Ан Сонг Мин тэргүүтэй 14 зочдыг хүлээн авч уулзав.
13. Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын агуулга, сорилго боловсруулах, бодлого дүгнэх аргачлалд зохих шинэчлэлтийг хийх, сайжруулах зорилготой АНУ-ын

- Фулбрайтын хөтөлбөрийн хүрээнд Улсын Дээд шүүх, Монгол Улсын Ерөнхий прокурорын газар, Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн төлөөлөл нартай уулзалт хийв.
14. Америкийн нэгдсэн улсын Барын холбооны дэлхийн хөтөлбөрийн төвийн Ази, номхон далайн бүсийн захирал хатагтай Жесси Танненбумыг хүлээн авч уулзав.
 15. Туркийн хамтын ажиллагаа, зохицуулах агентлаг (ТИКА)-ын Улаанбаатар дахь Хөтөлбөр зохицуулах газрын зохицуулагч Муслу Алитай уулзав.
 16. Азийн сангийн Монгол дахь суурин төлөөлөгч хатагтай Сара Тэйлортой уулзаж, хамтран хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөрүүдийн үр дүнг танилцуулж, Монголын Хуульчдын холбооноос ойрын хугацаанд хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн томоохон ажлуудын талаар мэдээлэл өгөв.
 17. БНСУ-ын Гёнгү Оймгөөлөгчдийн холбооны Ерөнхийлөгч ЮН СОН ЁН болон холбогдох албан тушаалтан нарыг хүлээн авч уулзав.
 18. Олон Улсын Эрх Зүйн Хөгжлийн Байгууллага /IDLO/-ын суурин төлөөлөгч Чарльз Болланд, Төслийн зохицуулагч Б.Баясгалан, Хөтөлбөрийн менежер Н.Одонтуяа нартай “Эрх зүйн салбар дахь хүүхэд хамгаалал” төслийг хамтран хэрэгжүүлэх талаар санал солилцох уулзалт хийв.
 19. АНУ-ын Ютагийн их сургууль болон түүний Квинни (Quinney) хуулийн коллежтой цаашид хамтран ажиллах зорилгоор тус хөтөлбөрийг хариуцаж буй АНУ-ын Ютагийн их сургуулийн Квинни (Quinney) хуулийн коллежийн Ерөнхийлөгч Стефани Петерсон Захирал, Префссор Элизабет Кронк Уорнер, Эрчим хүч, байгалийн нөөц, байгаль орчны хөтөлбөрийн гүйцэтгэх захирал Линкольн Дэвис, захирлын туслах Артуро Томпсон, Олон улсын харилцааны газрын ахлах ажилтан Рэнди МакКриллис, элсэлт болон маркетингийн захирлын туслах Брайн бюн нарыг хүлээн авч уулзав.
 20. Дэлхийн шудрага ёсны төсөл (WJP) -ийн Ази номхон далайн бүсийн захирал, доктор Шрирак Плипатыг хүлээн авч уулзав.
 21. Аризона мужийн Барын холбооны Гүйцэтгэх захирал Жоэл Ингланд, Тамгын газрын дарга ба Олон нийтийн нөлөөллийн төвийн захирал Ноа Коакли, Харилцаа холбооны тэргүүн Жо Хенгемухлер, Үйлчилгээний ахлах ажилтан Роберта Теппер нартай хамтран ажиллах санамж бичиг байгуулах, хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын хөтөлбөрийг сайжруулах, сургагч багш бэлтгэх, харилцан туршлага судлах талаар цаашид авч хэрэгжүүлэх хамтын ажиллагааны талаар цахим уулзалт хийв.
 22. ОУЭХБ нь Канад Улсын Засгийн газрын Санхүүжилтээр “МУ-д жендерт суурилсан хүчирхийлэлтэй тэмцэх үйл ажиллагааг бэхжүүлэх” төслийн хоёрдугаар шатны хэрэгжилт 5 жилийн хугацаатай эхэлж байгаатай холбоотой төслийн талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгөх, санал солилцох зорилгоор албан уулзалт хийв.
 23. Азийн про боно 13 дахь чуулга уулзалтыг Улаанбаатар хотод зохион байгуулах бэлтгэл ажлын хүрээнд Шүүхийн Ерөнхий зөвлөл, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, УИХ-ын гишүүн Х.Баасанжаргал, Нээлттэй нийгэм форум, Азийн сан, ОУХЭЗБ, Хансс Зайдел сантай тус тус уулзалт хийж мэдээлэл солилцов.
 24. БНСУ-ын Хууль зүйн судалгааны хүрээлэнгийн Ерөнхийлөгч Хан Ён Сүг хүлээн авч уулзав. Уулзалтаар 2025 онд хууль эрх зүйн олон талт судалгааны ажлуудад харилцан дэмжлэг үзүүлэх болон зочин судлаачийн хөтөлбөр хэрэгжүүлэхээр болов.
 25. Канадын Холбооны шүүхийн Хэрэг эрхлэх комиссарын газраас “Тэгш эрх, шударга ёсыг хүн бүрд(EJAM)” нь төслийг хэрэгжүүлж буйтай холбоотой тус төслийн багийн гишүүн Нью Брансвик мужийн Ерөнхий шүүгч Марк Ричард, Канадын Холбооны шүүхийн Хэрэг эрхлэх комиссарын газрын Олон улсын хөтөлбөрийн хэлтсийн дарга Олег Шахов, хуульч, олон улсын хөгжлийн мэргэжилтэн Ян Моррисон нартай албан уулзалт хийв. ӨМӨЗО-ны Ордос хотын Хуульчдын

холбооны төлөөлөгч нарыг хүлээн авч уулзав. Уулзалтаар хоёр байгууллагын үйл ажиллагаа, чиг үүргийн талаар ярилцаж, цаашид харилцан туршлага солилцох талаар санал солилцож хамтын ажиллагааны талаар ярилцав.

26. АНУ-ын Элчин сайдын яамны Улс төрийн хэлтсийн захирал Эмма Ломаск, АНУ-ын Холбооны Шүүхийн Дипломат албаны Гадаад харилцааны хэлтсийн захирал Мира Гур-Ари, АНУ-ын Холбооны шүүхийн шүүгч Сюзанна Митчелл нарыг хүлээн авч уулзав.

Олон улсын төсөл, хөтөлбөрт хамрагдах, сургалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах ажлын хүрээнд:

1. Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл Ханнс Зайдел сангийн Монгол дахь суурин төлөөлөгч Феликс Гленкийг хүлээн авч уулзав. Хуульчдын холбоо 2018 оноос хойш Ханнс Зайдел сантай хамтран ажиллаж байгаа бөгөөд энэхүү уулзалтаар өнгөрсөн хугацаанд хамтран хэрэгжүүлсэн төсөл, үйл ажиллагааны үр дүнг хэлэлцэн дүгнэж, 2023-2025 онд дараах ажлыг хамтран зохион байгуулав.
2. Монголын Хуульчдын холбоо нь Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын агуулга, сорилго боловсруулах, бодлого дүгнэх аргачлалд зохих шинэчлэлтийг хийх, сайжруулах зорилгоор АНУ-ын Фулбрайтын хөтөлбөрт хамрагдав. Энэхүү хөтөлбөрийн зөвлөхөөр АНУ-ын Калифорнийн Их сургуулийн Хууль зүйн клиникийн Профессор хатагтай Мэй Лин Спенсэр Монголын Хуульчдын холбоонд 2024 оны тавдугаар сарын 27-ноос зургадугаар сарын 29-ний өдрийг дуустал нэг сарын хугацаанд зөвлөхөөр ажиллав.
3. Олон Улсын эрх зүйн хөгжлийн байгууллага (ОУЭЗХБ) нь Европын Холбооны санхүүжилттэй “Шүүх эрх мэдлийн байгууллагын хамтын ажиллагаа ба ил тод байдал” (2024-2026) төслийг эхлүүлсэн. Тус төслийг иргэний нийгмийн байгууллага болон хэвлэл мэдээллийн байгууллагын оролцоотойгоор шүүх эрх мэдлийн салбарын хариуцлагын тогтолцоог бэхжүүлэх, улмаар шүүхэд итгэх иргэдийн итгэлийг нэмэгдүүлэх зорилгоор 24 сарын хугацаатай хэрэгжүүлэх юм. Энэхүү төсөлд Монголын Хуульчдын холбоо нэг оролцогч тал болон Хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгуулав.
4. Монголын Хуульчдын холбооны хүсэлтээр АНУ-ын Худалдааны яамны дэргэдэх Арилжааны эрх зүйн хөгжлийн хөтөлбөр (Commercial Law Development)-ийн дэмжлэгтэйгээр Олон Улсын Арилжааны арбитр; Хөрөнгө оруулагч-Засгийн газар хоорондын маргааныг шийдвэрлэх нь; Төр, хувийн хэвшлийн түншлэл; Бизнесийн хэлэлцээр хийх арга зүй зэрэг сэдвийн хүрээнд Хонг Конг, АНУ, Сингапур зэрэг улсын олон улсын туршлагатай томоохон хуулийн фирмүүдийн хуульч нарыг урин МХХ-ны Хуульчдад 2023-2025 оны хооронд нийт 5 удаагийн сургалт зохион байгуулж 300 гаруй хуульч хамрагдаж сертификат гардан авсан.
5. Өмгөөллийн “ПрайсуотэрхаусКүүпэрс Легал” ХХН-тэй хамтран “Хууль зүйн үйлчилгээ ба хиймэл оюун ухааны хэрэглээ” сэдэвт уулзалт, ярилцлага зохион байгуулав.
6. Олон Улсын “Улаанбаатар” их сургуулийн Монгол-Солонгосын эрх зүйн хүрээлэнтэй байгуулсан хамтран ажиллах санамж бичгийн

- хүрээнд БНСУ-ын Төрийн өмчит хууль зүйн судалгааны хүрээлэн, Гёнгү Өмгөөлөгчдийн холбоо, Ажү Их сургуулийн Хууль зүйн сургуультай хамтран “Монгол ба БНСУ-ын эрх зүйн тогтолцоо, хамтын ажиллагаа” сэдэвт олон улсын симпозиум зохион байгуулав.
7. “US speaker” хөтөлбөрийн дагуу АНУ-ын Аризона мужийн Дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгч Роберт М.Брютинел, захиргааны албаны захирал Дэив Байерс нар “Цахимжилт ба Барын холбоо” сэдвээр Монголын Хуульчдын холбооны гишүүн, хуульчидтай уулзаж, туршлагаасаа хуваалцав.
 8. Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл БНСУ-ын Төрийн өмчит хууль зүйн судалгааны хүрээлэнгийн Ерөнхийлөгч Хан Ён Сүгийн урилгаар тус байгууллагад “Захиргааны ерөнхий хуулийн бусад хуульд үзүүлэх нөлөө: Монгол улсын жишээ” сэдвээр тусгай илтгэл хэлэлцүүлэв.
 9. Монголын Хуульчдын холбоо, Герман Европын эрх зүйн төв, УИХ-ын Парламентийн сургалт, судалгаа, хөгжлийн хүрээлэнтэй хамтран “Цахим эрх зүйн олон улсын чиг хандлага” сэдэвт хэлэлцүүлэг зохион байгуулав.
 10. Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Олон улсын Улаанбаатарын их сургуулийн Хууль зүйн сургууль, Монгол-Солонгосын эрх зүйн хүрээлэнтэй хамтран “Хиймэл оюун ба эрх зүйн тогтолцоо” сэдэвт эрдэм шинжилгээний хурал зохион байгуулав.
 11. АНУ-ын “Зочин илтгэгч” хөтөлбөрийн хүрээнд Монголын Хуульчдын холбооноос АНУ-ын Элчин сайдын яамтай хамтран “Хуульчдын орчин цагийн сургалтын арга зүй”, “АНУ дахь баривчлах, цагдан хорих албадлагын арга хэмжээний онцлог” сэдэвт сургалт-хэлэлцүүлгүүдийг зохион байгуулав.
 12. “Sejung global” хувьцаат компаниар дамжуулан Бүгд найрамдах Солонгос Улсын виз мэдүүлэх, тус улсын Пусан хотын гэрээт эмнэлэгт үзлэг, шинжилгээнд хөнгөлөлттэй үнээр үйлчлүүлэх, аялалын хөтөлбөрт хамруулах зорилгоор 2024 оны 01 дүгээр сарын 19-ний өдөр хамтын ажиллагааны санамж бичгийн байгуулсан билээ. Энэхүү хамтын ажиллагааны хүрээнд БНСУ-ын Пусан хот дахь Косин их сургуультай хамтран МХХ-ны гишүүд хуульчдыг бүтэн биеийн үзлэг, оношлогоо, шинжилгээнд хөнгөлөлттэй үнээр хамруулах, хуульчдын эрүүл мэндтэй холбоотой асуудалд зөвлөгөө өгөх, тусламж үйлчилгээг харилцан солилцох зэрэг чиглэлийн хүрээнд хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгуулан 2024 онд нийт 100 гаруй хуульчийг хамруулав.

ХУУЛЬ ЗҮЙН СУДАЛГААНЫ ТӨВ

2023-2025 онд нийт 22 судалгааны ажлыг Улсын Их Хурлын Парламентын судалгаа, хөгжлийн хүрээлэн, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газар, Шадар сайдын ажлын алба, Их Хурлын гишүүдийн Ажлын алба, Харилцаа холбооны зохицуулах хороо зэрэг байгууллагын захиалгаар хийж гүйцэтгэсэн байна.

Хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, анхдагч хуулийн төслийн хэрэгцээ шаардлагыг тодорхойлох, хуулийн төслийн үр нөлөөг судлах, зардлын тооцоо хийх зэрэг нийт 6 үнэлгээ, тандан судалгааны ажлыг захиалгаар болон бусадтай хамтран хийж гүйцэтгэсэн.

Судлаачдын уулзалтыг 3 удаа зохион байгуулж, судалгааны арга зүйн чиглэлээр чадавхижуулах сургалтыг нийт 18 хуульчид зохион байгуулж ажилласан бөгөөд одоогийн байдлаар 50 гаруй хуульч, судлаачдын бүртгэл үүсгэн ажиллаж байна.

ЧИГ ҮҮРГИЙН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ 2023-2025 ОНЫ ТАЙЛАН

ХУУЛЬЧИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ШАЛГАЛТЫН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

Шалгалтын хороо нь Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.1.1-т заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг Хуульчдын холбооны чиг үүргийн хороо юм.

Хуульчийн шалгалт зохион байгуулах үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлэх ажил Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийг дагаж мөрдөх журмын тухай хуульд зааснаар 2016 оны 04 дүгээр сарын 15-ны өдрөөс Монголын Хуульчдын холбоонд шилжиж ирсэн бөгөөд 2016-2025 оны хооронд нийт 10 удаагийн хуульчийн мэргэжлийн шалгалтыг зохион байгуулж, 2.000 гаруй эрх зүйчдэд хуульчийн шалгалтад тэнцсэн “Батламж” олгоод байна.

Шалгалтын хорооны өмнөх бүрэлдэхүүний бүрэн эрхийн хугацаа 2023 онд дуусч, гишүүдийг шинээр сонгох нэр дэвшүүлэх ажиллагаа явагдаж, Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн 2023 оны 03 сарын 25-ны өдрийн ээлжит бус хурлаар дараах хуульчдыг Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүдээр батламжилсан. Үүнд:

1. Б.Амарбаясгалан (Хорооны дарга)
2. Т.Мөнх-Эрдэнэ
3. Д.Дамдинсүрэн
4. Б.Эрхэмбаяр
5. Т.Золбоо
6. Д.Оросоо
7. М.Мөнхбат
8. Б.Буянхишиг
9. В.Оюумаа
10. С.Энхбаяр
11. Б.Баасандорж
12. Э.Золзаяа нарын 12 гишүүний бүрэлдэхүүнтэйгээр өнгөрч буй 3 жилийн хугацаанд бүрэн эрхээ хэрэгжүүлж ажиллалаа.

Хуульчийн мэргэжлийн шалгалт зохион байгуулахтай холбоотойгоор дараах ажлыг тайлант хугацаанд хийж гүйцэтгэсэн болно.

1. Бодлого бодох нэгдсэн аргачлалыг боловсруулж, түүн дээр суурилсан бодлого бодох аргачлалын сургалтыг зохион байгуулдаг болсон.

Энэхүү ажлыг Улсын дээд шүүхийн Эрүү, Иргэн, Захиргааны танхимын шүүгчдийн төлөөлөл, Шалгалтын хорооны гишүүдийн төлөөлөл, прокурор, өмгөөлөлийн байгууллагын болон их, дээд сургуулийн багш профессоруудын төлөөллүүдийг оролцуулан бодлого (тохиолдол) бодох нэгдсэн нэг аргачлалаар нэг салбар эрх зүйгээр 2 өдрийн, нийт 6 өдрийн хугацаатай сургалт явуулах болсон. Сургалтаар тохиодол бүрийг ялган зүйлчлэх, хууль хэрэглэх

чадварыг олгох болсноороо шинэлэг жишиг болж тогтсон. Түүнчлэн сургалтын талаарх судалгааг нийт оролцогчдоос авч, сургалтад анхаарах асуудал, багш нарын заах арга барил, ойлгуулах чадвар зэрэгт анализ хийж ирэх онд явагдах сургалтыг сайжруулахад анхааран ажиллаж байна.

2023 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад оролцогчдод зориулсан бодлого бодох аргачлалын сургалтыг нийт 19 удаагийн давтамжтай, 38 хоногийн хугацаанд зохион байгуулж, давтагдсан тоогоор 405 хүн хамрагдав.

2024 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад оролцогчдод зориулсан бодлого бодох аргачлалын сургалтыг 09 дүгээр сарын 02-ний өдрөөс 28 өдрийн хооронд 3 салбар эрх зүйн чиглэлээр 12 удаагийн сургалтыг

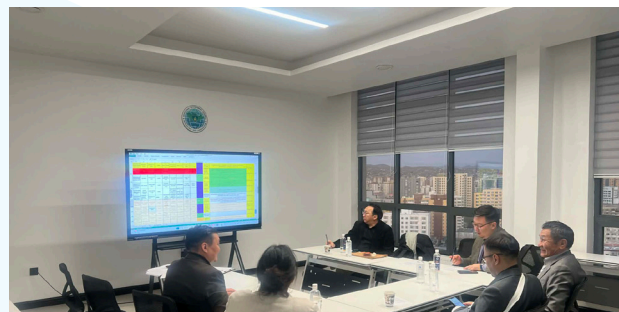
зохион байгуулж, давтагдсан тоогоор 540 хүн хамрагдсан.

2025 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад оролцогчдод зориулсан бодлого бодох аргачлалын сургалтыг 2025 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс 10 дугаар сарын 04-ний

өдрийн хүртэл 3 салбар эрх зүйн чиглэлээр 15 удаагийн сургалтыг зохион байгуулж, давтагдсан тоогоор 750 хүн хамрагдсан.

2. Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын агуулга, сорилго боловсруулах, бодлого дүгнэх аргачлалд зохих шинэчлэлтийг хийх, сайжруулах зорилгоор АНУ-ын Засгийн газрын санхүүжилттэй “Фулбрайтын мэргэжилтний хөтөлбөр”-т төсөл бичиж илгээсэн бөгөөд Хуульчдын холбооны төсөл шалгарч тус хөтөлбөрийн мэргэжилтэн Калифорнийн их сургуулийн профессор Мэй Лин Спенсер нэг сарын хугацаатай Монгол Улсад ирж Хуульчдын холбоотой хамтран ажилласан. Профессор Мэй Лин Спенсер нь хуульчийн шалгалтын сорилгыг боловсронгуй болгох тал дээр түлхүү ажилласан бөгөөд хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын сорилго боловсруулах онол, арга зүйн хичээл орж, сургагч багш нараар тест зохиолгон дадлагажуулах, зөвлөх зэргээр онол, практик хосолсон хэлбэрээр сургалт явуулж, сургалтын явцад зохиосон эрүү, иргэн, захиргааны эрх зүйн чиглэлийн 10 ширхэг сорилгыг 2024 оны “Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын сорилго” гарын авлагын

2024 оноос эхлэн “Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын сорилго” гарын авлагыг 3 хэсэгт хуваасан бөгөөд нэгдүгээр хэсэгт зөв хариулт нь өгөгдсөн сорилго, хоёрдугаар хэсэгт зөв хариулт нь өгөгдөөгүй буюу шалгалтад бэлтгэгч өөрөө бие даан хууль судалж зөв хариултыг олох сорилго, гуравдугаар хэсэгт бодомжит сорилго буюу профессор Мэй Лин Спенсерийн заасан аргачлалын дагуу зохиосон сорилго гэсэн хэсгүүдээр бэлтгэн гаргасан. Цаашид хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад орох сорилгын сангийн хувийг нэг, хоёрдугаар хэсгээс хувьчлан авч, зөв хариулт өгөгдсөн сорилгыг хасах, хариулт өгөгдөөгүй сорилгын хувийг нэмэх байдлаар шалгуулагчийн мэдлэгийг сорих зорилгыг тавин ажиллах болно.

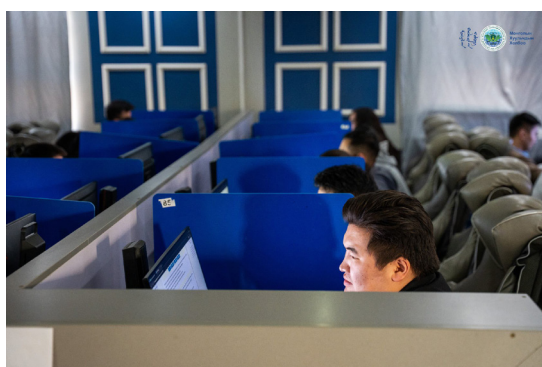
Он	Зөв хариулт өгөгдсөн сорилгын санд орох хувь	Зөв хариулт өгөгдөөгүй сорилгын санд орох хувь
2024	80%	20%
2025	70%	30%
2026	60%	40%

3. Хуульчийн мэргэжлийн шалгалт зохион байгуулах ажлын хүрээнд

2023 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын бүртгэлтийг 07 дугаар сарын 27-ны өдрөөс 09 дүгээр сарын 09-ний өдрийн 00:00 цаг хүртэл 45 хоног хугацаанд явуулсан бөгөөд нийт 1323 эрх зүйч бүртгүүлсэн. Шалгалтын зохион байгуулалтын комисс шалгалтад бүртгүүлэгчдийн баримт бичгийг Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 9, 11 дүгээр зүйлд заасан шаардлагыг хангасан эсэхийг хянаж 1176 эрх зүйчдэд хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад орох эрх олгож, 147 хүнд шалгалтад орох эрх олгохоос татгалзсан бөгөөд Шалгалтын бүртгэлтэй холбоотой гомдлын дараах дүнгээр 1200 эрх зүйчдэд шалгалтад орох эрх олгов.

2024 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын бүртгэлтийг 45 хоногийн хугацаанд явуулж нийт 1211 эрх зүйч бүртгүүлсэн бөгөөд Шалгалтын зохион байгуулалтын комисс Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 9, 11 дүгээр зүйлд заасан шаардлага хангасан эсэхийг хянаж 1146 эрх зүйчдэд шалгалтад оролцох эрх олгосон.

2025 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын бүртгэлийг 2025 оны 08 дугаар сарын 08-ны өдрөөс 09 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 00:00 цаг хүртэлх нийт 45 хоногийн хугацаанд зохион байгуулсан. Энэ хугацаанд нийт 1271 хүн шалгалтад бүртгүүлсэн. Шалгалтын зохион байгуулалтын комисс шалгалтад бүртгүүлэгчдийн баримт бичгийг Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 9, 11 дүгээр зүйлд заасан шаардлагыг хангасан эсэхийг хянаж нийт 1228 хүнд шалгалтад оролцох эрх олгосон.

2023-2025 оны Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтад оролцогчдын тоон мэдээ

№	Он	Бүртгүүлэгчдийн тоо	Оролцогчдын тоо	Тэнцэгсдийн тоо	Хувь
1.	2023	1322	1200	203	16,9
2.	2024	1211	1146	205	17,8
3.	2025	1289	1211	100	8,2

4. Хуульчийн шалгалт зохион байгуулалт, шалгалт авч буй хэлбэрийг өөрчлөх зорилгоор бусад улсын туршлага судлах ажлын хүрээнд Ханнс-Зайдел сангийн дэмжлэгтэйгээр ХБНГУ-ын Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын туршлагыг судлах айлчлалыг 2024 оны 06 сард хийсэн. Тус айлчлалын хүрээнд хуульчийн шалгалтын агуулга, хэлбэр, дүгнэх үнэлгээ, онооны зарчим, хараат бус шалгах комиссыг томилох явц зэрэг мэдээлэлтэй танилцаж, туршлага солилцсон бөгөөд зарим нэг сайн туршлагыг нэвтрүүлэн ажиллаж байна.

ХУУЛЬЧИЙН ҮРГЭЛЖИЛСЭН СУРГАЛТЫН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хороо нь Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 45 дугаар зүйлийн 45.1.3-д “хуульчийн үргэлжилсэн болон албан бус сургалтыг зохион байгуулах, багц цагийг тооцох”, Монголын Хуульчдын холбооны зөвлөлийн 2014 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн хурлын 27 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журамд заасан бүрэн эрхийн дагуу үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэн ажиллаж байна.

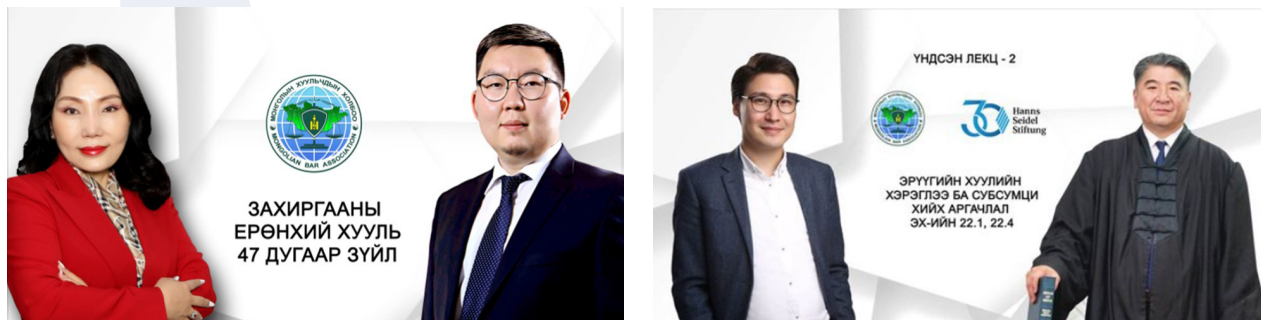
Сургалтын хорооны бүрэлдэхүүн нь 2023 оны 04 дүгээр сарын 06-ны өдрийн хурлаар хорооны гишүүдийг шинэчлэн баталсан бөгөөд УЕПГ-ын дэргэдэх Сургалт, Судалгааны хүрээлэнгийн прокурор, доктор, дэд профессор Б.Өнөрмааг хорооны даргаар сонгон 2023-2025 онд дараах бүрэлдэхүүнтэй ажиллалаа.

№	Овог	Нэр	Албан тушаал
1	Бямбажав	Өнөрмаа	Прокурор (хорооны дарга)
2	Багашар	Азбаяр	Шүүгч
3	Дашравдан	Халиуна	Шүүгч
4	Гочоо	Банзрагч	Шүүгч
5	Цээпил	Насанбат	Прокурор
6	Цоодол	Батболд	Прокурор
7	Өлзий	Эрдэнэ-Очир	Өмгөөлөгч
8	Цээпил	Азбаяр	Өмгөөлөгч
9	Гадинбуу	Наранбаатар	Өмгөөлөгч
10	Солоон	Болормаа	Хуульч
11	Ганчулуун	Оюунболд	Хуульч
12	Володя	Оюумаа	Хуульч
13	Лхагвасүрэн	Банзрагч	Хуульч

Сургалтын хороо 2023-2025 онд Монголын Хуульчдын холбооны гишүүн хуульчдын Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулиар хүлээсэн үүрэг болох хуульчийн үргэлжилсэн сургалтад хамрагдаж, багц цаг хангах үүргийн биелэлтийг хангуулах, хуульчдын мэдлэг, мэргэшлийн түвшин, ур чадварыг хууль эрх зүйн шинэчлэл, хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн сургалтын хөтөлбөрөөр үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах үндсэн зорилгын хүрээнд дараах ажлуудыг хийсэн байна.

Нэг. Видео хичээлийн сургалтын хөтөлбөр боловсруулсан

Видео хичээлийн санг баяжуулах ажлыг эхлүүлэн “Ханнс зайдел” сантай хамтран “Үндсэн лекц ” цуврал видеог бэлтгэж сайтын цахим сургалт цэсэд байршуулсан.

Үндсэн лекц нь шүүгч, өмгөөлөгч нар хамтран заасан бөгөөд сургалтын арга зүй шинэлэг, сургалтын чанар, үр өгөөж ач холбогдолтойг онцолж хуульчийн сургалтын арга барилын жишигт нийцсэн онцлог сургалт юм. Мөн хуульчдын онолын мэдлэг, хууль хэрэглээний чадварыг олон улсын түвшинд хүргэх, Үндсэн хууль, Эрүүгийн эрх зүй, Иргэний эрх зүй, Захиргааны эрх зүйн салбарт хууль хэрэглээний нэгдмэл байдлыг бий болгох зорилгоор видеог бэлтгэсэн.

Хоёр: Цахим болон вебинар (зүүм) сургалт

САЙТАД БАЙРЛАХ ЦАХИМ ХИЧЭЭЛИЙН НЭРС		
№	Хичээлийн нэр	Огноо
1	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
2	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
3	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
4	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
5	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
6	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
7	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
8	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
9	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
10	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
11	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
12	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
13	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
14	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
15	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
16	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
17	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
18	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
19	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1
20	Хуульчдын эрх зүйн байдлын тухай хууль	1

Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтыг танхим, вебинар /зүүм/ болон танхим цахим хосолсон хэлбэрээр зохион байгуулахаас гадна шинэ сайт ашиглалтад орсонтой холбоотойгоор вебинар сургалт цэсээр дамжуулан Монголын Хуульчдын холбооны сайтад байрлах видео хичээлээр багц цаг тооцуулах боломжийг хуульчдад олгосон.

Сайтад 20 видео нийт 15,5 багц цагийн сургалтыг байршуулсан.

Гурав: Бусад байгууллагатай хамтарсан сургалт

- Татварын ерөнхий газартай хамтарсан “2022 оны татварын тайлан ба ХАОАТ, НӨАТ-ыг тайлагнах нь” сэдэвт сургалт
- Авлигатай тэмцэх газрын албан хаагчдын сургалт
- “Олон улсын Арилжааны арбитр”-ын сертификат олгох сургалт
- Улсын дээд шүүх
- Шүүхийн сахилгын хорооны сургалт
- Хуулийн төсөл боловсруулагч бэлтгэх сургалт
- Менторшип хөтөлбөрийн менти нарын сургалт
- Үнэт цаасны зах зээлд үйлчилгээ үзүүлэх хуульчдад эрх олгох сургалт
- Татварын мэргэшсэн хуульч бэлтгэх сургалт

төрийн албан хаагчдад зориулан арилжааны эрх зүйн чиглэлээр сургалт явуулах, бусад оронд хэрэгжсэн сайн жишгийг танилцуулах, нэвтрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зэрэг хууль зүйн техник туслалцаа үзүүлдэг.

Сургалтыг Сингапур, Япон Улсад үйл ажиллагаа явуулдаг Shearman & Sterling, DLA Piper олон улсын хуулийн фирмийн хуульчид Эммануэл Жакоми, Тонм Андрототис, Артис Страпенис нар явуулсан.

3. ЛГБТ төвтэй хамтарсан сургалт

Хуульчдад ЛГБТИК+ эрхийн талаарх мэдлэг, ойлголтыг сайжруулах, эрх зүйн бүх салбарт хүний эрхийн мэдрэмжтэй өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх арга зүйг төлөвшүүлэх зорилгоор “ЛГБТИК+ үйлчлүүлэгчид өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх нь” сэдэвт сургалтыг ЛГБТ төвтэй хамтран зохион байгуулсан.

4. Хуулийн төсөл боловсруулагч бэлтгэх сургалт

Улсын Их Хурлын Тамгын газар, Швейцарын хөгжлийн агентлагийн “Монгол Улсад парламентын ардчиллыг бэхжүүлэх нь” дэд төсөл хамтран суралцагчдын хууль зүйн техникийн суурь мэдлэгийг бататгах, хуулийн төсөл боловсруулах арга зүй, ур чадварыг нэмэгдүүлэх, мэргэшүүлэх зорилготой “Хуулийн төсөл боловсруулагчийн сургалт”-ыг зохион байгуулсан.

Сургалтад УИХ-ын Тамгын газрын алба хаагчид, холбогдох яамдын мэргэжилтнүүд болон Эдийн засгийн хөгжлийн яамны хуульч албан хаагчид хамрагдсан.

6. Менторшип хөтөлбөрийн менти нарын сургалт

Монголын Хуульчдын холбооноос Азийн сантай хамтран хэрэгжүүлж буй Менторшип хөтөлбөрийг 3 дахь жилдээ амжилттай үргэлжлүүлэн зохион байгуулав. Тус хөтөлбөрийн менти нарын хууль, эрх зүйн мэдлэгийг нэмэгдүүлэх, ажлын арга барил болон харилцаа хандлагыг өөрчлөх, танилын хүрээг нэмэх зорилготой сургалт зохион байгуулагдлаа.

7. Үнэт цаасны зах зээлд үйлчилгээ үзүүлэх хуульчдад эрх олгох сургалт

Монголбанкны дэргэдэх Санхүүгийн зохицуулах хороотой хамтын ажиллагааг үргэлжлүүлж гэрээ байгуулахаар хэлэлцэж, Үнэт цаасны зах зээлд үйлчилгээ үзүүлэх хуульчдад эрх олгох сургалтыг зохион байгууллаа.

Тус сургалт нь үнэт цаасны зах зээлд хууль зүйн мэргэжлийн, чанартай зөвлөгөө өгөх хуульчдыг бэлтгэх, мэргэжлийн ур чадварыг сайжруулах зорилготой юм.

8.Татварын мэргэшсэн хуульч бэлтгэх сургалт

Монголын Хуульчдын холбоо, Татварын мэргэшсэн зөвлөхийн нийгэмлэг хамтран татварын мэргэшсэн хуульчийн сургалтыг зохион байгуулж, “Татварын мэргэшсэн хуульч” батламж гардуулсан.

2023-2025 онуудад зохион байгуулагдсан сургалт болон сургалтад хамрагдсан хуульчдын тоо мэдээ

Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт	2023	2024	2025
Сургалтын тоон мэдээ	37	14	33
Танхимын	26	5	25
Танхимын бус	11	9	8
Сургалтанд хамрагдсан хуульчдын тоон мэдээ	1569	2869	2050
Танхимын	1389	2583	1600
Танхимын бус	175	272	348
Орон нутаг	5	14	102

Дөрөв: Журамд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах ажлын хүрээнд

Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн 2014 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрийн хурлын тогтоолоор батлагдсан Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журмыг бүхэлд нь өөрчлөн найруулж

- 2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн хурлын 07 дугаар тогтоол,
- 2024 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдрийн 08 дугаар тогтоол,
- 2024 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн хурлын тогтоолоор тус тус шинэчлэн өөрчлөн найруулж Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөлөөр батлуулсан.

Онцлог заалтуудаас дурдвал

Монголын Хуульчдын Холбоонд 70-аас дээш настай 114 хуульч, хөгжлийн бэрхшээлтэй хөдөлмөрийн чадвараа алдсан 20 хуульч бүртгэлтэй байна.

Хуульчдын холбоо нь хуульчдын мэргэжлийн өөрөө удирдах ёсны байгууллага болохын хувьд гишүүн хуульчдынхаа эрх ашгийг хамгаалах, тэдэнд шаардлагатай дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх үүрэгтэй тул “Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журам”-д дээрх хуульчдын эрх зүйн байдлыг дээрдүүлсэн агуулга бүхий заалт оруулах нь зүйтэй гэж үзэж сургалтын журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай төсөл боловсруулж дараах журмын заалтыг батлуулсан.

Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журмын 7.2 дугаар зүйлд

4. 70-аас дээш настай хуульчийг сургалтын багц цаг хангах үүргээс чөлөөлнө.

5. Хөгжлийн бэрхшээлтэй хуульчийг холбогдох нотлох баримтыг үндэслэн тухайн жилд хангах багц цагийн сургалтаас 50 хувь хөнгөлнө.”

Мөн Монголын Хуульчдын холбооны зөвлөлийн 2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн хурлын 07 дугаар тогтоолоор Албан бус сургалтын 2 бүлэг 8 зүйл бүхий журмыг батлуулан хэрэгжүүлж байна. “Албан бус сургалт” гэж Холбооны сургалтын хороогоор зөвшөөрөгдсөн, Холбоотой байгуулсан хамтын ажиллагааны санамж бичгийг үндэслэн захиалгат, эсхүл Холбооны санаачилсан, санал болгосон, бие дааж, эсхүл бусадтай хамтарч төлбөртэй, эсхүл төлбөргүйгээр зохион байгуулах сургалтыг хэлнэ.

Тус сургалтын хүрээнд дараах байгууллагуудад сургалт зохион байгуулж хамтран ажиллалаа.

- Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газар
- Эдийн засаг хөгжлийн яам
- ЛГБТ төв
- Легал академи сургалтын төв
- УИХ-ын Тамгын газрын дэргэдэх Парламентын судалгаа, хөгжлийн хүрээлэн

Тав: Хөтөлбөр магадлан итгэмжлэх ажлын хүрээнд

Журмын 4.5 дугаар зүйлийн 1.6-д заасны дагуу Хороо сургагч багш, хөтөлбөрийн жагсаалтыг 2 жил тутамд шинэчлэнэ гэж заасны дагуу сургалтын хөтөлбөрт мониторинг хийсэн. 2025 оны байдлаар магадлан итгэмжлэгдсэн 86 хөтөлбөр, 93 сургагч багш бүртгэлтэй байна.

Зургаа: Бусад ажлын хүрээнд

МЭДЭГДЭЛ

Монголын Хуульчдын холбооны 10 жилийн ойг тохиолдуулан Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хорооны санаачилгаар сургалтын багц цаг хангаагүй, үүргийн зөрчилтэй хуульчдад хөнгөлөлт үзүүлэхээр Зөвлөлийн 2024 оны долдугаар сарын 05-ны өдрийн хурлаар шийдвэрлэсэн.

Тус хөнгөлөлтийг хэрэгжүүлэхдээ Монголын Хуульчдын холбоо байгуулагдсанаас хойш буюу 2014 оны нэгдүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл хугацаанд хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын багц цаг хангаагүй хуульчдад дутуу багц цагийн 50 хувьтай дүйцэхүйц цахим хичээлийг сонгон судалснаар бүрэн хангасанд тооцохоор тогтоон билээ.

Иймд хуульчид Та бүхэн тус хөнгөлөлтөд хамрагдахыг хүсвэл 2024 оны есдүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор хүсэлтээ ирүүлнэ үү.

Хүсэлтээ ирүүлж бүртгүүлсэн хуульчдад Монголын Хуульчдын холбооны www.mglbar.mn сайтад байршуулсан видео хичээлүүдийг 2024 оны есдүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2024 оны аравдугаар сарын 01-ний өдрийн хооронд судалж, хуульчийн үүргийн биелэлтийг хангах бололцоог олгоно.

Заасан хугацаанд үүргийн биелэлтээ хангаагүй хуульчдыг Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.4, Хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах, багц цаг тооцох журмын 7.3 дугаар зүйлийн 3-т зааснаар хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагааг эрхлэх зөвшөөрлийг хүчингүй болгох хүртэл арга хэмжээ авахыг мэдэгдье.

**МОНГОЛЫН ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБОО
ХУУЛЬЧИЙН ҮРГЭЛЖИЛСЭН СУРГАЛТЫН
АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО**

Монголын Хуульчдын холбооны 10 жилийн ойг тохиолдуулан Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хорооны санаачилгаар сургалтын багц цаг хангаагүй, үүргийн зөрчилтэй хуульчдад хөнгөлөлт үзүүлэхээр Зөвлөлийн 2024 оны 07 дугаар сарын 05-ны өдрийн хурлаар шийдвэрлэсэн. Тус хөнгөлөлтийг хэрэгжүүлэхдээ Монголын Хуульчдын холбоо байгуулагдсанаас хойш буюу 2014 оны нэгдүгээр сарын 01-ний өдрөөс 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл хугацаанд хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын багц цаг хангаагүй хуульчдад дутуу багц цагийн 50 хувьтай дүйцэхүйц цахим хичээлийг сонгон судалснаар бүрэн хангасанд тооцохоор болсон. Хөнгөлөлтөд нийт 1114 хуульч хүсэлт өгч хамрагдсан байна.

ХУУЛЬЧДЫН ЭРХ, ХУУЛЬ ЁСНЫ АШИГ СОНИРХЛЫГ ХАМГААЛАХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хороо нь Ш.Алтангадас, Н.Ганболд, Ц.Мөнхбат, Ш.Нарантуяа, О.Чулуунцэцэг, Ч.Өнөржаргал, П.Эрхэмбаяр, Д.Дашмаа, Б.Амарсанаа, Ж.Уранцэцэг нарын гишүүдийн бүрэлдэхүүнтэйгээр ажиллаж байна. Тус хороо нь 2023 оны 04 дүгээр сарын 05-ны өдөр хуралдаж хорооны даргаар Ш.Алтангадасыг сонгож баталгаажуулсан. Хуульчдын эрх хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хороо нь 2023-2025 онуудад цахимаар болон биечлэн нийт 10 удаа хорооны гишүүдийн хурлыг зохион байгуулсан байна.

Нэг. Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хороонд ирсэн өргөдөл, гомдлыг хүлээн авах, шийдвэрлэх үйл ажиллагааны хүрээнд:

2023 оны 04 дүгээр сард хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах журам батлагдсан бөгөөд уг журмыг танилцуулах ажил явагдаж байна. Энэ хүрээнд хороонд 3 хуульчаас эрхээ хамгаалуулах хүсэлт ирүүлсэн бөгөөд журамд заасны дагуу шалгах ажиллагаа явуулах зорилгоор тус тусад нь ажлын хэсэг байгуулж ажиллав. Ажлын хэсгийн ахлагчаар Ш.Алтангадас, гишүүдээр Н.Ганболд, Ц.Мөнхбат, Ш.Нарантуяа, О.Чулуунцэцэг нар ажиллаж дүгнэлт гаргасан бөгөөд дүгнэлтийг хорооны гишүүдэд танилцуулан эцэслэн шийдвэрлэсэн. Эцэслэн шийдвэрлэсэн дүгнэлтийг хорооны дарга Ш.Алтангадас хүсэлт гаргасан хуульчтай холбогдож мэдээлэл хүргүүлсэн. Мөн тус хуульчийн эрхийг хамгаалахтай холбогдуулж мэдээлэл гаргасан сайтуудад албан бичиг хүргүүлсэн.

Хоёр. "Хуульч" мэргэжлийн болон ажил хэргийн нэр хүндийг дээшлүүлэх нөлөөллийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд:

Монголын Хуульчдын холбооноос 2023 оныг "Хуульчдын эрх ашгийг хамгаалах, нэр хүндийг дээшлүүлэх жил" болгон зарлахаар 2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн Зөвлөлийн хурлаар

Хуульчдын эрхийг хамгаалах хороо

67 likes · 142 followers

Manage

Message

Posts

About

Photos

Mentions

хэлэлцэж шийдвэрлэсэн. Энэхүү үйл ажиллагаатай холбоотой танилцуулгыг Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах журмын ажлын хэсгийн гишүүн Ш.Алтангадас бэлтгэж танилцуулсан.

1. 2023 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдөр энэ чиглэлээр гадны орны сайн туршлага судлах болон бэлтгэл ажлын хүрээнд Канад Улсын шүүгч, Давж заалдах шатны ерөнхий шүүгч Марк Ричардтай "Хуульчийн нэр хүнд, ёс зүй ба орчин цагийн сорилтууд" сэдэвт чөлөөлт уулзалт, ярилцлагыг зохион байгуулсан.
2. Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хорооны цахим хуудсыг нээж эрх ашгийг хамгаалах нөлөөллийн ажлыг хийхээр төлөвлөж байна. Бидний судалгаагаар хуульчдын холбооны хийж буй үйл ажиллагаа бага биш боловч тайлагнах, танилцуулах, мэдээлэх ажиллагаа илүү хэрэгтэй гэж үзэн Холбооны үйл ажиллагаанаас гадна хорооны үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах, хийсэн ажлын тайлангаа бусад хуульчдадаа тавих, хуульчидтай цаг алдалгүй харилцах үүднээс фэйсбүүк хуудсыг нээн ажиллуулсан.

Гурав. Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах журам батлуулах

Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн 2023 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 13 дугаар тушаалаар Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах ажлын хэсгийг байгуулсан. Тус ажлын хэсгийн ахлагчаар МХХ-ны гишүүн хуульч, прокурор Ц.Мөнхбат ажилласан. Ажлын хэсгээс боловсруулсан журмын төслийг 2023 оны 01 дүгээр сарын 28-ны өдрийн Удирдах зөвлөлийн хурлаар журмын төслийг хэлэлцүүлж, зөвлөлийн гишүүд болон хуульчдаас ирсэн саналуудыг нэгтгэн 2023 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн Удирдах зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж журмын төслийн танилцуулга, үзэл баримтлал, төслийг бэлтгэж зөвлөл хариуцсан мэргэжилтэн Ж.Бариаширсүрэнд хүлээлгэн өгч Зөвлөлийн 2023 оны 04 дүгээр сарын 28-ны өдрийн 03 дугаар тогтоолоор батлуулсан.

Дөрөв. Хэлэлцүүлэг, уулзалт зохион байгуулах зохион байгуулах ажлын хүрээнд:

- 4.1 Прокурорын байгууллагын төлөөлөлтэй уулзалт зохион байгуулах Монголын Хуульчдын холбоо 2023 оныг "Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах" жил болгон зарласантай холбоотойгоор Хуульчдын эрхийг хамгаалах хорооноос "Прокурорын мэргэжлийн үйл ажиллагаа ба сэтгүүл зүй" сэдэвт чөлөөт ярилцлага хийсэн.

Прокурорын байгууллагад “Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах журам”, түүний зохицуулалт, эрхийг хамгаалах боломжуудын талаар ойлголт өгөхөөс гадна, хуульчдын хоорондын харилцааны нийтлэг зарчмуудыг танилцуулах нь энэхүү чөлөөт ярилцлагын ач холбогдол байв.

4.2 Налайх, Багахангай дүүргийн Шүүх, Прокурорын байгууллагын хуульчидтай уулзалт зохион байгуулсан. Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хорооны дарга Ш.Алтангадас, гишүүн хуульч О.Чулуунцэцэг, мэргэжилтэн Г.Хосцэцэг нар 2024 оны зургадугаар сарын 05-ны өдөр Налайх, Багахангай дүүргийн Шүүх, Прокурорын байгууллагын хуульчидтай уулзалт зохион байгууллаа. Тус уулзалтаар Монголын Хуульчдын холбооны үйл ажиллагаа болон Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах журмыг танилцуулж, цаашид хэрхэн хамтран ажиллах талаар хэлэлцсэн.

4.3. Хууль зүйн их, дээд сургуулиудын оюутнуудтай уулзалт зохион байгуулсан.

Хуульчдын эрх ашгийг хамгаалах хорооны гишүүд Нийслэлийн прокурорын газрын Ерөнхий прокурор Н.Ганболд, хуульч, өмгөөлөгч Ч.Өнөржаргал, О.Чулуунцэцэг, П.Эрхэмбаяр нар “Ирээдүйн хуульч” үйл ажиллагааны хүрээнд “Хуульчийн ёс зүй, хандлага” сэдвээр Монгол Улсын Их Сургуулийн Хууль зүйн сургууль, Их засаг их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн нийт 300 орчим оюутнуудтай уулзалт, ярилцлага зохион байгуулсан.

4.4. “Хуульчдын өдөр-2023” өдөрлөгт Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хорооноос оролцсон.

Хуульчдын өдрийг угтан зохион байгуулсан “Хуульчдын өдөр-2023” өдөрлөгт Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хорооны дарга, гишүүдийн төлөөлөл оролцож, Хорооны үйл ажиллагаа болон журмын танилцуулгыг хийв.

4.5. Ази, Номхон далайн бүс нутгийн Хуульчдын холбоо (LAWASIA)-ны “Хүний эрхийн зөрчил ба Хуульчийн үйл ажиллагаа” сэдэвт хүний эрхийн 4 дэх удаагийн олон улсын конференцид Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хороог төлөөлөн гишүүн О.Чулуунцэцэг нь Япон улсаас ирсэн урилгын дагуу уригдан оролцсон.

4.6. Хүний эрхийн Үндэсний Комиссоос зохион байгуулсан “Хүн худалдаалах болон түүнтэй төстэй гэмт хэргийг хянан шийдвэрлэх үйл ажиллагаа-асуудал, шийдэл” хэлэлцүүлэгт хорооны гишүүн Н.Ганболд, О.Чулуунцэцэг, Ч.Өнөржаргал нар хороог төлөөлж оролцсон.

Хэлэлцүүлэгт шүүгч, прокурор, цагдаагийн алба хаагч, өмгөөлөгч, хохирогчид үйлчилгээ үзүүлдэг төрийн бус байгууллага, төслийн нэгж болон Салбар дундын хамтарсан багийн гишүүд оролцож, хэлэлцүүлгийн үеэр хүн худалдаалах гэмт хэрэг (ХХГХ)-ийн нөхцөл байдал, чиг хандлага, хэргийн мөрдөн шалгах ажиллагаанд анхаарах шаардлагатай асуудлыг хөндөн ярилсан.

4.7 “Хуульчдын ажиллах орчин ба эрүүл ахуй, тулгамдаж буй асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан.

Монголын Хуульчдын холбооноос Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Баянзүрх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүх, Сэтгүүлчдийн нэгдсэн эвлэлтэй хамтран “Хуульчдын ажиллах орчин ба эрүүл ахуй, тулгамдаж буй асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлгийг 2024 оны 10 дугаар сарын 07-ны өдөр Баянзүрх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн гадна талбайд зохион байгуулсан.

4.8. “Хуульчдын нийгэмд гүйцэтгэх үүрэг, оролцоо” сэдэвт илтгэлийн уралдааныг зохион байгуулсан.

Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хорооноос хууль зүйн их, дээд сургуулийн оюутнуудын дунд “Хуульчдын нийгэмд гүйцэтгэх үүрэг, оролцоо” сэдэвт илтгэлийн уралдааныг хоёр үе шаттайгаар зохион байгуулав.

4.9 Өглөөний уулзалт зохион байгуулсан.

Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хорооноос санаачлан Хуульчдын өдөрт зориулан “Холбон тоглогч” өглөөний уулзалтыг зохион байгуулсан. Илтгэгчээр Улсын Их Хурлын гишүүн О.Номинчимэг, Х.Баасанжаргал, чиглүүлэгчээр Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хорооны дарга Ш.Алтангадас оролцсон.

4.10.Захиргааны эрх зүйн нэгдмэл байдал, чиг хандлага, шийдэл сэдэвт хэлэлцүүлэгт оролцсон. Хуульчдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах хорооноос Ч.Өнөржаргал, О.Чулуунцэцэг, Ц.Амарсанаа нар хороог төлөөлөн тус хэлэлцүүлэгт оролцсон.

Тав. Судалгаа хийх ажлын хүрээнд:

2023 онд “Хуульч мэргэжлийн нэр хүндийн төлөв байдал” судалгааны ажлыг хийж гүйцэтгэв. Уг судалгаанд нийт 100 хуульч хамрагдсан бөгөөд санал асуулгын, фокус бүлгийн ярилцлага хэлбэрээр судалгааг явуулж үр дүнг нэгтгэсэн байна. Судалгааны ажлыг Холбооны Тамгын газрын судлаач Г.Оюунболд ахлан ажилласан бөгөөд хуульч, судлаачдын хамтаар хийж гүйцэтгэсэн.

ХУУЛЬЧИЙН МЭРГЭЖЛИЙН ДҮРЭМ, ЁС ЗҮЙН АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаанд баримтлах дүрмийг олон нийтэд таниулах, сурталчлах ажлын хүрээнд:

- Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаанд баримтлах дүрмийг олон нийтэд таниулах, сурталчлах ажлын хүрээнд хорооны гишүүн, Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүн О.Номуулин “Хууль дээдлэх ёсыг бэхжүүлэх ба олон нийтийн шүүхэд итгэх итгэлийг нэмэгдүүлэх нь” Олон Улсын бага хуралд хэлэлцүүлсэн. “Олон нийтийн шүүхэд итгэх итгэлийг нэмэгдүүлэхэд шүүгчийн ёс зүйн гүйцэтгэх үүрэг” сэдэвт илтгэл тавьж, холбооны сайт дээр илтгэлийг байршуулж хуульчдад хүргэсэн.
- “Хуульч Таны мэдэх, мөрдөх үүрэгтэй мэргэжлийн дүрмээс...” цуврал мэдээллийг постер хэлбэрээр Хуульчдын холбооны mg1bar.mn цахим хуудсанд нийтэлсэн.

- 2023 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдөр зохион байгуулагдсан “Хуульчдын форум”-д “Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаанд баримтлах дүрэм ба шүүгч, прокурор, өмгөөлөгч, нотариатын ёс зүй, сахилгын талаарх зохицуулалт хоорондын нэгдмэл ба зөрүү, түүнийг шийдвэрлэх нь” сэдвээр хорооны гишүүд болон Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаанд баримтлах дүрэм боловсруулсан багш, хуульчидтай цаашид хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны талаар ярилцах уулзалт зохион байгуулсан.

Хуульчийн ёс зүйн хичээлээр сургагч багш бэлтгэх, багш нарын мэдлэг, ур чадварыг дээшлүүлэх ажлын хүрээнд:

Хуульчийн ёс зүйн сургалтыг зохион байгуулах хуульд заасан чиг үүргийн хүрээнд Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны дарга Н.Баасанжав “Хуульчийн мэргэжлийн ёс зүй” сэдвээр, гишүүн Х.Батчимэг “Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаан дахь ашиг сонирхлын зөрчил, түүнээс урьдчилан сэргийлэх, зохицуулах нь” сэдвээр хуульчдад 0.5 кредитийн цахим сургалт орсон.

Хуульчийн ёс зүйн сэдэвт уулзалтын хүрээнд:

“Хуульчдын ёс зүй” сэдвийн хүрээнд салбар салбарын хуульчдын ёс зүйн тулгамдсан асуудлын талаар хэлэлцэх уулзалтыг зохион байгуулав.

Уулзалтад Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл, Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс, Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн хорооны дарга, Шүүхийн Ерөнхий Зөвлөлийн гишүүн Н.Баасанжав, Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн хорооны гишүүн, Шүүхийн Сахилгын хорооны гишүүн О.Номуулин болон Нотариатын Сахилгын зөвлөл, Өмгөөлөгчдийн холбооны Мэргэжлийн Хариуцлагын хорооны ажлын албаны төлөөлөл оролцсон.

“Хуульчдын ёс зүйн асуудал, шинэчлэл” хуульчдын симпозиум зохион байгууллаа

Хорооны 2024 оны ерөнхий төлөвлөгөөний 3.2-д заасан Хуульчийн ёс зүйн хорооны чиг үүргийг өргөжүүлэх, бусад хуульчийн ёс зүйн зөрчлийг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны талаарх зохицуулалтыг боловсруулж Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн Ажлын хэсэгт хүргүүлэх, 3.3-д заасан “Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаанд баримтлах дүрэм ба шүүгч, прокурор, өмгөөлөгч, нотариатын ёс зүй, сахилгын талаарх зохицуулалт хоорондын нэгдмэл ба зөрүү, түүнийг шийдвэрлэх нь” сэдвээр судалгаа хийж, үр дүнгээр хэлэлцүүлэг зохион байгуулах тус тус

ажлын хүрээнд “Хуульчдын ёс зүйн асуудал, шинэчлэл” хуульчдын симпозиумыг Шүүхийн сахилгын хороотой хамтран зохион байгуулсан. Уг симпозиумд нийт 250 гаруй оролцогчид оролцсон.

Симпозиумын Үндсэн илтгэлийг Монголын Хуульчдын холбооны Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн асуудал эрхэлсэн хорооны дарга, Хууль зүйн ухааны доктор Д.Батболд “Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагааны ёс зүйн хэм хэмжээ: одоогийн нөхцөл байдал, тулгамдсан асуудал” сэдвээр, Шүүхийн сахилгын хорооны дарга, Хууль зүйн ухааны доктор Ц.Давхарбаяр “Шүүгчийн ёс зүй: анхаарал хандуулах асуудал” сэдвээр, ХНБГУ-ын Вюрцбургийн их сургуулийн эрүүгийн эрх зүй, эрүүгийн процессын эрх зүй, эрх зүйн онол, мэдээллийн эрх зүйн тэнхимийн эрхлэгч профессор, доктор Эрик Хилгендорф “Герман улс дахь хуульчдын ёс зүйн хариуцлага” сэдвээр тус тус тавьсан.

"Access To Justice Exchange" буюу “Шүүхэд мэдүүлэх эрхийн хүртээмж, туршлага солилцох нь” форум сургалтад хамрагдлаа

Хорооны гишүүн Н.Баасанжав 13 дахь удаагийн Ази тивийн хуульчдын про боно чуулга уулзалтыг угтан Тайландын Бангкок хотод зохион байгуулсан "Access To Justice Exchange" буюу “Шүүхэд мэдүүлэх эрхийн хүртээмж, туршлага солилцох нь” форум сургалтад хамрагдлаа.

Уг форум сургалтын үеэр “Бизнесийн эрх зүйн практикт хуульчийн мэргэжлийн хариуцлага ба ёс зүй” сэдэвт бүтэн өдрийн семинарт АНУ, Тайланд, Сингапурын сайн туршлагаас суралцсан ба түүний дотор хэрэглэгчийн эрхийг хамгаалах чиглэлд Class action буюу ижил нэхэмжлэлийн шаардлага бүхий 5-аас дээш тооны нэхэмжлэл, хэргийг нэгтгэн шийдвэрлэх, энэ талаар жишиг тогтоох болон хоригт орсон, эрэн сурвалжлагдаж этгээдийн жагсаалтыг (<https://scsanctions.un.org/znvk7en-all.html>) хууль зүйн туслалцаа үзүүлэхээс өмнө чеклэж байх зэрэг практик сургалтад болон Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн ажлыг хийхэд мэргэжлийн хуульчдын холбооны үүрэг сэдвээр дараагийн өдөр сургалт үргэлжилсэн ба энэ үеэр Монголын Хуульчдын холбооны төлөөлөл өөрийн ажил, цаашдын зорилго, төлөвлөгөөг танилцууллаа.

Монгол HD” TV-ын Терминал 1.0 нэвтрүүлэгт оролцлоо

Хорооны 2024 оны ерөнхий төлөвлөгөөнд заасан Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагааг сурталчлах ажлын хүрээнд Хорооны дарга, Хууль зүйн ухааны доктор Д.Батболд “Монгол HD” TV-ын Терминал 1.0 нэвтрүүлэгт оролцож хуульч, өмгөөлөгч нар ашиг сонирхлыг зөрчилд орохгүйгээр үйлчлүүлэгчээ хамгаалах, зүй бус харьцахгүй байх хэм хэмжээг дагаж мөрдөх шаардлагатай талаар ярилцсан.

Хуульчийн ёс зүйн хүрээнд подкаст хийлээ

Хорооны 2024 оны ерөнхий төлөвлөгөөний 3.7-д заасан “Хуульчийн ёс зүй” сэдвийн хүрээнд телевизийн нэвтрүүлэгт оролцох, радиогоор /ялангуяа түгжрэлийн цагаар/ олон нийтэд чиглэсэн хуульчийн ёс зүйтэй холбоотой подкаст бэлтгэж хүргэх ажлын хүрээнд MGL радио нэвтрүүлэгтэй хамтран 2 удаагийн подкаст хийсэн.

1-р подкастад Монголын Хуульчдын холбооны Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн суудал эрхэлсэн хорооны дарга Д.Батболд, гишүүн Н.Чимгээ, УЕПГ-ын Ёс зүйн зөвлөлийн гишүүн Д.Дашмаа, МӨХ-ны Мэргэжлийн Хариуцлагын хорооны гишүүн Г.Тамир, МНТ-ын дэргэдэх Сахилгын зөвлөлийн гишүүн, Д.Одгэрэл нар оролцсон. 2024 оны 03 дугаар сарын 30-ны өдөр MGL радио шууд нэвтрүүлгээр хүрсэн. Нийт You tube сувгаар 1023 хүн үзсэн, Facebook live-аар 1300 хүнд хүрсэн.

2-р подкастад Монголын Хуульчдын холбооны Хуульчийн мэргэжлийн дүрэм, ёс зүйн суудал эрхэлсэн хорооны дарга Д.Батболд, гишүүн Н.Чимгээ, Т.Сосорбарам, Шүүхийн сахилгын хорооны гишүүн Д.Сугар, МӨХ-ны Мэргэжлийн Хариуцлагын хорооны гишүүн Г.Тамир нар оролцсон. 2024 оны 04 дүгээр сарын 06-ны өдөр MGL радио шууд нэвтрүүлгээр хүрсэн. Нийт You tube сувгаар 1178 хүн үзсэн, Facebook live-аар 1550 хүнд хүрсэн.

ХУУЛЬ ЗҮЙН ШИНЖЛЭХ УХААН, БОЛОВСРОЛЫН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

1. Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит “Mock Trial” шүүхийн мэтгэлцээний тэмцээн зохион байгуулах ажлын хүрээнд:

1.1 “MOCK TRIAL” шүүхийн мэтгэлцээний тэмцээнийг хууль зүйн их, дээд сургуулийн оюутнуудын дунд 2023, 2024, 2025 онд Хууль зүйн шинжлэх ухаан боловсролын хөгжлийг дэмжих хороо нь Захиргааны эрх зүйн хороо, Иргэнийэрхзүйнхороо болон Эрүүгийн эрх зүйн хороодуудтай хамтран бусад жилүүдээс илүү өвөрмөц, шинэлэг аргуудаар зохион байгуулж ажиллав.

1.2 Монголын Хуульчдын холбоо, Шүүхийн академи, Монголын мэтгэлцээний нэгдсэн танхимтай хамтран ажиллах санамж бичиг байгуулсан. Хамтын ажиллагааны хүрээнд талууд шүүхийн мэтгэлцээний сургалт, семинар, сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, зохион байгуулах, мэтгэлцээний дасгалжуулагч багш нарыг бэлтгэх, сургах, чадавхжуулах ажлыг хэрэгжүүлэх юм. Тус хамтын ажиллагааны хүрээнд талууд нь шүүхийн мэтгэлцээний дасгалжуулагч багшийн сургалт, шүүхийн мэтгэлцээнээр хичээллэгч оюутнуудын сургалтыг зохион байгуулав.

2. Хуульч, эрдэмтэн, судлаач, хуульчдын дунд эрдэм шинжилгээний болон онол практикийн хурал, хэлэлцүүлэг зохион байгуулж үр дүнг тооцох ажлын хүрээнд:

2.1 Хууль зүйн шинжлэх ухаан, боловсролыг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороо “Өв залгамжлагчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол, түүний эрх зүйн хамгаалалт” сэдэвт улсын хэмжээний эрдэм шинжилгээний хурлыг зохион байгуулж, хурлаар хэлэлцүүлсэн илтгэлүүдэд дурдсан санал, зөвлөмжийг нэгтгэж Улсын Дээд шүүхийн сургалт, судалгаа мэдээллийн хүрээлэнтэй хамтран эмхэтгэл гаргаж, нийтэд түгээхээр болов. Тус эрдэм шинжилгээний хуралд 50 гаруй хуульч, өмгөөлөгч, харьяа дүүргийн нийгмийн халамжийн мэргэжилтнүүд оролцож өөрт болон ажил мэргэжлийн хүрээнд тулгарч буй асуудлаар санал солилцсон.

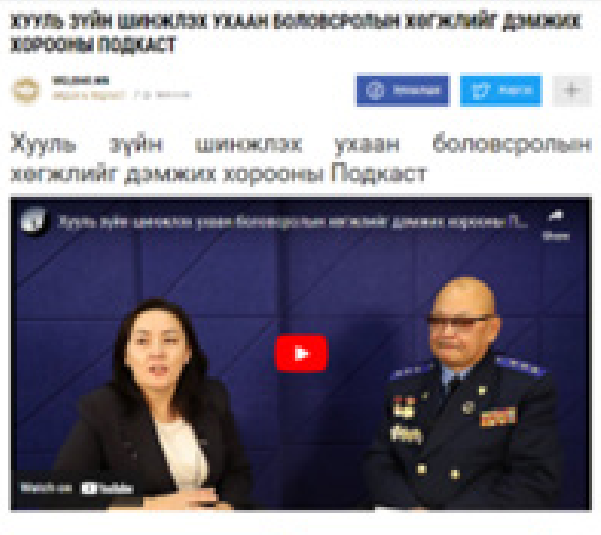

2.2 Хууль зүйн шинжлэх ухааны хороо болон Магадлан итгэмжлэлийн хороо “21 дүгээр зууны хуульч ба Монгол Улсын эрх зүйн боловсрол” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав.

2.4. Улсын ерөнхий прокурорын дэргэдэх Сургалт, судалгааны хүрээлэнтэй хамтран “Төр, нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалахад прокурорын оролцоо” сэдэвт оюутны эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдааныг 2024 онд зохион байгуулсан бол 2025 онд “Хүний эрх, эрх чөлөөг хамгаалахад мэдээллийн технологийн дэвшлийг ашиглах нь” сэдэвт оюутны эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдааныг хоёр үе шаттайгаар зохион байгуулсан.

2.7 Хууль зүйн шинжлэх ухаан боловсролын хөгжлийг дэмжих асуудал эрхэлсэн хорооны Подкастын зочноор ИЗОУИС-ийн ШУС-ийн захирал, хууль зүйн ухааны доктор, дэд профессор Я.Цэнд-Аюуш оролцож, Солонгос болон Монголын Захиргааны хэрэг маргааныг хянан шийдвэрлэх тогтоолцооны талаарх хууль зүйн харьцуулсан судалгааны талаар мэдээлэл өгсөн.

2.8 Хуулийн сургуулиудын клиник сургалтын төвийн багш нарын уулзалт, хэлэлцүүлгийг зохион байгууллаа.

3. Хуульчдын холбооны үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, оролцох хамтран ажиллах чиглэлийн хүрээнд:

3.1 А.Ф.Конигийн нэрэмжит сангийн ерөнхийлөгч Кулешова Людмила Васильевна-аг хүлээн авч уулзалтад оролцсон. Тусуулзалтын үеэр Монголын Хуульчдын холбооны Шинжлэх ухаан боловсролын хөгжлийг дэмжих хорооны дарга Ц.Мөнхбат болон Удирдах зөвлөлийн гишүүн Л.Энхсайханы нар А.Ф.Конигийн нэрэмжит дурсгалын медалиар шагнагдсан.

- 3.2 Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит шатрынаварга шалгаруулах тэмцээнийг 2023, 2024, 2025 онд Хууль зүйн шинжлэх ухаан, боловсролын хөгжлийг дэмжих хороо санаачлан нийт хуульчдын дунд оюуны спортыг түгээн дэлгэрүүлэх, ур чадварыг хөгжүүлэх, туршлага солилцох зорилгоор зохион байгуулагдсан. Мөн 2023, 2024, 2025 онд зохиогдсон Чимид багшийн нэрэмжит, Тагнуулын ерөнхий газрын нэрэмжит, Нотариатчдын танхимын нэрэмжит болон бусад хуулийн төв байгууллагуудын дундах Шатрын тэмцээнд Хууль зүйн шинжлэх ухааны хороо нь Монголын Хуульчдын холбоог төлөөлөн баг бүрдүүлж оролцсон..
- 3.3 Монголын Хуульчдын холбоо Биеийн тамир спортын улсын хороотой 2025 оны 11 сард хамтран ажиллах санамж бичиг байгуулав. Санамж бичгийн хүрээнд хуулиар олгосон эрх хэмжээний хүрээнд талууд тэгш эрхэд үндэслэн биеийн тамир, спортыг хөхүүлэн дэмжих, эрдэм шинжилгээ, сургалт, судалгааны чиглэлээр үр дүнтэй хамтарч ажиллах, хамтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх юм.

ХУУЛЬ ЗҮЙН СУРГУУЛИЙГ МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

Хууль зүйн сургуулийг магадлан итгэмжлэх асуудал эрхэлсэн хороо нь Монгол Улсын Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 58 дугаар зүйлийн 58.6-д: “магадлан итгэмжлэх комисс нь Боловсролын тухай хуулийн 26.2-т заасны дагуу эрх олж авах бөгөөд уг комиссын дүрмийг Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч болон боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран батална” заасны дагуу хуулийн сургуулийг магадлан итгэмжлэх эрхийг авч, комиссындүрмийг батлуулж, үйлажиллагааг хэрэгжүүлэх эрх зүйн зохицуулалттай болно. Гэвч хууль зүйн сургуулийг магадлан итгэмжлэх асуудал эрхэлсэн хорооны үйл ажиллагааны эрх зүйн орчин бүрдсэн ч, албан ёсны үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны үйл

ажиллагаанаас хамаарч хүндрэл учирч байгаа боловч, тус хороо нь жил бүр ажлаа төлөвлөж хэрэгжүүлж ирлээ.

Хууль зүйн сургуулийг магадлан итгэмжлэх асуудал эрхэлсэн хорооны үйл ажиллагаа нь:

- 1) Хууль зүйн сургуулийг магадлан итгэмжлэх комиссыг байгуулж, шинжээчдийг сонгож, сургалтад хамруулах,
- 2) Хуулийн сургуулиудын сургалтын стандарт, эрх зүйн боловсролын хөтөлбөрт дүн шинжилгээ хийж, магадлан итгэмжлэх,
- 3) Монгол Улсын эрх зүйн боловсролын тогтолцоог сайжруулж, хуульчийн боловсролын тогтолцоог бий болгоход чиглэгдэж байна.

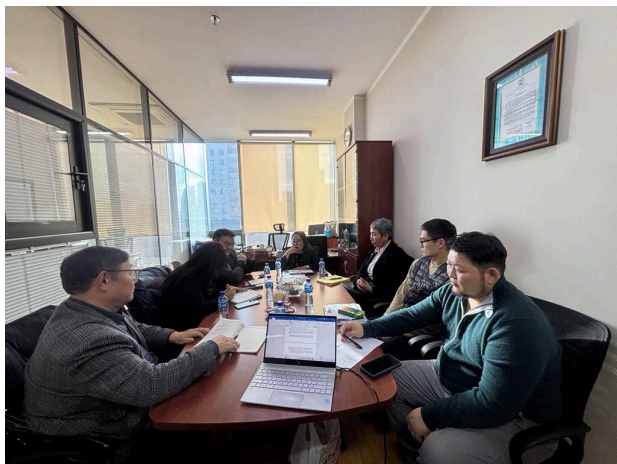

Хууль зүйн сургуулийг магадлан итгэмжлэх асуудал эрхэлсэн хорооны 2023-2025 онд төлөвлөгөөт ажлын хүрээнд хийгдсэн ажлуудыг товч дурдвал:

-Хууль зүйн сургуулийг магадлан итгэмжлэх комиссыг байгуулж, шинжээчдийг сонгож, сургалтад хамруулж байна.

Монгол Улсад эрх зүйч боловсон хүчин бэлтгээд 65 жил болж байгаа ч, одоог хүртэл хуульч бэлтгэх боловсролын тогтолцоо бүрдээгүй байх тул ХБНГУ, Франц, АНУ зэрэг өндөр хөгжилтэй гадаад улс орнуудын их дээд сургуулиудын эрх зүйч болон хуульч бэлтгэх сургалтын хөтөлбөрийг судлан дүн шинжилгээ хийж, Монгол Улсад хуульч бэлтгэх сургалтын тогтолцоог бүрдүүлэхэд үйл ажиллагааг чиглүүлэн ажиллав. Энэ үндсэнд хууль зүйн сургуулиудын сургалтын хөтөлбөрийг судалж, эрх зүйч бэлтгэх сургалтын нэгдсэн стандартад дүн шинжилгээ хийж, Монголын Хуульчдын Холбооны зөвлөлийн 2017 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн 20 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Хууль зүйн сургуульд тавих нэгдсэн шаардлага” –д зарим өөрчлөлт оруулах судалгааг хэрэгжүүлсэн.

Мөн улсын болон хувийн сургуулиудын хүрээнд “XXI зууны хуульч ба Монгол улсын эрх зүйн боловсрол” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав.

Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль болон Боловсролын ерөнхий хуулийн магадлан итгэмжлэлийн асуудалд нэмэлт өөрчлөлтөд оруулах саналыг боловсруулан Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд хүргүүлж, Монгол Улсын Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн нэмэлт, өөрчлөлтийн төслийн хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын эрх зүйч мэргэжилтэй гишүүдийн лобби бүлэг байгуулахаар ажиллаж байна.

Эрх зүйн шинэтгэлийн хоёр дахь үе шатыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан эрх зүйн боловсролын шинэчлэлийн хөтөлбөр, үзэл

баримтлалыг Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд боловсруулж өгснөөс гадна Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн шинжээчийн дүгнэлтэд эрх зүйн шинжлэх ухааны мэргэжлийн тайлбар гаргаж өгсөн.

Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны Магадлан итгэмжлэх үндэсний зөвлөлийн их дээд сургуулийг магадлан итгэмжлэх журмын төслийг боловсруулж, Монгол Улсын Боловсролын ерөнхий хууль болон Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн заалтын дагуу МХХ-ны хуулийн сургуулийг магадлан итгэмжлэх комиссын ажлыг эхлүүлэхэд бэлэн болгов. Тухайлбал, 2025 оны 04 дүгээр сарын 22-ны өдөр Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Боловсрол, шинжлэх ухааны яамны Магадлан итгэмжлэлийн үндэсний зөвлөлийн төлөөллүүдтэй Хууль зүйн сургуулиудыг магадлан итгэмжлэх асуудал эрхэлсэн хорооны гишүүд "Мэргэжлийн болон техникийн, дээд боловсролыг сургалтын байгууллага болон хөтөлбөрийг магадлан итгэмжлэх, магадлан итгэмжлэл хийх журам", "Мэргэжлийн болон техникийн, дээд боловсролыг сургалтын байгууллага болон хөтөлбөрийг магадлан итгэмжлэл хийх шинжээчид тавих шаардлага"-ын төслийг боловсруулж, санал солилцон хамтран ажилласан.

2025 оны 10 дугаар сард "Монгол Улсад бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дэмжих 2026-2028 оны үндэсний төлөвлөгөө"-ний төслийг боловсруулж Хууль зүй, дотоод хэргийн яаманд өгсөн зэрэг эрх зүйн боловсролын тогтолцоо, сургалтыг сайжруулах, улмаар хууль зүйн боловсролын тогтолцоог бий болгож, мэргэжлийн чадварлаг хуульчийг бэлтгэх, хууль зүйн сургуулиудын сургалтыг чанаржуулахад үйл ажиллагаагаа чиглүүлэн ажиллаж байна.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ШҮҮГЧДИЙН ХОРОО

Нэг. Шүүгчдийн хорооны удирдах зөвлөлийн хурал зохион байгуулах

Шүүгчдийн хорооны тэргүүнээр шүүгч С.Энхбаяр, Удирдах зөвлөлийн гишүүдээр С.Ганбат, Т.Өсөхбаяр, Д.Халиуна, Э.Золзаяа, Э.Энэбиш, Т.Жавхлантөгс, Б.Азбаяр, Б.Отгонцэцэг, Б.Батболор, Б.Амарбаясгалан шүүгчид ажиллаж байна. Удирдах зөвлөлийн хурлыг 2023-2025 онуудад цахим болон танхим хэлбэрээр нийт 11 удаа зохион байгуулж ажилласан.

Хоёр. Шүүхийн ерөнхий зөвлөлөөс ирүүлсэн албан бичигт судалгааны сэдэв санал болгох

2.1 Шүүхийн ерөнхий зөвлөлөөс ирүүлсэн “Судалгааны сэдэв ирүүлэх тухай” албан бичгийг хэлэлцээ, Шүүгчдийн хорооны удирдах зөвлөлийн гишүүдээс санал авч саналыг нэгтгэн албан бичгээр дараах сэдвүүдээр судалгаа хийх хэрэгцээ шаардлага байгаа тухай хариу хүргүүлсэн. Үүнд: Эрүүгийн сэдэв: Хүүхдийн эсрэг бэлгийн хүчирхийлэл, Залилан мэхлэх гэмт хэрэг, Хүн худалдаалах гэмт хэрэг. Иргэний сэдэв: Фидуци гэрээний маргаан, Хөршийн эрхийн маргаан, Өмчлөгчийн шаардах эрх, Иргэний хуулийн 216 дугаар зүйлийн 216.4 дэх хэсгийн хэрэглээ, Хүчинтөгөлдөр бус хэлцэл, Дампуурлын маргаан шийдвэрлэсэн шүүхийн практик. Захиргааны сэдэв: Захиргааны ерөнхий хууль дахь төлөвлөлтийн зохицуулалтыг хэрэглэсэн шүүхийн шийдвэрийн дүн шинжилгээ, Татварын нөхөн ногдуулалтын актад холбоотой маргааныг шийдвэрлэсэн шүүхийн шийдвэрийн дүн шинжилгээ, Захиргааны ерөнхий хууль дахь “хууль

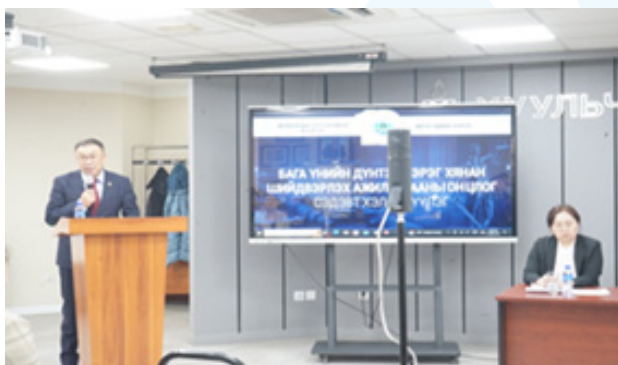
ёсны итгэлийг хамгаалах зарчим”-ыг хэрэглэсэн шүүхийн шийдвэрийн дүн шинжилгээ, Захиргааны ерөнхий хууль дахь мэдэгдэх, сонсгох ажиллагааны зарчмыг тайлбарлан хэрэглэсэн шүүхийн шийдвэрт хийх дүн шинжилгээ, ЗХШХШТХ-ийн 106.3.5 эрх зүйн харилцаа байгаа эсэхийг тогтоох, хүлээн зөвшөөрөх нэхэмжлэлийн шаардлагыг шийдвэрлэсэн шүүхийн шийдвэрийн дүн шинжилгээ сэдвүүдийг санал болгон хүргүүлсэн.

2.2 Төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлын хүрээнд Шүүхийн ерөнхий зөвлөлтэй хамтран ажиллах тухай Шүүгчдийн хорооны 2023 оны төлөвлөгөөнд “ЕБС-ийн ахлах ангийн сурагчдад болон хууль зүйн мэргэжлийн бус бусад их дээд сургуулиудын оюутнуудад” зориулж эрх зүйн анхан шатны мэдлэг олгох, хууль дээдлэх зарчим, шүүх эрх мэдлийн байгууллагын чиг үүрэг, үйл ажиллагааны талаар ярилцлага зохион байгуулахаар тусгасан. Шүүхийн ерөнхий зөвлөл рүү хамтран ажиллах албан бичиг явуулж хамтран ажиллахаар болов.

Гурав. Иргэний эрх зүйн тулгамдсан асуудал ба иргэний хэргийн шүүхийн нэгдсэн практик хэлэлцүүлэг зохион байгуулах ажлын хүрээнд:

3.1 “Бага үнийн дүнтэй хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны онцлог” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

Шүүгчдийн хорооноос “Бага үнийн дүнтэй иргэний хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны онцлог” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгууллаа. Тус хэлэлцүүлгийн илгэгчээр Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Хууль зүйн бодлогын газрын Хувийн эрх зүйн хэлтсийн шинжээч М.Цолмон “Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлтөөр орох Бага үнийн дүнтэй иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх ажиллагааны онцлог, үзэл баримтлал, хуулийн танилцуулга”, Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шүүгч С.Энхбаяр “Бага үнийн дүнтэй иргэний хэрэг хянан шийдвэрлэж байгаа шүүхийн өнөөгийн практик, анхаарах зүйл”, МХХ-ны холбооны Нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх асуудал эрхэлсэн

хорооны тэргүүн, судлаач Г.Цагаанбаяр “Бага үнийн дүнтэй иргэний хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны гадаад улсын жишиг” сэдвүүдээр тус тус илтгэлүүд хэлэлцүүлээ. Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шүүгч Э.Золзаяа, Э.Энэбиш нар хэлэлцүүлэгчийн чиглүүлэгчээр оролцсон.

3.2 Захиргааны эрх зүйн тулгамдсан асуудал ба Захиргааны хэргийн шүүхийн нэгдсэн практик хэлэлцүүлэг зохион байгуулах “Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх ажиллагаа: Процессын хуулийн хэрэглээ, тайлбар” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан. Тус хэлэлцүүлгийн илгэгчээр Шүүгчдийн хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүн, Захиргааны эрх зүйн хорооны тэргүүн, Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Т.Мөнх-Эрдэнэ “Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн хэрэглээ,

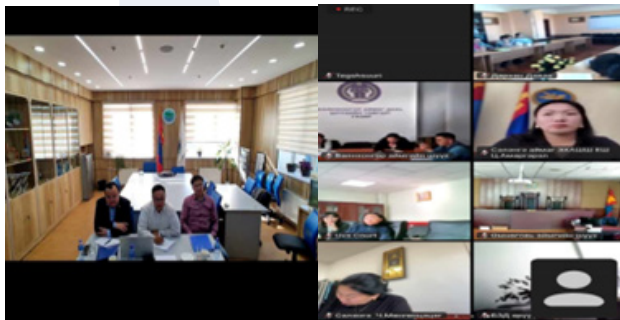

Улсын дээд шүүхийн тайлбар: §18.3, 61.1, 62.1”, Шүүгчдийн хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүн, Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Д.Халиуна “Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн хэрэглээ ба Улсын дээд шүүхийн тайлбар: §122.1, 122.5”, Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шүүгч З.Ганзориг “Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн хэрэглээ ба Улсын дээд шүүхийн тайлбар: §54.1.1, 54.1.5”, УДШ-ийн дэргэдэх Шүүхийн сургалт, судалгаа, мэдээллийн хүрээлэнгийн Захиргааны эрх зүйн секторын эрхлэгч С.Цэрэндолгор, захиргааны эрх зүйн судлаач Н.Хулан “Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн хэрэглээ ба Улсын дээд шүүхийн тайлбар: §106.5” тус тус сэдвүүдээр илтгэл хэлэлцүүлсэн.

3.3. Эрүүгийн эрх зүйн тулгамдсан асуудал ба Эрүүгийн хэргийн шүүхийн нэгдсэн практик хэлэлцүүлгийг зохион байгуулах. “Эрүүгийн хэргийг хялбаршуулсан журмаар хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд анхаарах асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

3.4. Шүүх байгуулах тухай хуулийн төслийн цахим хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. Хорооны тэргүүн С.Энхбаяр, Удирдах зөвлөлийн гишүүн Т.Өсөхбаяр нар Шүүх байгуулах тухай цахим хэлэлцүүлгийг шүүгч нарын дунд цахимаар хэлэлцүүлэг зохион байгуулав.

3.5. “Эрүүгийн хэрэг шүүхэд хянан

шийдвэрлэх ажиллагаанд тулгамдсан асуудал” эрдэм шинжилгээний хурлыг амжилттай зохион байгуулсан.

Монголын Хуульчдын холбооны 10 жилийн ой, Чингэлтэй дүүргийн шүүхийн 30 жилийн ойг тохиолдуулан “Эрүүгийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тулгамдсан асуудал” эрдэм шинжилгээний хурлыг зохион байгууллаа. Тус эрдэм шинжилгээний хурлын илтгэгчээр Эрик Хилгендорф ХБНГУ-ын Вурц Бургийн их сургуулийн Эрүүгийн процессын танхимын эрхлэгч, доктор, профессор “Эрүүгийн шүүхийн шийдвэр дэх хууль зүйн дүгнэлт”, Б.Зориг Нийслэлийн Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Ерөнхий шүүгч “Анхан шатны журмаар хянан шийдвэрлэсэн шүүхийн

шийдвэрт гомдол гаргах эрхийн хэрэгжилт”, Б.Батзориг (Ph.D) Хууль зүйн ухааны доктор, дэд профессор “Хэрэг бүртгэлт, мөрдөн байцаалт, прокурорын хяналтын шатанд шүүхэд гомдол гаргах эрх”, Р.Энх-Оюун

Чингэлтэй дүүргийн прокурорын газрын хяналтын прокурор “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд прокурор төр, нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалж оролцох нь”, Б.Баяраа Монголын хуульчдын холбооны гишүүн хуульч, өмгөөлөгч “Шударгаар шүүлгэх үндсэн эрхийн зарим зөрчил, түүнийг шийдвэрлэх арга зам” сэдвүүдээр илтгэл хэлэлцүүлсэн.

3.6. “Шүүхийн цахимжилт ба тулгамдсан асуудал” хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. “US speaker” хөтөлбөрийн хүрээнд зохион байгуулсан тус хэлэлцүүлэгт Баянзүрх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн

“ШҮҮХИЙН ЦАХИМЖИЛТ БА ТУЛГАМДСАН АСУУДАЛ” ХЭЛЭЛЦҮҮЛГЭЭС

“Нийслэлийн 6 дүүргийн хэмжээнд 2023 онд нийт онцгой ажиллагааны журмаар шийдвэрлэсэн 6637 хэрэгт хамгийн багадаа 199,110 цаас буюу 399 боодол цаас зарцуулсан тоон үзүүлэлт гарч байна”

Баянзүрх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Т.Энхжаргал

шүүгч Т.Энхжаргал, Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Л.Батбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Л.Галбадар нар илтгэл хэлэлцүүлэв. Мөн АНУ-ын Аризона мужийн Дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгч Роберт Брутинел, АНУ-ын Аризона мужийн шүүхүүд болон харьяа байгууллагуудын Захиргааны дарга Дэйв Байерс нар зочин илтгэгч, панелистаар оролцсон.

3.7. Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан.

Эрүүгийн эрх зүйн хороо, Прокурорын хороо, Өмгөөлөгчдийн хороодтой хамтран “Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

3.8. “Хуульчдын ажиллах орчин ба эрүүл ахуй, тулгамдаж буй асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан.

Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Баянзүрх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүх, Сэтгүүлчдийн нэгдсэн эвлэлтэй хамтран “Хуульчдын ажиллах орчин ба эрүүл ахуй, тулгамдаж буй асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлгийг Баянзүрх дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн гадна талбайд зохион байгуулсан.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ПРОКУРОРЫН ХОРОО

Монголын Хуульчдын холбооны Прокурорын хороо нь Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль, түүнд нийцүүлэн гаргасан дүрэмд заасан үндсэн чиг үүргийг хэрэгжүүлэхийн зэрэгцээ Прокурорын тухай хууль болон бусад хууль тогтоомжоор прокурорын байгууллагын хүлээсэн үүрэг, стратеги төлөвлөгөө, дэвшүүлсэн зорилт, баримталж буй бодлого, хуульч, прокуроруудын хууль ёсны эрх, эрх ашгийг хамгаалах, иргэдэд ил тод нээлттэй байх, хууль тогтоомж, эрх зүйн бусад баримт бичгийг боловсонгүй болгохыг тус тус зорилгоо болгон ажиллаж байна.

Холбооны зөвлөл байгуулагдаагүй үеийн шилжилтийн зохицуулалттай холбоотойгоор Хуульчдын холбооны дүрмийн 9.10 дугаар зүйлийн 3, 4 дэх хэсэгт зааснаар Прокурорын хороог 2013 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдрийн Монголын Хуульчдын холбооны Анхдугаар их хурлын №10 дугаар тогтоолоор батламжилсан.

Прокурорын хорооны нийт гишүүдийн хууль ёсны эрх, эрх ашгийг хамгаалах ажлын хүрээнд:

Тэргүүний прокуроруудыг шагнаж урамшуулах чиглэлээр 2023-2025 онд Прокурорын албаны өдөр” болон бусад баяр ёслолын өдрүүдийг тохиолдуулан прокурорын хорооны гишүүдийг шагнах саналыг хүргүүлж, идэвх зүтгэлтэй ажилсан прокуроруудыг Хуульчдын холбооны “Хүндэт тэмдэг”-ээр шагнасан байна.

Прокурорын байгууллага, прокурорын нэр хүндэд халдсан тохиолдол бүрд холбогдох арга хэмжээ авч нэр төрийг сэргээхэд чиглэсэн ажлын чиглэлээр:

- 2024 онд тус хороонд бүртгэлтэй гишүүний албан үүрэгтэй нь холбогдуулан гүтгэсэн, заналхийлсэн, хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлээр худал

мэдээллийг түгээсэн 74 мэдээ, мэдээлэл, шууд бичлэг зэрэг тохиолдлыг судалж, 19 мэдээ мэдээлэлд хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр тодруулга хийх, ярилцлага өгөх, ташаа мэдээлэлд няцаалт хийх, сэтгүүлчдэд үнэн бодит мэдээлэл өгч ажилласан бөгөөд бусад жилүүдэд прокурорын нэр хүндэд халдсан тохиолдол гараагүй байна.

Оюутнуудын дунд Прокурорын байгууллагын үйл ажиллагаа, прокурорын хяналтын онцлогийг таниулан сурталчлах зорилгоор илтгэлийн уралдааныг зохион байгуулах чиглэлээр

- Их дээд сургуулийн оюутнуудын дунд хүний эрх, эрх чөлөөг хамгаалах, зөрчигдөхөөс сэргийлэх, зөрчигдсэн

эрхийг сэргээх талаар эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийх оюутнуудын санал, санаачилгыг дэмжих, тэдэнд хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа, прокурорын хяналтын ажлын онцлогийг таниулах зорилгоор илтгэлийн

уралдааныг 2023 оноос 2025 оныг хүртэл, жил бүр амжилттай зохион байгуулсан. Тухайлбал 2023 онд Монголын Хуульчдын холбоо, Прокурорын хороо, Эрүүгийн эрх зүйн хороо, Хууль зүйн шинжлэх ухаан, боловсролыг дэмжих хороотой хамтран “Мөнгө угаах гэмт хэрэг: онол, практикийн асуудал” сэдэвт илтгэлийн уралдаан зохион байгуулсан. Мөнгө угаах гэмт хэргийн талаарх ойлголт, чиг хандлагыг оюутан сурагчдад хүргэх, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийх сонирхлыг нь дэмжих, илтгэх ур чадвар, арга барилыг төлөвшүүлэх, холбогдох байгууллагуудад санал, санаачилгыг нь уламжлах зорилготой тус уралдаанд МУИС-ийн Хууль зүйн сургууль, Дотоод хэргийн их сургууль, Санхүү, эдийн засгийн их сургууль болон Шихихутуг, Их засаг, Отгонтэнгэр, Орхон, Олон Улсын Улаанбаатар зэрэг их дээд сургуулийн оюутан, сурагчдаас нийт 47 илтгэл ирүүлснээс хоёрдугаар шатанд 10 илтгэл шалгарч, хэлэлцүүлээ. Хэлэлцүүлсэн илтгэлүүдээс МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн оюутнуудын илтгэлүүд шилдгээр шалгарав. Тодруулбал, тэргүүн байранд Х.Мичидмаа, П.Анарзаяа, дэд байранд М.Амина, Г.Мягмарцэрэн, гуравдугаар байранд Б.Майцэцэг нарын илтгэл шалгарсан бол тусгай байранд мөн сургуулийн оюутан Б.Ариунзаяа, Санхүү, эдийн засгийн их сургуулийн оюутан Б.Марал, Т.Дүүрэнзаяа нарын илтгэл тус тус шалгарч Өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнагдлаа.

2024 онд Монголын Хуульчдын холбооны Прокурорын хороо, Хууль зүйн шинжлэх ухаан, боловсролын хөгжлийг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороо болон Улсын ерөнхий прокурорын дэргэдэх сургалт, судалгааны хүрээлэн, Улсын ерөнхий прокурорын газрын Шүүхэд төрийг төлөөлөх хэлтэс хамтран “Төр, нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалахад прокурорын оролцоо” сэдэвт оюутны эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдааныг зохион байгуулсан. Илтгэлийн уралдааны шилдгүүдээр МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн оюутан Л.Энхсайхан “Прокурорын институтын төр, нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалах чиг үүргийг үндсэн хуулиар хэрхэн тодорхойлсон эсэх, практикт үүсээд буй тулгамдсан асуудал” сэдвээр тэргүүн байр, Дотоод хэргийн их сургуулийн оюутан Н.Эрдэнэтулга болон ОХУ-ын Прокурорын их сургуулийн Эрхүүгийн хууль зүйн институтын оюутан С.Саруулбуян нар “Прокурор нийтийн эрх ашиг сонирхлыг төлөөлөн нэхэмжлэл гаргах эрх зүйн зохицуулалт харьцуулсан судалгаа” сэдвээр дэд байр, МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн оюутан Э.Хишигсүрэн “Прокурор төр, нийтийн ашиг сонирхлыг төлөөлөн иргэний хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд оролцох ба иргэний процессын зарчмууд” сэдвээр гутгаар байр, “Шихихутуг” их сургуулийн оюутан А.Бямбадалай “Прокурор захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх

ажиллагаанд оролцож төр, нийтийн ашиг сонирхлыг хамгаалах нь” сэдвээр тусгай байранд тус тус шалгарч өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнагдсан.

- 2025 онд Прокурорын хорооноос Улсын ерөнхий прокурорын газрын дэргэдэх Сургалт, судалгааны хүрээлэнтэй хамтран “Хүний эрх, эрх чөлөөг хамгаалахад мэдээллийн технологийн дэвшлийг ашиглах нь” сэдэвт оюутны эрдэм шинжилгээний хурлыг тус тус зохион байгуулсан байна. Тус эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдаанд МУИС-ийн Хууль зүйн сургууль, Дотоод хэргийн их сургууль, Санхүү, эдийн засгийн их сургууль, Шихихутуг их сургууль, Их засаг Олон улсын их сургууль, Олон Улсын Улаанбаатар их сургуулийн нийт 41 оюутнаас 27 илтгэл ирүүлсэн. Үүнээс илтгэлийн уралдааны тэргүүн байранд Монгол Улсын Их Сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн оюутан Г.Анхзаяа, Г.Болор нарын “Мэдээлэл, технологийн дэвшлийг ашиглан хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний хууль, шүүхийн байгууллагад хандах, үйлчилгээг тэгш хүртээмжтэй авах эрхийг хангах нь” илтгэл, дэд байранд Дотоод хэргийн их сургуулийн оюутан О.Номин-Эрдэнийн “Бага насны хүүхдээс мэдүүлэг авах ажиллагаанд хүүхдийн эрхийг хамгаалахад хиймэл оюун ухаан ашиглах боломж” илтгэл, гуравдугаар байранд Монгол Улсын Их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн Э.Жавзмаа, Т.Анужин нарын “Хяналтын техник хэрэгсэл (цахим гав)-г ашиглан зорчих эрхийг хязгаарлах ял болон хязгаарлалт тогтоох таслан сэргийлэх арга хэмжээний эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох нь” илтгэл, тусгай байранд мөн сургуулийн А.Сумъяабэйс, Н.Түшиг нарын “Эрүүгийн хэрэг мөрдөн шалгах ажиллагаанд техник, технологийн дэвшлийг ашиглах нь: Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журам зөрчих гэмт хэргийн газарт үзлэг хийх жишээн дээр” сэдэвт илтгэл тус тус шалгарч, өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнагдлаа.

Хуульч нарын дунд хууль зүйн салбарт тулгамдсан асуудал, прокурорын эрх ашгийг хамгаалах, судалгааны үр дүнд үндэслэн эрдэм шинжилгээний хурал, хэлэлцүүлэг, семинар, бусад арга хэмжээг хамтран зохион байгуулах чиглэлээр:

“Хуульчдад зориулсан сургалтын тогтолцоо, шинэчлэл” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан. Энэхүү арга хэмжээний хүрээнд “Хуульч эрдэмтнийг алдаршуулах” арга хэмжээг анх удаа зохион байгуулж, УЕПГ-ын дэргэдэх ССХ-ийн хяналтын прокурор, хууль зүйн ухааны доктор Б.Өнөрмаад хүндэтгэл үзүүлсэн.

Прокурор Б.Өнөрмаа нь прокурорын байгууллага төдийгүй эрүүгийн эрх зүйн чиглэлээр Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсад хууль зүйн ухааны докторын зэрэг хамгаалсан анхны хуульч эмэгтэй бөгөөд эрдэм шинжилгээний олон арван бүтээлүүдийг эрхлэн гаргаж, хууль зүйн салбарын хэмжээнд бодит дэмжлэг болохуйц шинжлэх ухааны судалгааны ажлуудыг хийсэн юм.

Монголын Хуульчдын холбоо, Шүүхийн сахилгын хорооноос санаачлан зохион байгуулсан “Хуульчийн ёс зүйн асуудал, шинэчлэл” сэдэвт хуульчдын симпозиумд 40 гаруй прокурор оролцсон бөгөөд Прокурорын ёс зүйн зөвлөлийн гишүүн Н.Ганболд “Прокурорын ёс зүйн асуудал” сэдвийн хүрээнд илтгэл тавьж, тулгамдаж буй асуудал, шийдвэрлэх арга замын талаар танилцуулж. Симпозиумын төгсгөлд хуульчийн мэргэжлийн ёс зүйн нэгдмэл байдлыг хангах, ёс зүйн хариуцлагын тогтолцоог сайжруулж, хөгжүүлэх чиглэлээр зөвлөмж гаргаж, холбогдох газруудад хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

- “Цахим гэмт хэргийн криминологийн чиг хандлага” сэдэвт эрдэм шинжилгээний хурлыг зохион байгуулахад Прокурорын хороо, гишүүд идэвхтэй оролцож ажилласан. Хурлын хүрээнд ирүүлсэн болон хэлэлцэгдсэн илтгэлүүдийг нэгтгэн эмхэтгэл гаргаж, санал, зөвлөмжүүдийг ажил хэрэг болгоход анхаарч ажиллахаар болсон.

Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны хүрээнд:

Олон улсын Прокуроруудын холбооны зүүн Европ, Төв Азийн бүс нутгийн 10 дугаар хурал Монгол Улсын Нийслэл Улаанбаатар хотноо 2025 оны 06 дугаар сарын 05, 06-ны өдрүүдэд зохион байгуулагдсан.

Тус хуралд АНУ, Англи, Канад, Австрали, Румын, Хятад, Турк, Казакстан, Азербайжан, Саудын Араб, Кувейт, Кени, Сингапур, Бүгд Найрамдах Солонгос Улс, Кувейт, Непал зэрэг 25 улсын прокурорын байгууллагын 100 гаруй төлөөлөл оролцож, “Прокурорын үүрэг оролцооны хувьсал: цахим орчин дахь гэмт хэрэгтэй тэмцэх сорилтууд, сайн туршлага” сэдвээр нэгэн дор чуулсан.

Монгол Улсад анх удаа зохион байгуулагдаж буй Олон Улсын Прокуроруудын холбооны Зүүн Европ, Төв Азийн 10 дугаар хурал нь бүс нутаг төдийгүй олон улсын өмнө тулгарч буй асуудлыг шийдвэрлэхэд прокурорын байгууллагуудын хамтын ажиллагааг нэмэгдүүлэх онцгой чухал ач холбогдолтой арга хэмжээ болсон.

Азийн про боно 13 дахь удаагийн чуулга уулзалтад аймаг, Нийслэлийн прокурорын газраас 30 гаруй прокурорыг оролцуулсан. Азийн про боно чуулга уулзалтаар “Олон салбарын оролцоотой про боно: өнгөрсөн, одоо, ирээдүй-Монголын туршлага” сэдэвт хэлэлцүүлэгт илтгэгчээр Улсын Ерөнхий прокурорын газрын дэргэдэх Сургалт, судалгааны хүрээлэнгийн прокурор, доктор, профессор Б.Өнөрмаа оролцсон.

Прокурорын хорооны гишүүдийн дагаж мөрдөх баримт бичгийг боловсронгуй болгох чиглэлээр:

2023 онд Монголын Хуульчдын холбоонд эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнуудаас ирүүлсэн хууль тогтоомжийн төсөлд санал өгөх, эрх зүйн бусад акт, баримт бичгийн төсөл боловсруулахад оролцох ажлын хүрээнд тус холбооноос тухай бүр ирүүлсэн санал авах тухай албан бичгийн дагуу холбогдох газар, хэлтсүүдэд хүргүүлэн, өгсөн саналыг нэгтгэн хариу хүргүүлэх ажлыг зохион байгуулж ажилласан.

Тухайлбал, прокурорын хорооноос 2023 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдрийн 9/1820 дугаартай албан бичгээр “Хууль тогтоох үйл ажиллагаанд мэргэжлийн шинжээчийн туслалцаа үзүүлэх журам”-ын төсөлд санал боловсруулж хүргүүлсэн.

Мөн 2023 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 1/3389 дугаартай албан бичгээр Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 36.13 дугаар зүйлийн 1, 39.10 дугаар зүйлийн 4, 40.8 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийг зөв хэрэглэх, хууль хэрэглээний нэгдмэл байдлыг хангах үүднээс тайлбар гаргахтай холбоотой холбогдох саналыг хүргүүлжээ.

Прокурорын хорооны зарим гишүүдийн зүгээс Монголын Хуульчдын холбооны үйл ажиллагаанд хамаарах эрх зүйн баримт бичгийн төсөл боловсруулах, батлуулахад ажилласан байна. Тухайлбал, прокурор, доктор Б.Өнөрмаа Монголын Хуульчдын холбооны “Хуульчийн үргэлжилсэн багц цаг тооцох журам”, “Албан бус сургалт явуулах журам”-ыг шинээр боловсруулах ажлын хэсгийг ахлан, батлуулсан байна.

Бусад ажлын хүрээнд:

Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн тушаалаар жил бүрийн тавдугаар сарын 01-ний өдрийг “Хуульчийн про боно өдөр” болгон зарлаж, Монгол орон даяар тэмдэглэн өнгөрүүлдэг. Прокурорын хорооноос “Хуульчийн про боно-2024”, “Хуульчийн про боно-2025” өдөрлөгт тус тус идэвхтэй оролцсон.

Тодруулбал, аймаг, нийслэл, тээвэр, дүүргийн прокурорын газрын 100 орчим прокурор оролцож, иргэдэд хууль, эрх зүйн үнэ төлбөргүй зөвлөгөө, мэдээлэл өгч, гомдол, хүсэлтийг хүлээн авч ажилласан байна.

“Эрүүл мэнд-Эх дэлхийгээ хайрлая” уриатай спорт явган аяллын тэмцээнд Улсын ерөнхий прокурорын газар, Нийслэлийн прокурорын газар, зарим дүүрэг, аймгийн прокурорын газруудын прокурор, ажилтнууд оролцсон.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ИРГЭНИЙ ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО

1. Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг блокчейн технологиор баталгаажуулна

Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг блокчейн технологиор баталгаажуулах зорилгоор холбогдох байгууллагатай уулзалт зохион байгуулсан. Уулзалтыг Хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн бүртгэл, баталгаажуулалт шинэ төвшинд гарч мэдээллийн бүрэн бүтэн, нууцлагдсан, хүртээмжтэй байдлын баталгааг нэмэгдүүлэх зорилгоор зохион байгуулсан бөгөөд тус ажил нь төслийн хүрээнд үргэлжилж байна.

2. “Шүүх эрх мэдлийн байгууллагуудын цахимжилт ба шинэчлэлт” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав

Монголын Хуульчдын холбооны Иргэний эрх зүйн хорооноос “Шүүх эрх мэдлийн байгууллагуудын цахимжилт ба шинэчлэлт” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав. Тус хэлэлцүүлгийг Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Цахим хөгжил, харилцаа холбооны яам, Шүүхийн Ерөнхий зөвлөл, Шүүхүүд, Улсын Ерөнхий прокурорын газар, Цагдаагийн Ерөнхий газар, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх Ерөнхий газар, Өмгөөлөгчдийн холбоо оролцсон бөгөөд зочин оролцогчоор Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар, Германы олон улсын хамтын ажиллагаа GIZ, Европын холбооноос Монгол Улсад суугаа төлөөлөгчийн газар, АНУ-ын Элчин сайдын яам, Нээлттэй нийгэм форум, Азийн сан, Ханнс зайдаел сангийн оролцсон.

3. Хөдөлмөрийн тухай хуулийн хэрэгжилт, тулгамдсан асуудал хэлэлцүүлгийг зохион байгууллаа

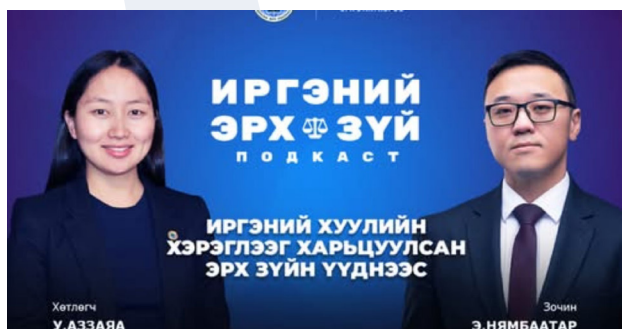

Иргэний эрх зүйн хороо нь “Хөдөлмөрийн тухай хуулийн хэрэгжилт, тулгамдсан асуудал” хэлэлцүүлгийг Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн хуульчдын танхимд зохион байгууллаа.

Өмгөөллийн “Мөнхбат энд Нандин-Эрдэнэ” ХХК-ийн захирал өмгөөлөгч Ц.Мөнхбат “Шүүхийн харъяаллын маргаан, уламжлал, шинэчлэл”, Монголын Үйлдвэрчний Эвлэлийн Хууль Эрх зүйн газрын хуульч, СБД-ийн Хөдөлмөрийн эрхийн маргааныг зохицуулах гурван талт хорооны гишүүн М.Саранцацрал “Хөдөлмөрийн эрхийн маргааныг зохицуулах гурван талт

хорооны эрх зүйн зохицуулалт, түүний тулгамдсан асуудал”, “Анта энд Партнерс” хуулийн фирмийн партнер өмгөөлөгч М.Энхжин “Ажил, амралтын цагийн зохицуулалтын хэрэгжилт”, “Дуннаран энд Партнерс” ХХН-ийн ахлах хуульч, өмгөөлөгч Б.Шайрийбуу “Хөдөлмөрийн хуульд тулгарч буй асуудлууд ба хөдөлмөрийн сонирхолын маргаан” сэдвээр тус тус илтгэл танилцууллаа.

4. “Иргэний хуулийн хэрэглээг харицуулсан эрх зүйн үүднээс” сэдвийн

хүрээнд Иргэний хуулийг түүхчилсэн болон харьцуулсан эрх зүйгээр судлах хэрэгцээ шаардлага, Монгол Улсын хуульд туссан онолын зөрүүтэй зохицуулалт болон хэрэг маргаан хянан шийдвэрлэхэд гадаад улсын хууль тогтоомжийг хэрэглэх зорилгоор бэлтгэсэн подкастад зочин хөтөлгөөр “Өмгөөллийн Легал гайд” хуулийн фирмийн хуульч У.Азжаргал, зочноор Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын Бавари муж улсын Регенсбург хотын сургуулийн төгсөгч, Монголын Хуульчдын холбооны сургагч багш Э.Нямбаатар нар оролцсон.

5. “Хувийн эрх зүйн хөгжилд хуульчдын оролцоо” уулзалт ярилцлага зохион байгууллаа

Иргэний эрх зүйн хорооноос “Хувийн эрх зүйн хөгжилд Хуульчдын оролцоо” сэдэвт чөлөөт уулзалт ярилцлагыг их, дээд сургуулийн багш, судлаачдын дунд зохион байгуулсан. Уулзалт ярилцлагад Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч, доктор П.Одгэрэл оролцож Монголын Хуульчдын Холбооны үйл ажиллагаа болон 2024 оны үйл ажиллагааны зорилтын талаар мэдээлэл хийсэн.

6. Арилжааны хууль сэдэвт хэлэлцүүлэг

Иргэний эрх зүйн хорооноос “Арилжааны хууль” сэдвээр хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. Хууль зүй, дотоод хэргийн яам Арилжааны хуулийн төслийг боловсруулсан бөгөөд Арилжааны хуулийн төслөөс “арилжааны төлөөлөл” болон “арилжааны нэр”-ний зохицуулалтыг тухайлан хэлэлцлээ.

7. Гэр бүлийн тухай хууль: Монгол Улс ба БНСУ-ын туршлага хэлэлцүүлэг

Монголын Хуульчдын холбооны Иргэний эрх зүйн хорооноос 2024 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдөр “Гэр бүлийн тухай хууль: Монгол Улс ба БНСУ-ын туршлага” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

8. “Цахимжилт ба барын холбоо” хэлэлцүүлэг зохион байгууллаа

АНУ-ын Монгол Улс дахь Америкийн Нэгдсэн Улсын Элчин сайдын яам, Монголын Өмгөөлөгчдийн холбоо хамтран “Цахимжилт ба барын холбоо”, “Дижитал шилжилт ба өмгөөлөгч” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгууллаа.

“Монголын Хуульчдын холбооны цахимжилтын өнөөгийн нөхцөл байдал, тулгарч буй асуудлууд” сэдвээр МХХ-ны Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс, “АНУ-ын Бар-ын холбоо нь АНУ-ын шүүхийн цахимжилтад хэрхэн нөлөөлж, идэвхтэй оролцсон талаарх туршлага танилцуулга” сэдвээр АНУ-ын Аризона мужийн Дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгч Роберт М.Брютинел, АНУ-ын Аризона мужийн Дээд шүүхийн захиргааны албаны захирал Дэив Байерс нар танилцуулга хийсэн.

9.Шүүхийн цахимжилт ба тулгамдсан асуудал” хэлэлцүүлэг зохион байгууллаа

“USspeaker” хөтөлбөрийн хүрээнд “Шүүхийн цахимжилт ба тулгамдсан асуудал” хэлэлцүүлгийг байгууллаа. Хэлэлцүүлгийн чиглүүлэгчээр Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны Ерөнхий шүүгч Г.Даваадорж, Панелитаар Шүүхийн Ерөнхий зөвлөлийн гишүүн Р.Онончимэг, АНУ-ын Аризона мужийн Дээд шүүхийн Ерөнхий шүүгч Роберт М.Брютинел, Аризона мужийн Дээд шүүхийн захиргааны албаны захирал Лэйв Байерс, “Аствишн” ХХН-ийн Систем архитектур, загварчилал хариуцсан захирал Т.Мөнх-Очир нар оролцлоо.

10.Иргэний эрх зүйн хорооны тэргүүн Г.Даваадорж АНУ-ын Аризона мужийн шүүхийн цахимжилттай танилцлаа

“Шүүх эрх мэдлийн байгууллагуудын Цахимжилт” сэдэвт “USspeaker” хөтөлбөрийг санаачлан зохион байгуулагч, Иргэний эрх зүйн хорооны тэргүүн, Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Ерөнхий шүүгч Г.Даваадорж 2024 оны зургадугаар сарын 27-ноос долдугаар сарын 01-ний өдрүүдэд АНУ-ын Аризона мужийн шүүхийн цахимжилттай танилцаж, харилцан туршлага солилцлоо.

11.“Үнэт цаасны зах зээлийн эрх зүйн зохицуулалтын өнөөгийн байдал, чиг хандлага” сэдэвт илтгэлийн уралдаан зохион байгууллаа

Иргэний эрх зүйн хорооноос уламжлал болгон хууль зүйн их, дээд сургуулийн оюутнуудын дунд зохион байгуулдаг эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдааныг “Үнэт цаасны зах зээлийн эрх зүйн зохицуулалтын өнөөгийн байдал, чиг хандлага” сэдвийн хүрээнд зохион байгууллаа.

12. Архангай аймагт “Хуульч Мазаалай” өдөрлөг зохион байгууллаа

Өмгөөллийн “Легал гайд” хуулийн фирмтэй хамтран “Хуульч Мазайлай өдөрлөг зохион байгуулав. Энэхүү өдөрлөгөөр МХХ-ны Иргэний эрх зүйн хорооны УЗ-н гишүүн, Өмгөөллийн Легал гайд хуулийн фирмийн Гүйцэтгэх захирал Ч.Отгонбаатар, МХХ-ны гишүүн, Өмгөөллийн Легал гайд хуулийн фирмийн хуульч Н.Баясгалан нар иргэдэд хууль зүйн үнэ төлбөргүй зөвлөгөө өглөө.

14.“Шүүхийн цахимжилт ба хавтаст хэрэг” контент бүтээж олон нийтэд түгээлээ

Иргэний хэргийн шүүхийн шүүгчдийн мэргэшүүлэх сургалтын хүрээнд Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Ерөнхий шүүгч Г.Даваадоржийн бэлтгэсэн видео контент бүтээлээ.

15.“Цэвэр агаар-эрүүл хуульч” өдөрлөг зохион байгууллаа

Иргэний эрх зүйн хорооноос санаачлан Тамгын газартай хамтран “Цэвэр агаар-Эрүүл хуульч” өдөрлөгийг Манзуширын аманд байрлах “Овооны энгэр” жуулчны баазад зохион байгууллаа. Хуульчдын эрүүл мэнд, бие бялдрыг чийрэгжүүлэх, амьдралын зөв дадал, хэвшил олгох

зорилгоор зохион байгуулсан тус өдөрлөгт 60 гаруй хуульч оролцсон. Тэднийг сугалаагаар 6 багт хувааж, хөгжөөнт тэмцээн, уралдаанууд зохион байгуулсан бөгөөд хуульч Г.Даваанямаар ахлуулсан “Зүгээр л...” баг нэгдүгээр байрт, хуульч О.Билгүүнээр ахлуулсан “Нил ягаан” баг хоёрдугаар байрт шалгарсан.

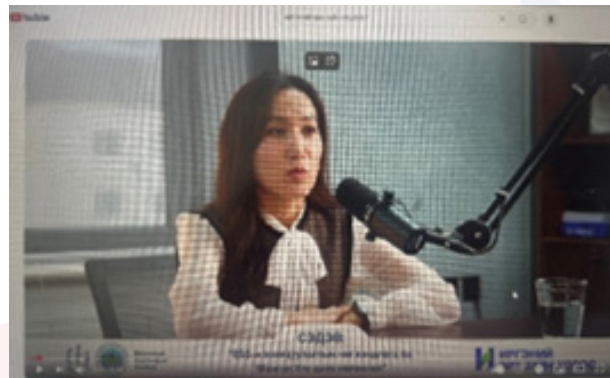
“Цахим эрх зүйн олон улсын чиг хандлага” хэлэлцүүлэг зохион байгуулав

Герман Европын эрх зүйн төв, УИХ-ын Парламентийн сургалт, судалгаа, хөгжлийн хүрээлэн хамтран “Цахим эрх зүйн олон улсын чиг хандлага” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгууллаа. Тус хэлэлцүүлэгт Бүгд Найрамдах Ардчилсан Конго улсын Конгогийн Киквит ба Католик их сургуулийн доктор, профессор Лумингү Манзанза “БНАКУ-ын Шүүх засаглалыг цахимжуулахад тулгарч буй бэрхшээлүүд” сэдвээр, ХБНГУ-ын Юлиус-Максимилианы нэрэмжит Вюрцбургийн их сургуулийн Эрүүгийн эрх зүй, Эрүүгийн байцаан шийтгэх эрх зүй, Эрх зүйн онол, мэдээллийн эрх зүй, эрх зүйн мэдээлэл зүйн асуудал хариуцсан тэнхимийн эрхлэгч Проф. Доктор. Эрик Хилгендорф “Авлига - Эрх зүйт төрийн сорилт” сэдвээр, ХБНГУ-ын “Рехтс- унд Фаханвэлтэ” хуулийн фирмийн партнер, өмгөөлөгч, доктор Северин Лоефлер “Цахимжилт ба өмгөөлөл” сэдвээр, Вюрцбургийн Их Сургуулийн Эрдэм шинжилгээний туслах ажилтан Йоханнес Хартлейн “Европын Холбооны Хиймэл оюун ухааны тухай шинэ Тогтоол” сэдвээр, МХХ-ны ИЭЗ хорооны Тэргүүн, Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шүүгч Г.Даваадорж “ “Монгол Улсын цахим шилжилтийн эрх зүйн орчин ба тулгамдсан асуудлууд” сэдвээр тус тус илтгэл хэлэлцүүлээ.

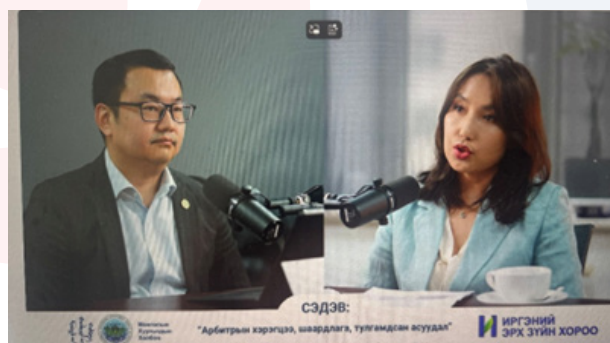
ESG зохицуулалтын чиг хандлага ба Монгол Улс дахь нөлөөлөл подкаст

“ESG зохицуулалтын чиг хандлага ба Монгол Улс дахь нөлөөлөл” сэдвээр подкаст бэлтгэв. Зочноор Б.Оюунжаргал (МУИС-ийн ХЗС-ийн Иргэний эрх зүйн тэнхимийн ахлах багш, доктор) хөтлөгчөөр Б.Анирмаа(Фиделитас партнерс" ХХН-ийн өмгөөлөгч) оролцов.

"Арбитрын хэрэгцээ, шаардлага, тулгамдсан асуудал" подкаст

Иргэний эрх зүйн цуврал подкастийг “Арбитрын хэрэгцээ, шаардлага, тулгамдсан асуудал” сэдвээр бэлтгэв. Зочноор МҮХАҮТ-ын дэргэдэх Монголын Олон улсын арбитрын дарга, доктор /Ph.D/ С.Энхцэцэг, хөтлөгчөөр Монголын хуульчдын холбооны Иргэний эрх зүйн хорооны удирдах зөвлөлийн гишүүн Т.Наранцогт оролцов.

“Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эрх зүйн зохицуулалтын зарим асуудал”

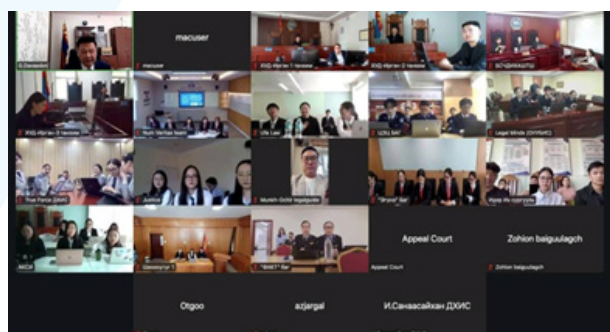
сэдэвт илтгэлийн уралдаан

Иргэний эрх зүйн хорооноос жил бүр хууль зүй их, дээд сургуулийн оюутнуудын дунд хувийн эрх зүйн тодорхой асуудал хөндсөн сэдвээр эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдаан зарлаж дүгнэдэг уламжлалтай. 2025 оны оюутны эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдааныг “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн эрх зүйн зохицуулалтын зарим асуудал” сэдвийн хүрээнд зохион байгууллаа.

“Цахим шүүх mocktrial 2025” тэмцээн зохион байгуулав

Иргэний эрх зүйн хороо, Өмгөөллийн “Легал гайд” ХХК-тай хамтран Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн нэрэмжит иргэний хэргийн шүүхийн мэтгэлцээний “Цахим шүүх-Mock trial 2025” тэмцээнийг 2025 оны зургадугаар сарын 7-ны өдөр зохион байгууллаа.

Хууль зүйн салбар дахь хиймэл оюун ухааны хэрэглээ, өнөөгийн нөхцөл байдал, шинэчлэл судалгаа

Иргэний эрх зүйн хорооноос “Хууль зүйн салбар дахь хиймэл оюун ухааны хэрэглээ, өнөөгийн нөхцөл байдал, шинэчлэл”-ийн талаарх судалгааг хуулийн салбарын мэргэжилтнүүдийн дунд зохион байгуулав.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ЗАХИРГААНЫ ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО

Захиргааны эрх зүйн хорооны тэргүүнээр Т.Мөнх-Эрдэнэ, Удирдах зөвлөлийн гишүүдээр Б.Баттогтох, Б.Баасандорж, Х.Баасанжаргал, У.Болдхүү, Ч.Мөнхболор, Ө.Эрдэнэ-Очир, С.Оюунгэрэл, Б.Анхбаяр, С.Халиунаа, А.Мөнх-Өлзийн, Ч.Оюунсайхан нар сонгогдон ажиллаж байна. Шинээр Д.Номин, Б.Алтаншагай, Б.Золзаяа, А.Түвшинтөгс гишүүд сонгогдон ажиллаж байна. Мөн зарим гишүүдийн бүрэн эрхийн хугацаа дуусгавар болсонтой холбогдуулан сонгуульт ажлыг тухай бүрт зарлан нөхөн сонгох үйл ажиллагааг тасралтгүй зохион байгуулж байна.

Байгаль орчны эрх зүйн дэд хорооны зохицуулагчаар Р.Лхагвабаяр, Үнэт цаас, технологийн эрх зүйн дэд хороо С.Батбуян, Хүүхдийн эрхийн дэд хорооны зохицуулагчаар М.Хандармаа нар ажиллаж байна.

Захиргааны эрх зүйн хороо нь 2023-2025 онуудад Удирдах зөвлөлийн хурлыг нийт 14 удаа зохион байгуулж ажилласан.

Хорооны үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах сургалт, хэлэлцүүлэг, эрдэм шинжилгээний хурал, илтгэлийн уралдаан зохион байгуулах ажлын хүрээнд:

“Миний дуртай захиргааны өглөөний уулзалт” цуврал хэлэлцүүлгийг нийт 11 удаа зохион байгууллаа

Тус уулзалтаар “Төлөвлөлтийн эрх зүй яагаад чухал вэ”, “Захиргааны байгууллагаас иргэний хувийн мэдээлэл ашиглах, боловсруулахтай холбоотой зарим асуудал”, “Захиргааны хэргийн шүүхийн түүх ба шилдэг хуульчдын эрэлд”, “Нийгмийн зайлшгүй хэрэгцээг үндэслэн газар чөлөөлөх тухай хуулийн төсөлд төлөвлөлтийн эрх зүйн шаардлага хангагдсан уу”, “Шүүхийн хяналт: шүүхийн сахилгын хорооны шийдвэр”, “Нийтийн ашиг сонирхлыг төлөөлөн нэхэмжлэл гаргах эрх”, “Нийтийн эрх зүйн хуулийн этгээдийн зохицуулалт”, “2024 оны татварын тайлан: ХХОАТ-ыг тайлагнах нь” “Шударга бус хуулийг үл тэвчих зарчим”, “Үндсэн хууль дахь Нийтийн өмчийн үзэл баримтлал/6.2, “БНСУ, БНХАУ-ын шүүхийн цахимжилтын ололт (бодит ажиглалт)” сэдвүүдээр тус тус хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан.

Татварын мэргэшсэн зөвлөхийн нийгэмлэгтэй хамтран “Нийгмийн даатгалын багц хуулиудын шинэчлэн найруулгын төсөл”-ийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

“Монгол Улсын захиргааны эрх зүйн хэтийн хөгжлийн чиг хандлага” сэдэвт уулзалтыг зохион байгуулсан. Захиргааны эрх зүйн хорооны 10 жилийн ойг тохиолдуулан “Монгол Улсын захиргааны эрх зүйн хэтийн хөгжлийн чиг хандлага” сэдэвт уулзалтыг тус хорооны Удирдах зөвлөлийн бүрэлдэхүүн захиргааны эрх зүйн салбарын эрдэмтэн, судлаач нарыг урьж оролцуулан зохион байгуулсан.

Байгаль орчны сайдтай уулзалт зохион байгууллаа

Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл дээрхи чиглэлээр хамтран ажиллах бүрэн боломжтойг тэмдэглээд байгаль орчны чиглэлээр

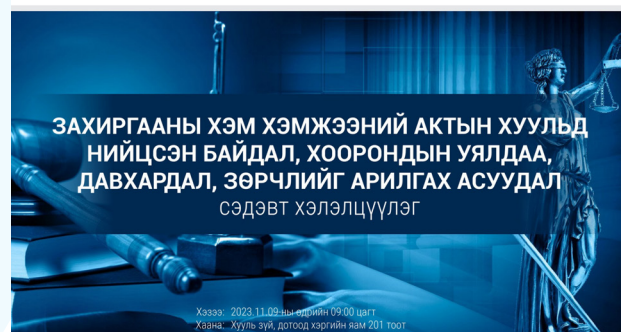
мэргэшсэн хуульч бэлтгэх, тодорхой хууль тогтоомжийн боловсруулалт, хэлэлцүүлэг, судалгаа үнэлгээ хийхэд МХХ нь зохих хороодын үйл ажиллагаар дамжуулан дэмжлэг үзүүлэх боломжтойг илэрхийлсэн.

“Монгол Улсын захиргааны эрх зүйн хэтийн хөгжлийн чиг хандлага” хүндэтгэлийн лекц, бүх гишүүдийн чуулга уулзалтыг зохион байгуулав.

Нээлттэй нийгэм форумтай хамтран “Ашигт малтмалын тухай хуулийн төслийн шинэчилсэн найруулгын төсөл”-ийн үзэл баримтлал сэдэвт хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан.

“Захиргааны хэм хэмжээний актын хуульд нийцсэн байдал, хоорондын уялдаа, давхардал, зөрчлийг арилгах асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлэг амжилттай зохион байгуулсан.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамнаас санаачлан Монголын Хуульчдын холбооны Захиргааны эрх зүйн хороотой хамтран “Захиргааны хэм хэмжээний актын хуульд нийцсэн байдал, хоорондын уялдаа, давхардал, зөрчлийг арилгах асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгууллаа.

Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгууллаа

Монгол Улсын Байгаль орчин, Аялал жуулчлалын яам, Дэ Нэйче Консерванси байгальхамгааллын олонулсын байгууллага, Хүний эрхийг хамгаалах залуу хуульчдын клубтэй хамтран Байгаль орчны тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах ажлын хүрээнд хэлэлцүүлгийг амжилттай зохион байгуулсан.

Хүндэтгэлийн лекц

Захиргааны эрх зүйн хорооны 10 жилийн ойд зориулсан “Хүндэтгэлийн лекц” зохион байгууллаа Захиргааны эрх зүйн хорооноос 10 жилийн ойгоо тохиолдуулан “Хүндэтгэлийн лекц” зохион байгуулсан. Хорооны анхны тэргүүнээр ажиллаж байсан Хүний эрхийн үндэсний комиссын дарга, доктор Д.Сүнжид “Захиргааны үйл ажиллагааны зарчим: Уснаас хуурай гарах уу?” сэдвээр, мөн хорооны тэргүүнээр ажиллаж байсан УДШ-ийн шүүгч, доктор Ц.Цогт “Захиргааны эрх зүй дэх Trojan Horse” сэдвээр лекц уншив.

Үнэт цаас технологийн эрх зүйн дэд хорооноос “Сэндбокс зохицуулалтын орчин, тулгамдаж буй асуудал, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгох сэдэвт хэлэлцүүлэг” зохион байгуулсан.

Нээлттэй нийгэм форумтай хамтран “Нийтийн зайлшгүй хэрэгцээг үндэслэн газар чөлөөлөх харилцааны эрх зүйн зохицуулалт” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

Монголын Хуульчдын холбооны Захиргааны

эрх зүйн хороо болон Өмгөөллийн “ПрайсуотэрхасКүүпэрс Легал” ХХН хамтран “Байгаль орчин, нийгэм, засаглал (бонз) – хуульчдын үүрэг, оролцоо” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан. Хэлэлцүүлгийг хорооны тэргүүн, шүүгч Т.Мөнх-Эрдэнэ нээж үг хэлсэн бол “ПрайсуотэрхасКүүпэрс Легал” ХХН-ийн Хуулийн үйлчилгээний газрын ахлах хуульч Р.Мөнхжаргал зочин илтгэгчээр, Захиргааны эрх зүйн хорооны дэргэдэх Байгаль орчны эрх зүйн дэд хорооны зохицуулагч, хуульч Р.Лхагвабаяр модератороор оролцсон.

Захиргааны эрх зүйн хорооноос санаачлан “Захиргааны эрх зүйн тусгай ангийн хөгжилд хуульчдын санаачлага” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

Тус хэлэлцүүлгийн панелистаар Улсын дээд шүүхийн шүүгч, доктор Ц.Цогт, Хүний эрхийн үндэсний комиссын дарга, доктор Д.Сүнжид, МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн дэд профессор, доктор Д.Батболд, Удирдлагын академийн Эрх зүйн тэнхимийн эрхлэгч, доктор А.Алтанзул нар оролцож, чиглүүлэгчээр Захиргааны эрх зүйн хорооны тэргүүн, шүүгч Т.Мөнх-Эрдэнэ ажилласан.

“Эрх зүйн процесс: Монгол Улсын захиргааны хэргийн шүүхийн хөгжил” эрдэм шинжилгээний хурал зохион байгуулсан.

Дотоод хэргийн их сургуулийн Эрх зүй, нийгмийн ухааны сургуулиас жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг “Эрх зүйн процесс” эрдэм шинжилгээний хурлыг 12 дахь жилдээ “Эрх зүйн процесс: Монгол Улсын Захиргааны хэргийн шүүхийн хөгжил” сэдвээр зохион байгуулж байгаа бөгөөд энэ удаа төрөлх сургуулийн түүхт 90 жилийн ой, Монгол Улсад Захиргааны хэргийн шүүх байгуулагдсаны 20 жилийн ойд зориулан Дотоод хэргийн их сургууль, Монголын хуульчдын холбооны Захиргааны эрх зүйн хороотой хамтран зохион байгуулсан.

Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийг боловсронгуй болгох нь (анхаарах асуудал, санал)” сэдэвт хорооны гишүүн хуульчдын дундах цахим хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

Захиргааны эрх зүйн хороо 2025-2026 оны үйлэжиллагааны төлөвлөгөөнд, “Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн хэрэгжилтэд мониторинг хийх” ажлыг тусгахаар төлөвлөж байгаа бөгөөд энэ хүрээнд гишүүн хуульчдын саналыг үе шаттайгаар сонсох ажлыг зохион байгуулсан.

“Захиргааны хэргийн шүүх 20 жил: Онол, практикийн бага хурал” хэлэлцүүлэгт оролцсон.

Захиргааны хэргийн шүүхийг тусгайлан байгуулсан явдал нь төрийн захиргааны байгууллага, албан тушаалтны дур зоргыг хязгаарлах, гаргасан шийдвэрийн хууль зүйн үндэслэлийг хянах, хууль бус захиргааны актын улмаас зөрчигдсөн хүн, хуулийн этгээдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, сэргээн эдлүүлэх боломжийг баталгаатай олгох Үндсэн хуулийн үзэл баримтлал бодитоор хэрэгжих эрх зүйн хөгжлийн нэг шинэ шатыг нээж, ардчилсан төрийн төлөвшил хөгжилд чухал хувь нэмэр оруулсан. Энэхүү хэлэлцүүлэгт Захиргааны эрх зүйн хорооны тэргүүн Т.Мөнх-Эрдэнэ, Удирдах зөвлөлийн гишүүн Б.Анхбаяр нар хороог төлөөлөн оролцсон юм.

Захиргааны эрх зүйн хорооноос “Захиргааны хэргийн шүүх - 20 жил” цуврал подкастын анхны дугаарыг хүргэсэн.

Монгол Улсад Захиргааны хэргийн шүүх байгуулагдсаны 20 жилийн ойд зориулан Монголын Хуульчдын холбооны Захиргааны эрх зүйн хорооноос “Захиргааны хэргийн шүүх – 20 жил” цуврал подкастыг бэлтгэсэн. Зочин: О.Зандраа /Улсын дээд шүүхийн Захиргааны хэргийн танхимын тэргүүн, шүүгч асан/
Хөтлөгч: Т.Мөнх-Эрдэнэ /Захиргааны эрх зүйн хорооны тэргүүн, шүүгч/

ЗЕХ, ЗХШХШТХ (Захиргааны эрх зүйн хууль тогтоомжийн хэрэглээний тайлбар)” номын нээлт

Монголын Хуульчдын холбооны Захиргааны эрх зүйн хорооны тэргүүн, Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Т.Мөнх-Эрдэнэ, хууль зүйн ухааны магистр, захиргааны эрх зүйн залуу судлаач Л.Энхтайван нарын “ЗЕХ, ЗХШХШТХ

(Захиргааны эрх зүйн хууль тогтоомжийн хэрэглээний тайлбар)” номын нээлтийг зохион байгуулав.

Захиргааны эрх зүйн хорооноос санаачлан Эдийн засгийн эрх зүйн хороотой хамтран “Компани өөрийн хөрөнгөөс хувь нийлүүлсэн хөрөнгөө нэмэгдүүлэхэд ногдол ашгийн татвар төлөх үү?

Эрхний өмчийн байгуулалт Монголын Хуульчдын холбооны Захиргааны эрх зүйн хороо	Хамтран өмчийн байгуулалт Монголын Хуульчдын холбооны Эдийн засгийн эрх зүйн хороо
Өмгөөлөгч А.БАЗАР Өмгөөллийн "Харуга Партнерс" ХХК-ийн үүсгэн байгуулагч	С.ХАЛИУЛА "Грандлэкс Партнерс" ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал
КОМПАНИ ӨӨРИЙН ХӨРӨНГӨӨС ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГӨӨ НЭМЭГДҮҮЛЭХЭД НОГДОЛ АШГИЙН ТАТВАР ТӨЛӨХ ҮҮ? Улсын Дээд шүүхийн шийдвэр, тусгай саналын жишээн дээр	
Өмгөөлөгч Б.БАТТОГТОХ Өмгөөллийн "Арга партнерс" ХХК-ийн татварын өмгөөлөгч	С.БАТБУЯН Өмгөөллийн "ЭмДиЭс энд Хаанлекс" ХХН-ийн партнер
Хаяг: Монгол Улсын Их сургуулийн Цэнэ номын сангийн 303 тоот танхимд Хаяг: 2023 оны 01 дүгээр сарын 31-ний өдөр 10:00 цагт	
Холбоо барих утас: 99812223	

:Улсын дээд шүүхийн шийдвэр, тусгай саналын жишээн дээр" сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

Монголын Хуульчдын холбоо, Засгийн газрын Хяналт хэрэгжүүлэх газраас санаачлан Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газартай хамтран “Газрын эрх зүйн зохицуулалт, тулгамдаж буй асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

Захиргааны эрх зүйн хорооноос “Монгол Улсын нийгмийн хамгааллын эрх зүйг боловсронгуй болгох нь: ХБНГУ-ын нийгмийн хамгааллын эрх зүй ба сайн туршлага” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

Хот байгуулалтын эрх зүйн зохицуулалт, тулгамдаж буй асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан

Захиргааны эрх зүйн хорооноос Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яамтай хамтран “Хот байгуулалтын эрх зүйн зохицуулалт, тулгамдаж буй асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав.

Монголын Хуульчдын холбооноос санаачлан УИХ-ын Тамгын газрын дэргэдэх Парламентын судалгаа, хөгжлийн хүрээлэн, Улсын бүртгэлийн Ерөнхий газар, Захиргааны эрх зүйн хороотой хамтран “Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн эрх зүйн зохицуулалт, тулгамдаж буй асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав.

НҮБ-ын Залуу Төлөөлөгч – Байгаль орчны манлайлал 2023” хөтөлбөр

Монголын Хуульчдын Холбооны гишүүн хуульч, Захиргааны эрх зүйн хорооны дэргэдэх байгаль орчны эрх зүйн дэд хорооны зохицуулагч Р.Лхагвабаяр, “НҮБ-ын Залуу Төлөөлөгч – Байгаль орчны манлайлал 2023” хөтөлбөрийн шилдэг оролцогч, хуульч О.Мөнхнасан нар Бүгд Найрамдах Кени улсын нийслэл Найроби хотноо 2024 оны 02 дугаар сарын 26-ны өдрөөс 03 дугаар сарын 01-ний өдрүүдэд зохион байгуулагдсан “НҮБ-ын Байгаль Орчны Ассамблейн 6 дугаар хурал”-д оролцсон.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ЭРҮҮГИЙН ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО

“Эрүүгийн эрх зүйн шинэчлэлийн асуудлууд” сэдвээр эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдаан зохион байгууллаа

Эрүүгийн эрх зүйн хорооноос хууль зүйн их дээд сургуулийн оюутнуудын дунд “Эрүүгийн эрх зүйн шинэчлэлийн асуудлууд” сэдвээр эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдааныг зохион байгууллаа. Уралдаанд “МУИС”, “Шихихутуг” ИС, “Их засаг” олон улсын их сургууль, “ДХИС”, “Үндэсний Тагнуулын Академи” зэрэг нийт зургаан сургуулийн 24 оюутан илтгэл ирүүлж оролцов.

“Мөнгө угаах гэмт хэрэг: онол, практикийн асуудал” оюутны эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдааныг зохион байгууллаа

Мөнгө угаах гэмт хэргийн талаарх ойлголт, чиг хандлагыг оюутан суралцагчдад мэдээлэн хүргэх, их, дээд сургуулийн оюутнуудын эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил хийх сонирхол, санаачилгыг дэмжих, илтгэх ур чадвар, арга барилыг төлөвшүүлэх, эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлын үр дүн, дүгнэлт, саналыг холбогдох байгууллагуудад уламжлах зорилгоор “Мөнгө угаах гэмт хэрэг: онол, практикийн асуудал” сэдэвт оюутны эрдэм шинжилгээний илтгэлийн уралдааныг хоёр үе шаттай зохион байгууллаа.

“Эрүүгийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тулгамдсан асуудал” сэдэвт эрдэм шинжилгээний хурал зохион байгууллаа

Монголын Хуульчдын холбооны 10 жилийн ой, Чингэлтэй дүүргийн шүүхийн 30 жилийн ойг тохиолдуулан “Эрүүгийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тулгамдсан асуудал” эрдэм шинжилгээний хурлыг зохион байгуулав. Эрдэм шинжилгээний хурлаар Эрүүгийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх ажиллагааны тулгамдсан асуудал цаашид боловсронгуй болгоход чиглэсэн санал, зөвлөмжийг боловсруулсан.

Япон улсын эрдэмтэн, судлаачидтай уулзалт хийв

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны урилгаар ирсэн Япон улсын Рисшо их сургуулийн Эрх зүйн тэнхимийн профессор Яасүхиро Марүяама, Хууль зүйн яамны харьяа Нагоя хотын Тэнсэн харгалзах төвийн захирал Ёоширо Морино нарыг оролцуулан “Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хууль бус эргэлттэй холбоотой хэргийг шийдвэрлэхэд нөхөн сэргээх хандлагад суурилах нь” сэдвээр хуульчдад илтгэл хэлэлцүүлэв.

“Эрүүгийн эрх зүйн шинэтгэл” сэдэвт хэлэлцүүлэг зохион байгууллаа

“Эрүүгийн эрх зүйн шинэтгэл” сэдэвт хэлэлцүүлгийг нийт 65 шүүгч, прокурор, өмгөөлөгчийг хамруулан зохион байгууллаа. Хэлэлцүүлэгт эрүүгийн эрх зүйн болон хууль зүйн салбаруудын төлөөлөл болсон панелистууд оролцсон бөгөөд Эрүүгийн эрх зүйн шинжлэх ухааныг дэмжих, хууль батлах үйл ажиллагаанд мэргэжлийн дэмжлэг үзүүлэх, бодлогын судалгаа болон бодлогын нөлөөлөл хийх зэрэг хуулиар хамгаалсан үүргээ хэрэгжүүлэх хүрээнд салбарынхаа бодлогыг тодорхойлов.

Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцүүллээ

“Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн хэлэлцүүлгийг зохион байгууллаа. Хэлэлцүүлгийг Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл нээж, тус хуулийн төсөлтэй холбоотой өөрийн саналыг хуваалцсан.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО

-Үндсэн хуулийн эрх зүйн хорооноос “Үндсэн хуулийн нэмэлт өөрчлөлт” сэдэвт өглөөний уулзалтыг Хорооны тэргүүн Ш.Цогтоо нар зохион байгууллаа.

Монголын Хуульчдын холбоонд “Үндсэн хууль”-ийн төсөл болон “Зөвлөлдөх санал” асуулгын талаар хуульчид өөрсдийн болон хамт олныхоо байр суурийг идэвх санаачилгатай ирүүлж байгаатай холбогдуулан Үндсэн хуулийн эрх зүйн хорооноос хуульчдын дунд энэ сэдвээр уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулж нийт 30 гаруй хуульч харилцан санал солилцсон бөгөөд Монголын Хуульчдын холбооны цахим сүлжээ болон цахим хуудаст Үндсэн хуулийн нэмэлт өөрчлөлтийн талаар хуульчдын постерууд 10 тавигдсан.

-Хүний эрхийн Үндэсний Комисстой хамтран хүний эрхийн хэрэгжилттэй

холбоотой богино хэмжээний видео контент хамтран хийх талаар ХЭҮК-ын дарга Ж.Хунан хорооны тэргүүн Ш.Цогтоо нар уулзалт хийлээ. ХЭҮК-оос Үндсэн хуулийн эрх зүйн хороотой хамтран ажиллах боломжтойг илтгэн мөн ХЭҮК-оос 2023 онд гаргах гэж буй хүний эрхийн нэр томъёоны номны ажлын хэсэгт орж хамтран ажиллахыг хүсэв.

Засгийн газраас боловсруулсан Монгол Улсын Үндсэн хуульд өөрчлөлт оруулах төслийн хэлэлцүүлэг:

Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газартай хамтран Үндсэн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төслийн хэлэлцүүлэг зохион байгууллаа. Тус хэлэлцүүлэгт төслийн танилцуулгыг ЗГХЭГ-ын дэд дарга бөгөөд Засгийн газрын хяналтыг хэрэгжүүлэх газрын дарга Б.Баасандорж, Үндсэн хуулийн нэмэлт, өөрчлөлтийн талаар МУИС-ийн ХЗС-ийн профессор Хууль зүйн ухааны доктор Т.Мэндсайхан, Үндсэн хуулийн эрх зүйн хорооны тэргүүн Ш.Цогтоо болон бусад хуульчид байр сууриа илэрхийллээ. Хэлэлцүүлэгт нийт Монголын Хуульчдын холбооны 46 гишүүн хуульчид оролцсон ба хэлэлцүүлгээс гарсан саналыг Үндсэн хуулийн эрх зүйн хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүн Ч.Өнөржаргалд хүргүүлсэн.

Улс төрийн намын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн хэлэлцүүлэг:

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчөөс Улсын Их хуралд өргөн мэдүүлсэн Улс төрийн намын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, хэлэлцүүлгээс гарсан саналыг нэгтгэн Улсын Их Хурлын Тамгын газарт хүргүүллээ.

- Үндсэн хуулийн цэцийн маргаан шийдвэрлэх тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав.
- “Сонгуулийн хууль” сэдэвт өглөөний уулзалтыг хоёр удаа зохион байгуулав.
- “Эрүү шүүлтгүй Монгол Улс-Өмгөөлөгчийн оролцоо” сэдэвт өглөөний уулзалтыг зохион байгууллаа

“Эрүү шүүлтгүй Монгол Улс-Өмгөөлөгчийн оролцоо” сэдэвт өглөөний уулзалтыг зохион байгуулав. Монголын Криминологичдын холбооноос “Эрүүдэн шүүх гэмт явдлын шалтгаан нөхцөлийг тогтоох” судалгааны дүнг танилцуулсан бөгөөд тус судалгаа нь анх удаа хийгдэж байгаа учир өмгөөлөгч, хууль нарыг өөрсдийн үзэл санаа, зөвлөмжөө идэвхтэй өгч хамтран ажиллахыг уриалсан.

- Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдтай өглөөний уулзалт зохион байгууллаа

Үндсэн хуулийн эрх зүйн хороо, Хуульчдын клуб хамтран өглөөний уулзалт зохион байгууллаа. Энэ удаагийн уулзалтын зочноор Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд О.Алтангэрэл оролцож, хууль зүйн бодлого болон Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны үйл ажиллагааг танилцуулж, хуульчдын сонирхсон асуултад хариулт өгсөн. Тус уулзалтын чиглүүлэгчээр Үндсэн хуулийн эрх зүйн хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүн, өмгөөлөгч Ч.Өнөржаргал

ажилласан. Монголын Хуульчдын холбооноос Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдад хандан хууль хэрэглээний нэгдмэл байдлыг бий болгох зорилгоор тус яамны харьяа газар, агентлагуудын удирдлагуудыг оролцуулсан өглөөний уулзалтыг сар бүр тогтмол зохион байгуулж, хуульчидтай мэдээлэл солилцож байхыг хүссэн бөгөөд энэхүү санаачилгыг дэмжиж ажиллахаар болсон.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ХУУЛЬЧИЙН НИЙТЭД ТУСТАЙ МЭРГЭЖЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЭРХЛЭХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх хороо нь 2023-2025 онд Хорооны тэргүүнээр Г.Цагаанбаяр, гишүүдээр Л.Энхсайхан, О.Билгүүн, Ц.Одонжав, О.Чулуунцэцэг, Г.Оюунболд, О.Анхбаяр, М.Өлзийцэцэг, Х.Саруул, Ж.Сайнхишиг, Г.Батзаяа, Б.Энхчимэг нар ажиллалаа. Тус хороо нь 2023-2025 онд чиг үүргийн хүрээнд дараах ажлыг хийж хэрэгжүүлсэн.

Нэг. Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагааны хүрээнд

Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, эрх зүйн боловсролыг өсвөр үеийнхэн болон бусад зорилтот бүлэгт сурталчлах чиглэлээр 2023 онд Нийслэлийн Ерөнхий боловсролын нийт 65 сургуульд “Нууцтай байх эрх” сэдвээр Хүний эрхийн үндэсний комисс, Улсын Ерөнхий Прокурорын газар, МХХ-ны гишүүн хуульч, өмгөөлөгч нар хамтран 2023.04.27 - 2023.05.01-ны өдрүүдэд нийт 6883 сурагчдад, 2025 онд Олон улсын Улаанбаатар их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн төгсөх курсын оюутнуудад “Про боно хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагааны эрх зүйн зохицуулалт, онцлог зорилт” сэдэвт сургалтыг 2023 оны 3 дугаар сарын 30-ны өдөр хорооны удирдах зөвлөлийн гишүүн Г.Бат-Отгон нийт 80 орчим оюутнуудад, 2025 онд Нийслэл болон 21 аймгийн Ерөнхий боловсролын 8-11 дүгээр ангийн сурагчдад “Цахим орчны зохистой хэрэглээ” сэдвээр нийт 72 сургуулийн 7906 сурагчдад тус тус сургалт зохион байгуулсан.

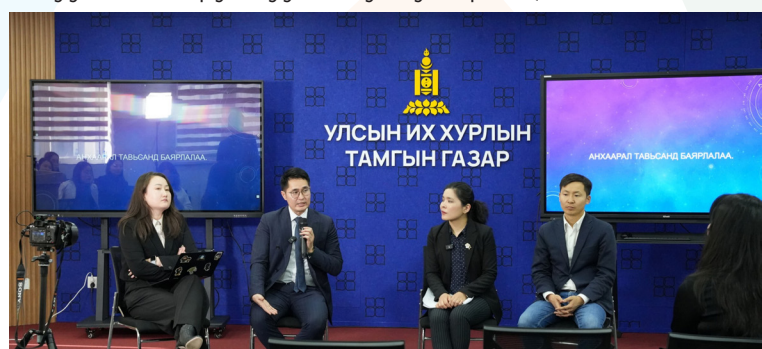
Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагааг хуульчдад түгээн дэлгэрүүлэх, уулзалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах ажлын хүрээнд “Азийн Про боно” 12 дахь чуулга уулзалт Филиппин Улсын Себу хотод 2023 оны 12 дугаар сарын 1-3 өдрүүдэд зохион байгуулагдаж Монголын Хуульчдын холбооны Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхэлсэн хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүд болон хорооны гишүүн 6 хуульч өөрийн Холбооны Про Боно үйл ажиллагааны талаар танилцуулан оролцож, Азийн 13 дахь удаагийн Про боно чуулга уулзалтыг Монгол Улсад зохион байгуулах эрхийг албан ёсоор авсан.

2024 онд хороо Хуульчдын клуб хамтран Азийн Про боно чуулга уулзалтын талаар өглөөний уулзалт зохион байгуулж 20 орчим хуульч оролцон нийтийн эрх ашгийг төлөөлөн ажиллах чиглэлээр санал бодлоо солилцсон.

Мөн 2024-2025 онуудад Хууль зүйн клиник сургалтын төвүүдтэй хамтран ажиллах чиглэлээр төлөвлөгөө боловсруулан, оюутнуудад дадлага олгох зорилгоор Нийслэлийн Нэгдсэн үйлчилгээний төвүүдэд МУИС-ийн Хууль зүйн сургууль, Санхүү эдийн засгийн их сургуулийн Хууль зүйн сургууль, Отгонтэнгэр их сургууль, УБЭИС, ИЗОУИС, Глобал удирдагч их сургууль, МҮИС, Сити их сургуулийн 90 орчим оюутныг хамруулан иргэдэд анхан шатны хууль эрх зүйн зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх ажлыг зохион байгуулсан.

“Бизнесийн үйл ажиллагаанд тулгамдаж буй хөдөлмөрийн болон нийгмийн даатгалын хуулийн зохицуулалтын асуудлууд” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, хэлэлцүүлэгт төрийн болон хувийн байгууллагуудын хүний нөөц, хуулийн асуудал хариуцсан мэргэжилтэн, хуульч өмгөөлөгч бүхий 40 гаруй хүн, Азийн Про боно чуулга уулзалтыг санаачлан зохион байгуулагч Babseacle байгууллагатай хамтран 04 дүгээр сарын 16-ны өдөр “Хуульчийн Про боно үйл ажиллагааны хөгжил, дэлхийн чиг хандлага – өнгөрсөн, одоо, ирээдүй” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж 50 гаруй хуульч тус тус оролцсон.

Азийн 13 дахь удаагийн про боно чуулга уулзалт

Азийн про боно 13 дахь чуулга уулзалтыг угтсан форум "A2JX (Access To Justice Exchange)" 2024 оны 11 дүгээр сарын 10-17-ны өдрүүдэд Тайландын Бангкок хотноо зохион байгуулагдаж Хуульчдын холбооноос ажлын хэсгийн төлөөлөл оролцов. Тус форумын үеэр 2025 онд Монгол Улсад зохион байгуулагдах Азийн 13 дахь удаагийн Про боно чуулганы үйл ажиллагааны хөтөлбөр, төлөвлөгөө, зохион байгуулалт, илтгэлийн сэдэв зэргийн талаар ярилцаж, санал солилцсон.

Азийн 13 дахь удаагийн Про боно чуулга уулзалтыг Монгол Улсад зохион байгууллаа

2025 оны 10 дугаар сарын 01-06-ны өдрүүдэд Азийн 13 дахь удаагийн Про боно чуулга уулзалтыг Монгол Улсад “Хувьчилсан, төрөлжсөн, байгууллагын тогтсон бүтэц бүхий про боно” сэдвийн дор 30 улсын 310 орчим хуульчид, зохион байгуулагч 50 гаруй хүн, нийт 360 оролцогчдыг хамруулан 2 Нэгдсэн хуралдаан, 24 салбар хуралдааныг зохион байгуулсан.

Тус чуулга уулзалтад Солонгос, Австрали, Америк, Англи, Япон, Малайз, Филиппин, Сингапур, Хонгконг, Пакистан, Орос, Хятад, Тайланд, Швед зэрэг Азийн болон бусад орны 140 гаруй хуульч, төлөөлөгч Монгол Улсаас шүүгч, прокурор, өмгөөлөгч, нотариатч, бусад хуульч, Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын хуульч, мэргэжилтний төлөөлөл бүхий 160 гаруй хуульч хамрагдсан.

Про боно өдрийг зохион байгуулах ажлын хүрээнд

Хуульчийн Про боно өдрийг 2018 оноос эхлэн жил бүр 05 дугаар сарын 01-ний өдөр уламжлал болгон орон даяар тэмдэглэсээр ирсэн бөгөөд 2023-2025 онд дараах байдлаар зохион байгуулсан. Нийслэлд Сүхбаатарын талбай, 21 аймгийн төв талбай, Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын байруудад Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Шүүхийн Ерөнхий зөвлөл, дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны тойргийн шүүх, Улсын Ерөнхий прокурорын газар, Нийслэлийн, дүүргийн Прокурорын газар, Тээврийн прокурорын газар, Хүний эрхийн Үндэсний Комисс, өмгөөллийн хуулийн этгээдүүд, Хуульчдын холбооны гишүүн хуульч, өмгөөлөгчдийн төлөөлөл зэрэг холбогдох 30 орчим байгууллага хамтран иргэдэд хууль, эрх зүйн анхан шатны зөвлөгөө мэдээлэл өгөх, өөрийн байгууллагын чиг үүргийг сурталчлах, төрийн зарим үйлчилгээг үнэ төлбөргүй үзүүлэх чиглэлээр тус өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлсэн. 2023-2025 онд зохион байгуулсан Про боно өдөрт нийт 21,000 орчим иргэнд үйлчилгээ, хууль зүйн үнэ төлбөргүй зөвлөгөө мэдээлэл өгсөн.

Нийслэлийн иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх ажлын хүрээнд

2023-2025 оны хооронд Нийслэлийн засаг даргын Тамгын газартай хамтран сар бүрийн 3 дахь долоо хоногийн 3 дахь өдөр Нийслэлийн үйлчилгээний 7 нэгдсэн төв / НЗДТГ, Мишээл, Хорооллын Емарт, Баянхошуу, Сэлбэ, Дүнжингарав, Драгон/-д иргэдэд хууль, эрх зүйн анхан шатны зөвлөгөө мэдээлэл өгөх ажлыг зохион байгуулсан. Мөн иргэдэд 4 тусгай дугаарын утсаар сар бүр хуульчид зөвлөгөө, мэдээлэл өгч ажилласан ба дээрх хугацаанд нийт 2175 иргэн зөвлөгөө авсан байна.

The advertisement is a blue and orange graphic. At the top left is the coat of arms of Mongolia with the text 'НИЙСЛЭЛИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР'. At the top right is a circular logo with the text 'МОНГОЛЫН ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБОО'. The main title in large white letters is 'ҮНЭ ТӨЛБӨРГҮЙ' (Free of charge), with the subtitle 'ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ЗӨВЛӨГӨӨ ӨГӨХ ӨДӨР' (Day for legal advice). Below this, it lists the locations: 'ИРГЭН ТА НИЙСЛЭЛИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ НЭГДСЭН ТӨВҮҮД /МИШЭЭЛ ЭКСПО, ДРАГОН, ДҮНЖИНГАРАВ, 3-4-Р ХОРООЛЫН Е-МАРТ, БАЯНХОШУУ, СЭЛБЭ Яармаг-НЗДТГазар / БОЛОН ДООРХ ДУГААРУУДААС ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН АНХАН ШАТНЫ ЗӨВЛӨГӨӨ ҮНЭ ТӨЛБӨРГҮЙ АВААРАЙ'. The date and time are '2025.11.19' and '10:00-16:00'. At the bottom, there are four phone numbers: '75050801', '75050802', '75050803', and '75050804', with a telephone icon between the second and third numbers.

Мөн алслагдсан хороодын иргэдэд 2023 оны 10 дугаар сарын 7-ны өдрийн 11:00-16:00 цагийн хооронд Багануур дүүргийн 2 дугаар хороо, Налайх дүүргийн 5,6 дугаар хороо, Багахангай дүүргийн 1,2 дугаар хороо, Сонгинохайрхан дүүргийн 21, 32 дугаар хороо, Хан-Уул дүүргийн 9, 12, 13, 14 дүгээр хороо, Чингэлтэй дүүргийн 20, 21, 22, 23, 24 дүгээр хороо, Сүхбаатар дүүргийн 15, 16, 17, 18, 19, 20 дугаар хороо, Баянзүрх дүүргийн 9, 11, 20, 27, 28, 29, 33, 34, 35 дугаар хороодын байр болон Иргэний танхимуудад зохион байгуулж 504 иргэнд, 2025 онд Сонгинохайрхан дүүргийн 21,32,19,33-р хороо, Баянзүрх дүүргийн 9,11,13,20,21,35-р хороо нийт 10 хороонд 11 хуульч, өмгөөлөгчид 10:00 -16:00 цагийн хооронд ажиллаж 120 орчим иргэнд хууль зүйн зөвлөгөө мэдээлэл өгсөн.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ТӨЛБӨРИЙН ЧАДВАРГҮЙ ИРГЭДЭД ХУУЛЬ ЗҮЙН ТУСЛАЛЦАА, ӨМГӨӨЛЛИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮҮЛЭХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хороо нь Хуульчдын холбооны дүрмийн 9.10 дугаар зүйлийн 3.4 дэх хэсэгт зааснаар Монголын Хуульчдын холбооны Их хурлын 2013 оны 10 дугаар сарын 06-ны өдрийн 10 дугаар тогтоолоор албан ёсоор батламжлагдан үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тус хороо нь нийт 330 гишүүнтэй бөгөөд 2023 оны 01 дүгээр сараас эхлэн тэргүүнээр өмгөөлөгч Р.Булгамаа сонгогдон, Удирдах зөвлөлийн 12 гишүүнтэйгээр ажиллаж 2023 оноос 2025 оныг хүртэл дараах ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн байна. Үүнд:

Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх ажлын хүрээнд:

Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хороонд 2023-2025 оныг хүртэлх хугацаанд “Өмгөөлөгч томилуулах тухай” хүсэлтийг 149 иргэнээс гаргасан. Үүнээс 122 иргэнд өмгөөлөгч томилсон, 2 иргэний төлбөрийн чадваргүйг нотлох баримт шаардлага хангаагүй тул өмгөөлөгч томилохоос татгалзсан, 20 иргэн гаргасан хүсэлтээсээ татгалзсан, 5 иргэнд өмгөөлөгч томилох ажиллагаа хийгдэж байна.

2023 онд өмгөөлөгч томилуулах тухай хүсэлтийг 53 иргэнээс гаргаснаас 50 иргэнд өмгөөлөгч томилсон. Үүнд:

2023 онд өмгөөлөгч томилуулахаар хүсэлт гаргасан иргэдийн хэргийн харьяалал			
№	Хэргийн харьяалал	Гаргасан хүсэлтийн тоо	Гаргасан хүсэлтийг хувиар тооцвол
1	Эрүүгийн хэрэг	14	28%
2	Иргэний хэрэг	25	50%
3	Захиргааны хэрэг	7	14%
4	Зөрчлийн хэрэг	4	8 %

2024 онд 63 иргэн өмгөөлөгч томилуулах тухай хүсэлт өгснөөс 51 иргэнд өмгөөлөгч томилсон. Үүнд:

2024 онд өмгөөлөгч томилуулахаар хүсэлт гаргасан иргэдийн хэргийн харьяалал			
№	Хэргийн харьяалал	Гаргасан хүсэлтийн тоо	Гаргасан хүсэлтийг хувиар тооцвол
1	Эрүүгийн хэрэг	13	25%
2	Иргэний хэрэг	35	69%
3	Захиргааны хэрэг	1	2%
4	Зөрчлийн хэрэг	2	4%

2025 онд 33 иргэн өмгөөлөгч томилуулах тухай хүсэлт өгснөөс 22 иргэнд өмгөөлөгч томилсон. Үүнд:

2025 онд өмгөөлөгч томилуулахаар хүсэлт гаргасан иргэдийн хэргийн харьяалал			
№	Хэргийн харьяалал	Гаргасан хүсэлтийн тоо	Гаргасан хүсэлтийг хувиар тооцвол
1	Эрүүгийн хэрэг	8	36%
2	Иргэний хэрэг	11	50%
3	Захиргааны хэрэг	1	5%
4	Зөрчлийн хэрэг	2	9%

Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дэмжих хөтөлбөрийн хүрээнд:

Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дэмжих ажлын хүрээнд Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хорооноос 2023-2025 оныг хүртэлх хугацаанд Ерөнхий боловсролын сургуулийн 9-12 дугаар ангийн нийт 14,000 гаруй сурагчдад “Эрх зүйн мэдлэг олгох”, “Эрүүгийн хууль, Зөрчлийн хууль, гэр бүлийн хүчирхийлэл, хүүхдийн эрх, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх”, “Охидод хүний эрх, эрх зүйн боловсрол олгох, гэмт хэрэг зөрчил, хүчирхийллээс урьдчилан сэргийлэх, мэдлэг олгох”, “Хөвгүүдийн эрх, үүрэг, хариуцлага”, “Гэмт хэрэг ба харилцаа” сэдэвт гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх сургалтуудыг тус тус орсон байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдрийн 50 дугаартай тогтоолоор баталсан “Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх хөтөлбөр”, Монголын Хуульчдын холбооны Төлбөрийн чадваргүй иргэнд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал хариуцсан хорооны 2023 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хүрээнд сэтгүүлчдийн эрх зүйн мэдлэг, ойлголтыг нэмэгдүүлж, сэтгүүлчдээр дамжуулан олон нийтэд хууль, эрх зүйн мэдлэг ойлголт болон бусад мэдээ мэдээллийг хүний эрхэд

суурилсан хандлагаар, хуульд нийцсэн, үнэн зөв хүргэх зорилгоор “Сэтгүүлчдийн эрх зүйн боловсрол” сургалтыг Төлбөрийн чадваргүй иргэнд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хорооноос зохион байгуулав. Сургалтад Монголын Сэтгүүлчдийн 19 хэвлэл мэдээллийн байгууллагын 50 сэтгүүлч оролцож, эрх зүйн онолын үндсэн асуудал, хууль ба шудрага ёс, хүний эрх ба хүний эрхийн зөрчил, Үндсэн хууль ба үндсэн хуулийн процесс, захиргааны

эрх зүйн ойлголт, захиргааны хэргийн онцлог, эрүүгийн эрх зүйн ерөнхий ойлголт, гэмт хэрэг ба зөрчил, Монголын Хуульчдын холбооны Төлбөрийн чадваргүй иргэнд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хорооны үйл ажиллагаа, Хууль зүйн туслалцааны төвийн үйл ажиллагаа зэрэг сэдвүүдээр мэдээлэл авсан.

УИХ-ын сонгууль болох хугацаа дөхөж буйтайгаар холбоотой хуульчдад сонгуулийн эрх зүйн орчин, хууль хэрэглээний талаар мэдээлэл өгөх, мэргэшүүлэх зориолгоор Монгол Улсын Их хурлын сонгуулийн тухай хуулийн онцлог зохицуулалтууд болон сонгуулийн сурталчилгаа, хориглох зүйлийн талаар, сонгуультай холбоотой маргааныг хянан шийдвэрлэх, сонгуулийн үеэр гардаг зөрчил, гэмт хэрэг болон сонгуулийн үйл ажиллагаанд хуульчийн үүрэг, оролцоо ямар байх мөн сонгуулийн зөрчил, түүнээс урьдчилан сэргийлэх асуудал, хууль хэрэглээний талаар дэлгэрэнгүй мэдээлэл өгөх зорилготой мэргэшүүлэх сургалтыг Сонгуулийн Ерөнхий хороо, Монголын Өмгөөлөгчдийн холбоотой хамтран зохион байгуулав.

Гэмт хэрэг, эрх зүйн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хамтран ажиллах үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд:

Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хороо, Хүүхдийн эрхийн дэд хороо, Хүүхдийн хуульчдын клуб хамтран “Хүүхдийн эрхийн хууль тогтоомжийн хэрэгжилт” сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан. Тус хэлэлцүүлгийн хувьд хүүхдийн эрхийн хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн ханган ажилладаг төрийн байгууллага, алба хаагчид, Төрийн бус байгууллага, олон нийтийн байгууллагууд голлох алба хаагчдын санал дүгнэлтийг сонсож, өнөөдөр хэрэгжиж байгаа хууль тогтоомжийн хэрэгжилт үр дүн цаашид ямар эрх зүйн зохицуулалтыг боловсронгуй болгох талаар бодит кейс, баримт, практик судалгаан дээрх санал дүгнэлтүүдийг өрнүүлж тэдний санал дүгнэлтийг хүүхдийн эрхийн хамгааллын хууль тогтоомжийн нэмэлт өөрчлөлтөд тусгах, цаашилбал хүүхдэд ээлтэй эрх зүйн орчныг бий болгоход чухал ач холбогдолтой байв.

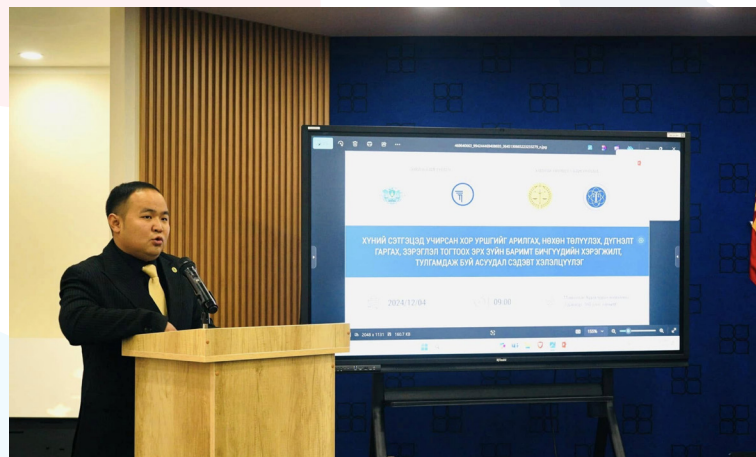
Хүний сэтгэгдэд учирсан хор уршгийг арилгах, нөхөн төлүүлэх, дүгнэлт гаргах, зэрэглэлтөгтоохэрхзүйнбаримтбичгүүдийн хэрэгжилт, тулгамдаж буй асуудал сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан. Тус хэлэлцүүлгээр гэмт хэргийн улмаас хүний сэтгэгдэд учирсан хор уршгийг арилгах, нөхөн төлбөр төлүүлэх эрх зүйн актуудыг баталсан болон хэрэгжүүлэгч байгууллагын гол төлөөллүүдийг оролцуулан эдгээр эрх зүйн актуудыг хэрэгжүүлэхэд тулгамдаж буй асуудал, гарц шийдлийн талаар чөлөөтэй санал солилцов.

Хуульчийн про боно өдөрлөг

Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчийн тушаалаар жил бүрийн 5 дугаар сарын 1-ний өдрийг “Хуульчийн про боно өдөр” болгон зарлаж, Монгол орон даяар зохион байгуулдаг уламжлалтай. Өдөрлөгийн хамтран зохион байгуулах ажлын хүрээнд 2023, 2024, 2025 онд хорооны тэргүүн болон удирдах зөвлөлийн гишүүд иргэдэд хууль зүйн үнэ төлбөргүй зөвлөөгөө мэдээллийг өгсөн.

Хүүхдийн эрхийг хамгаалах чиглэлээр төрийн байгууллагуудтай хамтран ажиллав

Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх асуудал эрхэлсэн хорооны тэргүүн, өмгөөлөгч Р.Булгамаа, Захиргааны эрх зүйн хорооны дэргэдэх Хүүхдийн эрхийн дэд хорооны зохицуулагч, өмгөөлөгч М.Хандармаа болон бусад хуульч, өмгөөлөгчдийн төлөөлөл Монгол Улсад Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын албаны дарга Л.Нямгэрэл болон хууль сахиулах байгууллагуудын төлөөлөлтэй уулзсан. Уулзалтын үрдүнд Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах зөвлөлийн Ажлын алба, Цагдаагийн ерөнхий газар, Шүүх шинжилгээний ерөнхий газар, Монголын Хуульчдын холбоо хамтран мөрдөгч, өмгөөлөгчдийн мэдлэг,

ур чадварыг дээшлүүлэх, хүүхдийн эсрэг үйлдэж буй гэмт хэргийн мөрдөн шалгах ажиллагааны чанар, хүртээмжийг дээшлүүлэх чиглэлээр хамтран ажиллахаар болсон.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хангах чиглэлээр үйлчилгээ үзүүлэх боломжийг бүрдүүлэх ажлын хүрээнд:

- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хангах чиглэлээр салбараар үйлчилгээ үзүүлэх боломжийг бүрдүүлэн их цэвэрлэгээ хийж, үйлчилгээний орчныг сайжруулсан. Ажлын байранд хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хангах чиглэлээр самбарын эхийг нь бэлтгэж, самбар хийсэн. 2024 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдөр харьяа нутаг дэвсгэрт байрлах хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хангах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг, төрийн бус байгууллагын төлөөлөл Баянзүрх дүүргийн Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн зөвлөлийн дарга, НҮТББ-ын тэргүүн Б.Мөнхтүшигтэй уулзаж хамтран ажиллах талаар санал солилцох уулзалтыг төлөвлөн ажиллалаа.
- “Амжилтын гэгээн од” Баянзүрх дүүргийн Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн холбоо нь 2021 онд байгуулагдсан ба хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн эрх ашгийг хамгаалахад дэмжлэг үзүүлэх, нийгмийн оролцоог нэмэгдүүлэх талаар сургалт зохион байгуулах, төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх, ижил зорилготой байгууллагуудтай хамтран ажилладаг. Мөн Баянзүрх дүүргийн Засаг даргын Тамгын газрын Хөдөлмөр, нийгэм хамгааллын хэлтэстэй гэрээтэй хамтран ажилладаг юм. Дээрх ажлын хүрээнд Баянзүрх дүүргийн Хөдөлмөр нийгэм хамгааллын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн О.Янжмаатай уулзалтыг хийсэн.
- 2024 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдөр Баянзүрх дүүргийн 8 дугаар хороонд “Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг тухай, Хууль зүйн туслалцааны төв, Хууль зүйн туслалцааны тухай хуулиар сургалт зохион байгуулав.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАЛЫГ ДЭМЖИХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

Эвлэрүүлэн зуучлалын эрх зүйн онол, практикийг судлах, эвлэрүүлэн зуучлалын чиглэлээр ажилладаг хуульчдын мэргэжлийн арга барил, дадлага туршлагыг харилцан солилцох чиглэлээр мэргэшиж ажиллах сонирхол бүхий хуульчид сайн дураараа нэгдэн Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих асуудал эрхэлсэн хороог байгуулж, Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн 2014 оны 03 дугаар сарын 01-ний өдрийн 38 дугаар тогтоолоор батламжлуулсан. Тус хороо нь хорооны дүрэмд заасан зорилго, зорилтуудыг биелүүлэх, Монголын Хуульчдын холбооны явуулж буй эвлэрүүлэн зуучлалын чиглэлээр зохион байгуулах бүхий л үйл ажиллагааг дэмжин оролцох, хорооны бүтэц, зохион байгуулалтыг сайжруулах, гишүүдийнхээ идэвхи санаачилга, оролцоог нэмэгдүүлэх зорилтуудыг өмнөө тавьж ажиллаж байна.

Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих хороо нь 2023 онд 170 гишүүн, 2024 онд 181 гишүүнтэйгээр үйл ажиллагаа явуулж байсан бөгөөд 2025 онд гишүүдийнхээ тоог нэмэгдүүлэх, мэдээллийг шинэчлэх ажлыг хэрэгжүүлж, гишүүдийн тоо 213 болж нэмэгдсэн байна.

Удирдах зөвлөлийн гишүүдийг идэвхжүүлэх, гишүүдийг нөхөн сонгох ажлуудыг тухай бүр хэрэгжүүлж ирсэн бөгөөд 2025 оны байдлаар тус хорооны Тэргүүнээр Д.Түмэнжаргал, Удирдах зөвлөлийн гишүүн Ц.Амарсанаа, Ж.Сайнхишиг, Э.Цолмон Э.Одонтуяа, Д.Уянга, Г.Халиун, М.Сэлэнгэ, З.Тунгалагмаа, Г.Энхтуяа нар ажиллаж байна.

Хорооны Удирдах зөвлөлийн хурал:

Хороо нь 2023 онд 4, 2024 онд 4, 2025 онд 5 нийт 13 удаа хуралджээ.

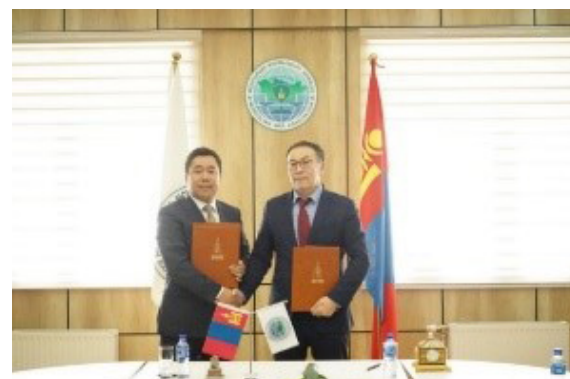
Удирдах зөвлөлийн хурлын тоон мэдээ

■ 2023 он ■ 2024 он ■ 2025 он

Санамж бичиг:

- Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дэргэдэх Эвлэрүүлэн зуучлагчдын зөвлөлтэй хамтран ажиллах, сургагч багш бэлтгэх, эвлэрүүлэн зуучлагчдыг чадавхижуулах, Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хууль болон холбогдох дүрэм журмыг боловсронгуй болгох, төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлэх зэргээр өргөн хүрээнд хамтран ажиллахаар санамж бичиг байгуулав.
- Олон улсын эрх зүйн хөгжлийн байгууллагатай "Монгол Улсад арилжааны эвлэрүүлэн зуучлалыг бэхжүүлэх нь" төслийн гол зорилгыг хэрэгжүүлэх, харилцан санал солилцох, зөвшилцөх, эвлэрүүлэн зуучлагчдыг чадавхижуулах, сургалт, судалгаа, эрдэм шинжилгээний чиглэлээр хамтран ажиллахаар санамж байгуулав.
- Монголын Олон улсын ба үндэсний Спортын арбитртай хамтран ажиллах санамж бичигт гарын үсэг зураг ажлыг санаачлан хэрэгжүүлэв.

Өглөөний уулзалт:

- "Эвлэрүүлэн зуучлалын хууль хэрэгжсэний сайн туршлага ба ололт амжилт"
- "Эвлэрүүлэн зуучлал ба нотариатын оролцоо" сэдэвт
- "Хөдөлмөрийн харилцаан дахь Эвлэрүүлэн зуучлал"
- "Эвлэрүүлэн зуучлалын Олон Улсын туршлага"

Сургалт:

- Эвлэрүүлэн зуучлагчдын чадавхыг бэхжүүлэх, сургагч багш бэлтгэх сургалт
- "Арилжааны эвлэрүүлэн зуучлалын чиглэлд эвлэрүүлэн зуучлагчдын чадавхыг бэхжүүлэх" сургалт
- 'Why mediation?, Why for businesses?'

Подкаст:

- “Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай ойлголт” сэдэвт подкаст
- “Монгол улсад арилжааны эвлэрүүлэн зуучлалыг бэхжүүлэх төслийн онцлог, үр дүн” сэдэвт подкаст
- “Эвлэрүүлэн зуучлагчийн ур чадвар” сэдэвт подкаст
- “Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын эргэн тойронд” сэдэвт подкаст

Хэлэлцүүлэг:

- “Эвлэрүүлэн зуучлалын үр нөлөө ба цаашид анхаарах асуудал” сэдэвт хэлэлцүүлэг
- “Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн үзэл баримтлал” сэдэвт хэлэлцүүлэг
- “Монгол, Сингапурын Эвлэрүүлэн зуучлалын харьцуулалт, ялгаатай байдал” сэдэвт хэлэлцүүлэг
- “Why mediation? Арилжааны эвлэрүүлэн зуучлалын талаарх канад улсын сайн туршлага” сэдэвт чөлөөт ярилцлага, хэлэлцүүлэг
- 'Why mediation? Why for Lawyers?' сэдэвт сургалт, хэлэлцүүлэг

Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн төсөлд санал өгөв

Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулах Ажлын хэсэг байгуулж, Монголын Хуульчдын холбооноос өгөх саналыг боловсруулан Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдад хүргүүлэв.

Гишүүдийн нээлттэй өдөрлөг анх удаа зохион байгуулав

Хорооноос гишүүдээ идэвхжүүлэх, хорооны үйл ажиллагааг таниулах зорилгоор нийт гишүүдийнхээ дунд нээлттэй өдөрлөгийг анх удаа зохион байгуулав.

Арилжааны эвлэрүүлэн зуучлал” гарын авлага хэвлүүлэв

Европын холбооны санхүүжилтээр Олон Улсын эрх зүйн хөгжлийн байгууллагаас “Монгол Улсад Арилжааны эвлэрүүлэн зуучлалыг бэхжүүлэх нь (2023-2025) төслийн төслийн хүрээнд “Арилжааны эвлэрүүлэн зуучлал” гарын авлагыг боловсруулахад

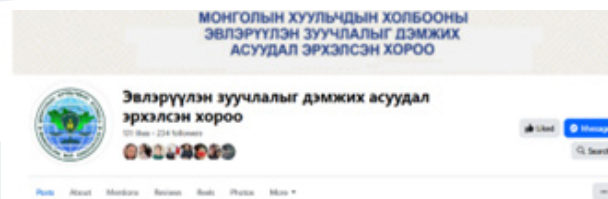
Монголын Хуульчдын холбоо нь хамтран ажилласан бөгөөд холбооны Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих хорооны тэргүүн Д.Түмэнжаргал, Удирдах зөвлөлийн гишүүн З.Тунгалагмаа нар оролцов.

Хуульчдад эвлэрүүлэн зуучлалын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлж байхыг уриалав

Эрх зүйн маргааныг шүүхийн бус аргаар шийдвэрлэх нь талуудын цаашдын хамтын ажиллагаа хэвийн үргэлжлэх, найрсаг харилцааг хадгалж үлдэх зэрэг тал бүрийн ач холбогдолтой. Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлд хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагааны төрлийг тодорхойлохдоо 24.1.4-д “нэхэмжлэл, хүсэлтийг шийдвэрлэх, хохирол барагдуулахад чиглэсэн аливаа зөвшилцөх, эвлэрүүлэх үйл ажиллагаа явуулах” хэмээн хуульчилж өгсөн байдаг. Иймд хуульчдыг эвлэрүүлэх үйл ажиллагааг мэргэжлийн түвшинд, чадварлаг хэрэгжүүлж байхыг уриалав.

Гишүүдээ мэдээллээр хангах ажлыг идэвхжүүлэв

Хорооны гишүүдэд Холбоо болон Хорооны мэдээллийг түргэн шуурхай хүргэх хүрээнд фэйсбүүк хуудас, хаалттай групп нээн удирдаж, мэдээллээ тогтмол нийтэлж байна.

Хуульчдад зориулсан эвлэрүүлэн зуучлалын хөтөлбөрийг магадлан итгэмжлэв

Хуульчдад зориулсан эвлэрүүлэн зуучлалын сургалтын хөтөлбөрийг орчин үеийн сургалтын арга зүй, хэлбэр, шаардлагад тулгуурлан видео болон танхимын хэлбэрээр боловсруулж, магадлан итгэмжлүүлэхээр Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хороонд хүргүүлэв.

Бусад:

Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүд болон хорооны гишүүд нь Хуульчдын холбооноос зохион байгуулсан үйл ажиллагаанд тогтмол оролцож байна.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО

Эдийн засгийн эрх зүйн хороо нь 2023-2025 онд Монголын Хуульчдын холбооны ерөнхий төлөвлөгөө, Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны үйл ажиллагааны төлөвлөгөө болон холбогдох бусад дүрэм, журамд нийцүүлэн үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Нэг. Удирдлага, зохион байгуулалтын хүрээнд:

Монголын Хуульчдын холбооны Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны сонгууль нь 2023 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрөөс 01 дүгээр сарын 20-ны өдөр Монголын Хуульчдын холбооны www.mglbar.mn цахим хуудасны сонгуулийн системээр явагдаж Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны тэргүүнээр хуульч Б.Баасандорж сонгогдов.

Хоёр. “LAW AND ECONOMICS” цуврал уулзалт:

Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүдийн санаачилгаар хорооны гишүүдийн хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн өглөөний цуврал уулзалт, ярилцлагыг “LAW AND ECONOMICS” нэрийн дор дараах сэдвийн хүрээнд зохион байгууллаа. Үүнд:

- “Л.Ф.Мизес: Дундыг баримтлах бодлого социализмд хөтөлнө”
- “Оюуны өмчийг үнэлэх хэрэгцээ шаардлага, арга зүй”
- “Хөрөнгө оруулагчдад хууль зүйн зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэхэд хуульчийн зүгээс анхаарвал зохих асуудлууд”
- “Компанийн эд хөрөнгө хувьцаа эзэмшигчийн эд хөрөнгөөс зааглагдах зарчим” /Comingling of Funds and Assets of company and its shareholder/”
- “Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах хэрэгцээ, шаардлага”

Гурав. Эдийн засгийн эрх зүйн харилцааг зохицуулж буй хууль тогтоомж эрх зүйн актын хүрээнд:

Эдийн засгийн эрх зүйн хороо, Захиргааны эрх зүйн хороо, Хуульчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах асуудал эрхэлсэн хорооноос санаачлан Татварын мэргэшсэн зөвлөхийн нийгэмлэгтэй хамтран “**Нийгмийн даатгалын багц хуулиудын шинэчлэн найруулгын төсөл**”-ийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав. Хэлэлцүүлгийн панелистаар Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны тэргүүн Б.Баасандорж оролцохын зэрэгцээ “**Нийгмийн даатгалын орчны эрх зүйн шинэтгэл, хуулийн төсөлд өгөх шүүмж**” сэдвээр илтгэл хэлэлцүүллээ.

Дөрөв. Эдийн засгийн эрх зүйн чиглэлээр сургалт зохион байгуулах хүрээнд:

1. Эрх зүй ба технологи-модуль II сургалт: Дижитал шилжилтийн хүрээнд мэдээллийн технологийн хэрэглээ өсөн нэмэгдэж буйтай холбоотойгоор мэдээллийн технологид суурилсан үйлчилгээ, бүтээгдэхүүний эрх зүйн орчны талаар мэдлэгийг эзэмшүүлэх, практикт үүсэж буй тулгамдсан асуудлыг шийдвэрлэж буй арга зам, сайн туршлагын талаарх мэдээллийг олгох зэргийн бус сургалтыг зохион байгууллаа. Сургалтад Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны тэргүүн Б.Баасандорж “Виртуал хөрөнгийн эрх зүйн зохицуулалт”- (Виртуал хөрөнгө, IEO, ICO ялгаа), Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүн Д.Ганхүрэл **“Дижитал аккаунтын эрх шилжүүлэх”**- (Фейсбүүк аккаунтыг арилжаалах, өв залгамжлуулах хүрээнд үүсэж буй эрх зүйн асуудлууд, гэрээний эрх үүргийг шилжүүлэх) сэдвээр сургалт орлоо.
2. Монголын Хуульчдын холбоо, Санхүүгийн зохицуулах хороо хамтран “Үнэт цаасны заах зээлд үйлчилгээ үзүүлэх хуульчдад эрх олгох” сургалтыг хамтран зохион байгуулдаг. Сургалтыг Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны тэргүүн Б.Баасандорж “Хөрөнгийн зах зээл: **Аудит, үнэлгээний эрх зүйн зохицуулалт**” сэдвээр орлоо.

“Бизнесээ томруулъя” жижиг, дунд бизнес эрхлэгчдийн чуулга уулзалтад оролцлоо

“Бизнесээ Томруулъя” төрийн бус байгууллагаас жижиг, дунд бизнес эрхлэгчдэд бизнесээ томруулж, ашгаа нэмэгдүүлэхэд нь туслах зорилготой “Бизнесээ томруулъя” чуулга уулзалтыг 2025 оны тавдугаар сарын 31-ний өдөр зохион байгуулсан. Монголын Хуульчдын холбоо нь тус байгууллагатай хамтран ажиллах санамж бичиг байгуулсан бөгөөд энэ хүрээнд Монголын Хуульчдын холбооны Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагааны зөвлөх хуульч, өмгөөлөгч Ц.Одонжав “Бизнесийн үйл ажиллагаанд гэрээ, хэлцэл хэрхэн хийх, түүний үзүүлэх нөлөө” сэдвээр, Өмгөөллийн “Цогц өмгөөлөл” хууль зүйн фирмийн гүйцэтгэх захирал, өмгөөлөгч О.Билгүүн “Хөдөлмөрийн

хуулийн шинэлэг зохицуулалт” сэдвээр, "HR Consulting Firm"-ийн гүйцэтгэх захирал Ш.Баярмагнай “Бизнес эрхлэгч ба хөдөлмөрийн хуулийн анхаарах зүйл” сэдвээр, Өмгөөллийн "Компасс консалтинг" хуулийн фирмийн үүсгэн байгуулагч, өмгөөлөгч О.Билгүүн "Компанийн засаглал" сэдвээр бизнес эрхлэгчдэд тулгарч буй асуудалд шийдэл олоход туслах зорилгоор үнэ төлбөргүй сургалт орж, хууль зүйн асуудлаар зөвлөгөө өглөө.

Тав. Эдийн засгийн эрх зүйн харилцааг зохицуулж буй хууль тогтоомж эрх зүйн актын хүрээнд:

1. Нээлттэй нийгэм форум (ННФ)-той хамтран “Дагалдах хуульд тавигдах шаардлага: Төсвийн тухай хуулиудад хийсэн шинжилгээ” хэлэлцүүлгийн мэдээллийг Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны 510 хуульч болон бусад хороодын хуульч нарт хүргэж зохион байгуулав.

“Монгол Улсын 2022, 2023 оны төсвийн тухай хуулийн дагалдах хуульд хийсэн шинжилгээний үр дүн” сэдвээр Онч нүүдэл ТББ-ын УЗ-ийн дарга, хуульч Ш.Алтангадас, “Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн 21 хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг боловсруулах, өргөн барих зохицуулалтын дүн шинжилгээ” сэдвээр Фиделитас партнерс ХХН-ийн гүйцэтгэх захирал, судлаач хуульч Б.Наранцэцэг нар илтгэл хэлэлцүүлэв.

2. Эдийн засгийн эрх зүйн хороо, УИХ-ын Тамгын газрын Парламентын судалгаа, хөгжлийн хүрээлэн, МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн дэргэдэх Герман, Европын эрх зүйн төв хамтран “Эдийн засаг ба хууль тогтоомжийн уламжлал, шинэчлэл, тулгамдсан асуудал” сэдэвт эрдэм шинжилгээний хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав.

Хэлэлцүүлгийн үеэр СЭЗИС-ийн Эрх зүйн тэнхимийн ахлах багш Л.Отгонбаяр

“Өрсөлдөөний эрх зүй дэх картелийн зохицуулалт: Протекционизмын асуудал” сэдвээр, Монголын Хуульчдын холбооны Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны тэргүүн, МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн багш Б.Баасандорж “Монгол Улс дахь татварын эрх зүйн шинэтгэл: Хэрэглээний татварын дахин хуваарилалтын чиг үүрэг ба НӨАТ-ын зохицуулалт” сэдвээр, МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн дэргэдэх Герман, Европын эрх зүйн төвийн ахлах

судлаач, ахлах багш Б.Батбаяр “Монгол Улс дахь хууль тогтоомжийн төрөлжүүлэлт: түүх ба орчин үе” сэдвээр, МУИС-ийн Хууль зүйн сургуулийн Хувийн эрх зүйн тэнхимийн ахлах багш Л.Банзрагч “Гэрээний үүргийн зөрчлийн улмаас учирсан хохирлыг тодорхойлох эрх зүйн асуудал” сэдвээр илтгэл тавьж, хэлэлцүүлэг өрнүүлж оролцлоо.

“Татварын шинэчлэл-дигитал шийдэл” сэдэвт уулзалт, хэлэлцүүлэг:

3. "Татварын хөгжил дэвшил" холбооноос санаачлан “Татварын шинэчлэл-дигитал шийдэл” сэдэвт уулзалт, хэлэлцүүлгийг 2025 оны тавдугаар сарын 08-ны өдөр зохион байгуулсан. Тус уулзалтад Монголын Хуульчдын холбоо, Сууц өмчлөгчдийн холбоо, Эм ханган нийлүүлэх холбоо, Монголын барилгын үндэсний ассоциаци, Авто тээвэрчдийн нэгдсэн холбоо гэх зэрэг байгууллагын төлөөллүүд оролцож татварын багц хуулийн шинэчлэлтийн талаар санал солилцож, өөрсдийн салбарт татвартай холбоотойгоор тулгамдаж буй асуудлуудыг хэлэлцсэн.

Энэхүү уулзалт хэлэлцүүлэгт Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны тэргүүн Б.Баасандорж оролцож, хууль зүйн салбарт тулгамдаж буй асуудлаар байр сууриа илэрхийлж, санал солилцсон.

4. "Татварын шинэчлэл-Хувийн хэвшлийн оролцоо" сэдэвт хэлэлцүүлэг:

Улаанбаатар хотын худалдааны танхимтай хамтран "Татварын шинэчлэл-Хувийн хэвшлийн оролцоо" сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан.

Хэлэлцүүлгийн хүрээнд Улаанбаатар хотын худалдааны танхимын Гүйцэтгэх захирал Б.Хаш-Эрдэнэ “Татварын багц хуулийн өөрчлөлтийн талаарх хувийн хэвшлийн нэгдсэн санал” сэдвээр, Монголын Хуульчдын холбооны Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны тэргүүн Б.Баасандорж “Татварын шинэчлэл: Эрх зүйн зохицуулалтын үр нөлөө” сэдвээр тус тус илтгэл тавьж, мэдээлэл өгсөн бөгөөд хувийн хэвшлийнхэн санал бодлоо хуваалцаж, өөрт тулгамддаг асуудлуудаа хэлэлцэж, оролцогчдоос гарсан саналуудыг тусган холбогдох байгууллагуудад уламжлахаар болов.

5. Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүн хуульч, өмгөөлөгч Б.Баяраагийн “Үндэслэлгүй хэт өндөр тогтоосон татварын дарамтын улмаас аж ахуйн нэгжүүд ээлж дараалан үүд хаалгаа барьсаар байна” ярилцлагыг холбооны цахим хуудаст нийтлэсэн.

6. Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн хэлэлцүүлэг:

7. Эдийн засгийн эрх зүйн хорооноос УИХ-ын гишүүн Б.Түвшингийн Ажлын албатай хамтран Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн хэлэлцүүлгийг хуульчид, хувийн хэвшил, бизнес эрхлэгч, иргэдийн дунд зохион байгууллаа.
Хэлэлцүүлгийн хүрээнд Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг УИХ-ын гишүүн, хуульч санаачлагч Б.Түвшин танилцуулж, чиглүүлэгчээр Монголын Хуульчдын холбооны Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс, хуульч Б.Төрболд нар ажиллаж, хэлэлцүүлэгчээр хуульч Б.Солонго, П.Баттулга нар оролцсон. Мөн хэлэлцүүлгийн үеэр Монголын Хуульчдын холбооны Эдийн засгийн эрх зүйн хорооны тэргүүн Б.Баасандорж хуульчдаас ирүүлсэн саналыг танилцуулж, мэдээлэл өгсөн.
- 8 "Дампуурлын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл" сэдэвт өглөөний уулзалт зохион байгуулав.
Улаанбаатар хотын худалдааны танхимтай хамтран Хууль зүй, дотоод хэргийн яамнаас боловсруулсан Төлбөрийн чадваргүйдлийн тухай хуулийн үзэл баримтлал, төслийн хүрээнд өглөөний уулзалт, чөлөөт хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан бөгөөд хуульчид, тус танхимын бизнес эрхлэгчдийн төлөөлөл хүрэлцэн ирж санал солилцсон бөгөөд төслийг Хувийн эрх зүйн Хэлтсийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч О.Оюунзул танилцуулж мэдээлэл өглөө.

Зургаа. Эдийн засгийн эрх зүйн салбараар бодлогын нөлөөлөл үзүүлэх, Монголын Хуульчдын холбооны үйл ажиллагааг бэхжүүлэх чиглэлээр:

Эдийн засаг, хөгжлийн яамтай хамтын ажиллагааны санамж бичиг байгууллаа

Монголын Хуульчдын холбоо, Эдийн засаг, хөгжлийн яам хамтран ажиллах санамж бичиг байгуулж, Монголын Хуульчдын холбооны Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс, Эдийн засаг, хөгжлийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга И.Батхүү нар р гарын үсэг зурсан. Санамж бичгийн хүрээнд талууд Монгол Улсын урт, дунд, богино хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийг удирдлага болгон эдийн засаг, хөрөнгө оруулалт, худалдаа, шинжлэх ухаан, технологийн салбарын хууль эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоход мэргэжлийн дэмжлэг, туслалцаа үзүүлэх, эдийн засаг, төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, шинжлэх ухаан, технологийн чиглэлээр хуульчдад болон бусад оролцогчдод хамтран сургалт, зөвлөгөөн, хэлэлцүүлэг зохион байгуулах, хууль тогтоомжийн төсөл боловсруулах ажиллагаанд хуульчдын оролцоог хангах чиглэлээр хамтран ажиллана.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ОЛОН УЛСЫН ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО

Олон Улсын эрх зүйн хороо нь Тэргүүн Х.Наранбулаг, Удирдах зөвлөлийн гишүүн М.Мөнхбат, Д.Золжаргал, Н.Энхцэцэг, В.Оюумаа, Б.Зол-Ундрах, Б.Онолтуяа, Ц.Ундрах, О.Анударь, Г.Мэндбаяр, Б.Нямцэрэн, Г.Батзаяа, мэргэжилтэн О.Алимаа, Г. Болор-Эрдэнэ нарын бүрэлдэхүүнтэйгээр 2023-2025 онд дараах ажлыг гүйцэтгэв.

1. “АНУ-Монголын ил тод байдлын хэлэлцээр ба Монгол дахь хөрөнгө оруулалтын эрх зүйн орчин” сэдэвт “fireside chat” чөлөөт ярилцлага

Хорооноос, МУ-ын нэгдсэн орсон Олон улсын гэрээ, конвенцийг сурталчлах, тэдгээрийн хэрэглээ, хэрэгжилтийг бэхжүүлэх зорилгоор “МУ-ын нэгдэн орсон хоёр талт ба олон талт олон улсын гэрээ, конвенцын тухай цуврал яриа” санаачилгыг эхлүүлсэн. Тус санаачилгын хүрээнд ОУЭЗ хороо нь АНУ-ын Элчин Сайдын Яамтай хамтран “АНУ-Монголын Ил Тод Байдлын Хэлэлцээр ба Монгол дахь Хөрөнгө оруулалтын эрх зүйн орчин” сэдэвт “Fire-side Chat” чөлөөт ярилцлагыг зохион байгуулж, АНУ-ын Онц бөгөөд Бүрэн Эрхт Элчин Сайд Ноён Ричард Буанган ба ОУЭЗ Хорооны тэргүүн Х.Наранбулаг нар тус хэлэлцээрийн хэрэгжилт, ач холбогдлын талаар МХХ-ын гишүүн хуульчидтай чөлөөт ярилцлага өрнүүлэв. Тус ярилцлагын хүрээнд анх удаа Монголын Хуульчдын Холбоонд АНУ-ын Элчин Сайд айлчиллаа.

2. “НҮБ-ын уур амьсгалын өөрчлөлтийн тухай суурь конвенц ба парисын хэлэлцээр” сэдэвт “fireside chat” чөлөөт ярилцлага зохион байгуулав

“МУ-ын нэгдэн орсон хоёр талт ба олон талт олон улсын гэрээ, конвенцын тухай цуврал яриа” санаачилгын хүрээнд, ОУЭЗ Хороо нь НҮБ-ын Монгол дахь Суурин төлөөлөгчийн газартай хамтран “НҮБ-ын уур амьсгалын өөрчлөлтийн тухай суурь конвенц ба Парисын хэлэлцээр” сэдэвт Fireside Chat чөлөөт ярилцлага зохион байгуулсан. Ярилцлагын хүрээнд НҮБ-ын Монгол дахь Суурин төлөөлөгч Ноён Тапан Мишра анх удаа МХХ-нд айлчлан тус ярилцлагад зочноор оролцож, тус НҮБ-ын

конвенцээр МУ-ын хүлээсэн үүргийн хэрэгжилт, ач холбогдол, ахиц, хэрэгжүүлэх ажлын талаар хуульчидтай ярилцав.

3. “Олон улсын хүмүүнлэгийн эрх зүй” сэдэвт сургалт, хэлэлцүүлэг

Олон улсын эрх зүйн хороо нь ОУ-ын Улаан загалмайн хорооны Зүүн Азийн бүсийн Төлөөлөгчийн газар болон МУ-ын Улаан загалмайн нийгэмлэгтэй хамтран “Олон Улсын Хүмүүнлэгийн Эрх зүй” сэдэвт сургалт, хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. Сургалтыг Олон Улсын Улаан загалмайн хорооны Зүүн Азийн бүсийн Төлөөлөгчийн газрын Хууль, эрх зүйн газрын Дарга Марва Шаббар явуулж, сургалтын төгсгөлд ОУ-ын Хүмүүнлэгийн Эрх зүйн талаар МУ-ын хүлээсэн үүргийн хэрэгжилт, дэлхийн өнөөгийн геополитикын нөхцөл дэх ОУ-ын хүмүүнлэгийн эрх зүйн үүргийн талаар хэлэлцүүлэг өрнүүлэв.

4. “Монгол дахь гадаадын хөрөнгө оруулалтын эрх зүйн орчин” сэдэвт дугуй ширээний хэлэлцүүлэг зохион байгуулав

АНУ-ын Элчин Сайдын Яамтай хамтран “Монгол дахь Гадаадын хөрөнгө оруулалтын эрх зүйн орчин” дугуй ширээний хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. Хэлэлцүүлэгт АНУ-ын ЭСЯ-ны Худалдааны Ах. мэргэжилтэн Michael Richmond, Melville Erdenedalai, Mahoney Liotta, Anderson & Anderson, Anand Advocates, PWC Mongolia хуулийн фирмүүд, Ерөнхийлөгч П. Одгэрэл, Тамгын газрын дарга Ш. Жолбарс, хорооны тэргүүн Х.Наранбулаг нар оролцов.

5. “Хууль зүйн үйлчилгээ ба хуульч-үйлчлүүлэгчийн харилцаа (олон улсын туршлага)” сэдэвт хэлэлцүүлэг зохион байгуулав

“Хууль зүйн үйлчилгээ ба Хуульч-үйлчлүүлэгчийн харилцаа (Олон улсын туршлага)” хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. Тус хэлэлцүүлэгт “Clifford Chance” олон улсын хуулийн фирмийн Парис ба Сингапур оффисын хуульчид ба Вашингтон ДиСи дэх АНУ-ын Худалдааны яамны Хуульч нар зочноор оролцож, хил дамнасан ОУ-ын гэрээ хэлэлцээрүүдэд зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх, олон улсын арбитрайн хэрэгт өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх, олон улсын

мега төслүүдэд хууль зүйн зөвлөгөө өгч буй хуульчийн туршлагаасаа хуваалцаж, эдгээр хууль зүйн үйлчилгээг үзүүлэх явц дахь хуульч-үйлчлүүлэгч хоорондын харилцааны асуудлаар олон улсын туршлага хуваалцсан.

6. “Хөрөнгө оруулалтын гэрээ нь хөрөнгө оруулагчийн эрх үүргийн эх сурвалж болох нь” сэдэвт лекц, хэлэлцүүлэг зохион байгуулав

МОНГОЛЫН ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБОО
ОЛОН УЛСЫН ЭРХ ЗҮЙН ХОРОО

ОЛОН УЛСЫН ХУУЛИЙН СУРГУУЛИЙН ОЮУТНУУДЫН ОЛОН УЛСЫН ЭРХ ЗҮЙН
ЧИГЛЭЛИЙН ГЛОБАЛЬ ТЭМЦЭЭНҮҮД: ХУУЛЬЧИЙН УР ЧАДВАР БА ГЛОБАЛЬ КАРЬЕР

SHERLIN TUNG (LLM) Partner, Witham+Angeles LLP (Singapore, Hong Kong, Taiwan, US East Coast, Hong Kong)	DARIO SIMONE PALMIOTTI (PhD) (Cardozo) Of Counsel, Simmons & Simmons (London, Tallinn, Vilnius, Riga, Tallinn)	З. БАЙГАЛЬ (PhD) Of Counsel, MNCs (Ulaanbaatar)	Б. НИГИЖИН (PhD) Of Counsel, MNCs (Ulaanbaatar)	Х.НАРАНБУЛАГ (LLM) Associate, Kh. Narantsetseg & Partners (Ulaanbaatar)

2025/03/27 | 16:30-18:30 | УИХ-ын Парламентийн судалгаа, хөгжлийн хүрээлэнгийн байр 3 давхар 304 тоот

“Herbert Smith Freehills” олон улсын хуулийн фирмтэй хамтран “Засгийн газар ба хөрөнгө оруулагч хоорондын Хөрөнгө оруулалтын гэрээ нь хөрөнгө оруулагчийн эрх үүргийн эх сурвалж болох нь” сэдэвт лекц, хэлэлцүүлгийг зохион байгуулав. Лекцэд “Herbert Smith Freehills” олон улсын хуулийн фирмийн “Counsel” хуульч Bajar Scharaw оролцож гадаадын хөрөнгө

оруулагч болон Засгийн газар хоорондын хөрөнгө оруулалтын гэрээ, хэлэлцээрүүдэд гадаадын хөрөнгө оруулагчийн эрх үүргийг хэрхэн тусгаж, тодорхойлох талаар онолын болон олон улсын практик туршлагаа хуваалцав.

7. “АНУ-ын хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын тогтолцоо ба Монголын хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын шинэчлэл” сэдэвт хэлэлцүүлэг

Олон улсын эрх зүйн хорооноос “АНУ-ын Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын тогтолцоо, шинэчлэл” сэдэвт лекц, хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. Тус лекцэд АНУ-ын Калифорнийн Их Сургуулийн профессор Мэй Лин Спэнсэр зочноор оролцсон. Профессор Спэнсэр нь Хуульчдын холбоонд Фулбрайтын санхүүжилтээр уригдаж Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын агуулга, сорилго боловсруулах, бодлого дүгнэх аргачлалд шинэчлэл хийх, сайжруулах чиглэлээр арга зүйн зөвлөгөө, сургалт явуулсан.

8. “Олон улсын хуулийн сургуулийн оюутнуудын олон улсын эрх зүйн чиглэлийн глобаль тэмцээнүүд: хуульчийн ур чадвар ба глобаль карьер” сэдэвт ярилцлага-хэлэлцүүлэг

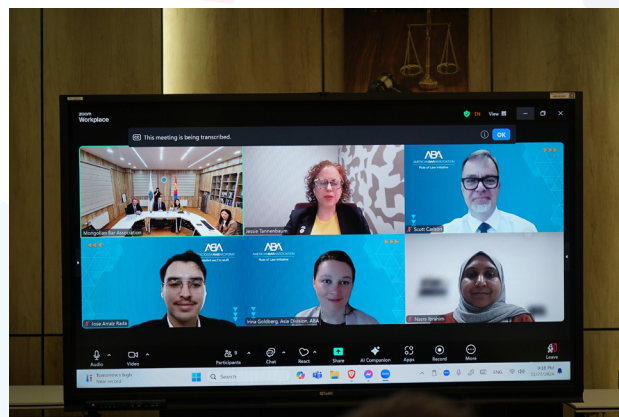
“Олон улсын хуулийн сургуулийн оюутнуудын олон улсын эрх зүйн чиглэлийн глобаль тэмцээнүүд: Хуульчийн ур чадвар ба глобаль карьер эхлүүлэх нь” сэдэвт ярилцлага-хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан. Ярилцлага-хэлэлцүүлгээр “Withersworldwide” ОУ-ын хуулийн фирм (Хонг Конг)-ийн Партнер бөгөөд “Vis East Moot Foundation”-ийн Гүйцэтгэх захирал хадагтай Sherlin Tung, Тайландын ОУ-ын Арбитрын Нарийн бичгийн дарга асан ноён Dario Simone Palmiotti, МУИС ХЗС-ийн дэд профессор, Хууль зүйн ухааны доктор Э.Байгаль, Ахлах багш, ХЗ Доктор Б. Нинжин, Монголын Хуульчдын холбооны Олон Улсын эрх зүйн хорооны Тэргүүн Х.Наранбулаг нар ОУ-ын хуулийн сургуулиуд дунд дэлхий даяар ямар төрлийн ОУ-ын тэмцээнүүд зохион байгуулагддаг, эдгээр ОУ-ын тэмцээнүүдэд хэрхэн хамрагдах, мөн ийнхүү оролцох нь мэргэжлийн ямар ур чадвар хөгжүүлэх, чадварлаг хуульч болох, глобаль карьер эхлүүлэхэд хэрхэн нөлөөлдөг талаар мэдээлэл, зөвлөгөө өгсөн.

10. АНУ-ын Худалдааны яамны арилжааны эрх зүйн хөтөлбөрийн төслүүдийг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэв

АНУ-ын Худалдааны яамны Арилжааны эрх зүйн хөгжлийн хөтөлбөртэй хамтран гадаадын хөрөнгө оруулалтын эрх зүйн орчныг сайжруулахад чиглэсэн бизнесийн эрх зүйн цуврал сургалтуудыг хуульчиддаа явуулж байгаа бөгөөд тус цуврал сургалтуудыг зохион байгуулах ажлыг Олон Улсын эрх зүйн хороо нь Монголын Хуульчдын холбоог төлөөлөн хариуцаж, дэмжлэг үзүүлж ажиллав. Сургалтын хүрээнд олон улсын Арилжааны арбитр, олон улсын Хөрөнгө оруулалтын арбитр, Хэлэлцээр хийх арга тактик, Төр хувийн хэвшлийн түншлэл сургалтууд зохион байгуулагдав.

9. АНУ-ын Хуульчдын холбоотой уулзалт зохион байгуулж хамтран ажиллах санамж бичгийг шинэчлэн байгуулав

Олон улсын эрх зүйн хорооноос АНУ-ын Хуульчдын Холбооны Эрх зүйт Ёс Санаачилга хөтөлбөрийн Захирал Жесси Танненбумтай уулзалт зохион байгуулж, энэ хүрээнд Америкийн Барын Холбоо ба Монголын Хуульчдын холбоо хамтын ажиллагааны санамж бичиг шинэчлэн байгуулах ажлыг зохион байгууллаа. Уулзалт, санамж бичгийн хүрээнд хоёр улсын хуульчдын холбооны хамтын ажиллагааны талаар ярилцаж, энэ хүрээнд МУ-ын шүүхийн бие даасан байдлыг бэхжүүлэх төслийг АНУ-ын Барын Холбоо, Монголын Хуульчдын холбоо, АНУ-ын Төрийн департамент хамтран хэрэгжүүлэхээр ярилцсан.

11. АНУ-ын Хуульчийн Мэргэжлийн Шалгалтын Үндэсний Төв (NCBE)-тэй уулзалт зохион байгуулж хамтран ажиллахаар болов

Олон улсын эрх зүйн хороо нь “АНУ-ын Хуульчийн Мэргэжлийн Шалгалтын Үндэсний Төв” (National Conference of Bar Examiners)-ийн Гүйцэтгэх захирал Хатагтай Judith Gundersan-тай видео уулзалт зохион байгуулав. Уулзалтаар хуульчийн шалгалтын агуулга бүтэц, технологийн шийдэл, шалгалт зохион байгуулалтын арга зүйг сайжруулах, шинэчлэх, АНУ-ын хуульчийн шалгалтын зохион байгуулалтын сайн туршлагыг судалж, өөрийн улсын онцлогт нийцсэн шалгалтын хэлбэрийг бий болгох төслийг эхлүүлэхээр тохирсон. АНУ-ын Хуульчийн Мэргэжлийн Шалгалтын Үндэсний Төвийн зүгээс МХХ-нд дараах туслалцаа үзүүлж хамтрах ажиллахаар болсон.

1. Шалгалтын мэдээллийн баазыг үүсгэх, аюулгүй хадгалах, шалгалтад зохион байгуулалтын програм, технологийн шийдлийг шинэчлэх
2. Шалгалтын агуулгыг шинэчлэхэд арга зүйн туслалцаа үзүүлэх
3. Шалгалт зохион байгуулалтын процессыг ОУ-ын стандартад нийцүүлэх туслалцаа үзүүлэх. Уулзалтад Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл, Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс, ОУЭЗ Хорооны Тэргүүн Х.Наранбулаг, Шалгалтын хорооны Мэргэжилтэн Б.Бямба-Оюун нар оролцсон.

12. АНУ-ын Фулбрайтын хөтөлбөрийг Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал эрхэлсэн хороотой хамтран хэрэгжүүлэв

Олон улсын эрх зүйн хороо нь АНУ-ын Төрийн департаментын санхүүжилттэй Фулбрайтын хөтөлбөрийн хүрээнд “Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын арга зүйг шинэчлэн, боловсруулах нь” төслийг Хуульчийн шалгалтын хороотой хамтран хэрэгжүүлэв.

Тус төслийн хүрээнд АНУ-ын Калифорнийн Их сургуулийн профессор, хатагтай Мэй Лин Спенсер нь АНУ-аас зочилж 2024 оны 5 дугаар сарын 27-ноос 06 дугаар сарын 29-ний хооронд хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын шинэчлэлийн асуудлаар МХХ-нд зөвлөгөө, өгч, сургалт явууллаа.

13. НҮБ-ын Хүний эрхийн дээд комиссарын газрын Ази, Номхон далайн бүсийн албаны дарга Рори Мунговентэй НҮБ-ын хүний эрхийн чиглэлийн гэрээ, конвенцын асуудлаар уулзалт зохион байгуулав

Олон улсын эрх зүйн хорооны “МУ-ын нэгдэн орсон хоёр талт ба олон талт олон улсын гэрээ, конвенцын тухай цуврал яриа” санаачилгын хүрээнд НҮБ-ын Хүний эрхийн Дээд Комиссарын газрын Ази, Номхон далайн бүсийн албаны дарга Рори Мунговентэй уулзалт зохион байгуулж НҮБ-ын хүний эрхийн чиглэлийн гэрээ, конвенцуудын хэрэгжилтийн

ALLEN & OVERY DB&GTS

Mongolia ESG seminar day

We are pleased to invite you to our ESG seminar day on Thursday, 20 April. The seminar day will be hosted by legal experts from DB>S LLP and Allen & Overy. Our speakers will provide insight into topical trends and key issues impacting financial markets in APAC, such as ESG finance, hydrogen, carbon markets and carbon storage and provide an outlook on challenges and opportunities across the energy and infrastructure sector that we believe are relevant to you and your business.

A lunch will be served, together with refreshments and snacks throughout the day. There is no cost to attend any of the sessions.

Please feel free to extend this invitation to other members of your team.

We hope you can join us!

Date: Thursday, 20 April 2023, from 0900 am to 1800 pm (ULAT +8)

Format: In-person full day seminar with limited seats (to register, please email: info@dblaw.mn)

Venue: Shangri-La Ulaanbaatar (Pans Beijing Function Room)
19 Olympic Street
Sukhbaatar District 1
Ulaanbaatar 14241
Mongolia

Your speakers

Felipe Duque
C&A Partner –
Allen & Overy
Tel +65 6671 6050
felipe.duque@allenandoverly.com

Scott Lovell
Sustaining & Projects Partner –
Allen & Overy
Tel +65 6671 6052
scott.lovell@allenandoverly.com

Magdalena Biederer
Senior Associate –
Allen & Overy
Tel +852 2674 7372
magdalena.biederer@allenandoverly.com

Zoljargal Dashnyam
Managing Partner –
DB>S
Tel +976 1133 2020
zoljargal@dblaw.mn

байдал, тэдгээрийг суртчилах, хэрэгжилтийг сайжруулахад хамтран ажиллах талаар ярилцав.

14. “ESG буюу байгаль орчин, нийгэм, засаглал” сэдэвт семинар

Өмгөөллийн “DB>S” ХХН ба “Allen & Overy” олон улсын хуулийн фирмтэй хамтран, Олон Улсын Эрх зүйн хорооны төлөвлөгөөт ажлын хүрээнд “ESG буюу Байгаль орчин, нийгэм, засаглал” сэдэвт семинарыг зохион байгуулав. Семинарт ОУЭЗ Хорооны УЗ-ийн гишүүн Д. Золжаргал зохион байгуулагч, панелистаар, мөн УЗ-ийн гишүүн Б.Онолтуяа, Б. Зол-Ундрах нар оролцов.

15. Эмнести интернэшнлийн олон улсын нарийн бичгийн дарга нарын газрын хууль, бодлого эрх зүйн асуудал хариуцсан дэд захирал Ян Ветцелтэй уулзав

Эмнести Интернэшнлийн Олон улсын нарийн бичгийн дарга нарын газрын Хууль, бодлого эрх зүйн асуудал хариуцсан дэд захирал Ян Ветцелтэй хийсэн уулзалтад оролцов. Тус уулзалтаар олон улсын эрх зүй болон олон улсын гэрээ, хэлэлцээр батлах, хэлэлцэх үйл явцад МХХ-ны оролцоо болон Эрүүгийн хуулийг буцаан хэрэглэхтэй холбоотой асуудалд МХХ-ны байр суурь болон цаашид энэ чиглэлээр хэрхэн хамтран ажиллах талаар ярилцав. Уулзалтад Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл, Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс, ОУЭЗ хорооны удирдах зөвлөлийн гишүүн О.Анударь нар оролцов.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ӨМГӨӨЛӨГЧДИЙН ХОРОО

1. Өмгөөлөгчдийн хорооны зохион байгуулалтын ажлын хүрээнд:

- 1.1 Монголын Хуульчдын холбооны Өмгөөлөгчдийн хорооны Удирдах зөвлөлийн гишүүдийн сонгуулийг 2023 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдрөөс 2023 оны 01 дүгээр сарын 20-ны өдрийг хүртэлх хугацаанд Монголын Хуульчдын холбооны www.mglbar.mn цахим хуудасны сонгуулийн системээр явуулж шинэ Тэргүүн, Удирдах Зөвлөлийн гишүүдийг 2023 оны 01 дүгээр сарын 28-ны өдөр сонгож Өмгөөлөгчдийн хорооны тэргүүнээр Э.Ганхөлөг, Удирдах зөвлөлийн гишүүнээр Ч.Өнөржаргал, А.Базар, Д.Оросоо, Л.Данзанноров, А.Пүрэвдулам, Б.Баяраа, М.Өлзийцэцэг, Э.Мөнхзолбоо, М.Ванчигмаа, Э.Түмэнбаяр, Л.Энхтайван, Г.Батзаяа нар сонгогдсоныг Зөвлөлийн 01 дүгээр тогтоолоор батламжлав.
- 1.2 Өглөөний уулзалтыг Хуульчдын клуб, Өмгөөлөгчдийн хороо, Үндсэн хуулийн эрх зүйн хороо, Хуульчийн нийтэд тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх хороо тус тус хамтран 4 удаа зохион байгуулсан. Монгол Улсын Их Хурлын Сонгуулийн тухай хуулийн онцлог зохицуулалт талаар мэдээлэл солилцож, Азийн Про-боно 2023 оны сонин сайхан, Хуульчдын хамтын ажиллагааны талаар санал солилцох. Нийт 70 орчим өмгөөлөгч, хуульч нар хамрагдсан билээ.
- 1.3 Өмгөөлөгчдийн хорооноос “Спортын арбитр ба хүний эрх” сэдэвт өглөөний уулзалт зохион байгууллаа. Уулзалтын зочноор Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн гишүүн, Монголын Олон улсын ба үндэсний Спортын арбитрын Ерөнхийлөгч Г.Батзаяа оролцож, спортын эрх зүйн хүрээнд шүүхийн бус журмаар маргаан зохицуулах үйл ажиллагааны онцлог, үүсэл хөгжил, хуульчдын оролцоо зэрэг асуудлаар хуульчдад сонирхолтой мэдээлэл өгч, оролцогчдод Спортын арбитр ба Допинг эрх зүйн баримт бичгийн эмхэтгэлийг дурсгалаа.

1.4 “Эрүү шүүлтгүй монгол улс-өмгөөлөгчийн оролцоо” сэдэвт өглөөний уулзалт зохион байгуулав

Үндсэн хуулийн эрх зүйн хороо, Өмгөөлөгчдийн хорооноос санаачлан Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх үндэсний ажиллагаа, Монголын Өмгөөлөгчдийн холбоо, Монголын Криминологичдын холбоотой хамтран өмгөөлөгч нарын дунд “Эрүү шүүлтгүй Монгол Улс-Өмгөөлөгчийн оролцоо” сэдэвт өглөөний уулзалтыг зохион байгуулсан.

Өглөөний уулзалтад Монголын Криминологичдын холбооноос “Эрүүдэн шүүх гэмт явдлын шалтгаан нөхцөлийг тогтоох” судалгааны дүнг танилцуулсан бөгөөд тус судалгаа нь анх удаа хийгдэж байгаа учир өмгөөлөгч, хууль нарыг өөрсдийн үзэл санаа, зөвлөмжөө идэвхтэй өгч хамтран ажиллахыг уриалав. Мөн ХЭҮК-ын Эрүү шүүлтээс урьдчилан сэргийлэх асуудал хариуцсан гишүүн, Хууль зүйн доктор Я.Цэлмэн үе үеийн Эрүү шүүлттэй зоригтой тэмцэж ирсэн өмгөөлөгч нарт талархал илэрхийлэн, цаашид өмгөөлөгч нарын хамтын ажиллагааг бэхжүүлэн ажиллах талаар байр сууриа илэрхийлсэн.

1.5 Өмгөөлөгчийн мэргэжлийн эрх чөлөө, мэргэжлийн ажил, үйл ажиллагаа явуулах эрх, хуульч, өмгөөлөгчийн хараат бус, бие даасан байдлыг хангах хүрээнд:

Өмгөөлөгчдийн хорооны Удирдах зөвлөлөөс “Эрүүгийн процесст өмгөөлөгчийн оролцоог үр дүнтэй болгох” сэдэвт судалгааны ажлыг гүйцэтгэсэн. Дээрх судалгааны ажлын үр дүнд тулгуурлан 2023 оны 12 дугаар сард Хууль зүй дотоод хэргийн яамтай хамтран “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд өмгөөлөгчийн оролцооны тулгамдсан асуудал, шийдвэрлэх арга зам” сэдэвт хэлэлцүүлэг зохион байгуулах хүслэтийг Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэлд албан бичгээр хүсэлт хүргүүлэн ажиллав.

Нээлттэй нийгэм форум, Монголын Хуульчдын холбоо, тус холбооны Хууль зүйн шинжлэх ухаан, боловсролын хөгжлийг дэмжих хороо, Үндсэн хуулийн эрх зүйн хороо, Нийтийн тустай мэргэжлийн үйл ажиллагаа болон Өмгөөлөгчдийн хороо дэмжиж ажилласан Доктор Г.Наранбаатар, хуульч Д.Оросоо нарын удирдсан судалгааны багийн гүйцэтгэсэн “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа дахь өмгөөлөгчийн оролцооны эрх зүйн асуудал” 2024 судалгааны тайлан хэвлэгдсэн байна. Судалгааны ажилд Эл Би Партнерс, Хууль зүйн нийгэмлэг (LIRS) хамтран оролцсон.

2. Сургалт зохион байгуулах ажлын хүрээнд:

2.1. Тайван жагсаал, цуглааны үед хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх өмгөөлөгчдийг мэргэшүүлэх сургалт

2024 оны 03 дугаар сарын 20-ны өдөр АНУ-д төвтэй Ашгийн төлөө бус хуулийн төвийн (ICNL) дэмжлэгтэйгээр Хараат Бус Судалгааны Хүрээлэн (IRIM), Хууль зүйн мэдээлэл, судалгааны хамтын ажиллагааны нийгэмлэг байгууллага хамтран ажиллан хэрэгжүүлж байгаа “Монгол Улсад тайван замаар жагсах, цуглах эрхийг бэхжүүлэх нь” төслийн хүрээнд өмгөөлөгчдөд зориулсан сургалтыг Монголын Хуульчдын холбооны Өмгөөлөгчдийн хороо хамтран зохион байгууллаа. Уг сургалтын зорилго нь тайван жагсаал, цуглааны үед туслалцаа үзүүлэх мэргэшсэн хуульч, өмгөөлөгчдийг бэлтгэх зорилготой болно. Сургалтыг урьд өмнө жагсаал, цуглааны үед хууль зүйн туслалцаа үзүүлж байсан, цаашид зөвлөгөө өгөх сонирхолтой хуульч, өмгөөлөгчдийн дунд мөн тайван жагсаал, цуглааны үед хууль зүйн туслалцаа, өмгөөллийн үйлчилгээ үзүүлэх өмгөөлөгч нарт зориулан бэлдсэн олон улсын хуульчдын гарын авлагыг ашиглаж сургалт зохион байгуулсан.

Сургалтын хүрээнд Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын Хүний эрх хамгаалагчийн хэлтсийн дарга З.Өнөржаргал “Хүний эрх хамгаалагчийн тухай хуулийг хэрэглэх нь” сэдвээр, Хууль зүйн мэдээлэл, Судалгааны хамтын ажиллагааны нийгэмлэгийн гүйцэтгэх захирал Д.Оросоо “Өмгөөлөгчөөс тайван замаар жагсаал, цуглаан зохион байгуулж буй иргэдэд хууль зүйн туслалцаа үзүүлэх нь” сэдвээр тус тус сургалт орж, батламж гардаж авсан. Сургалтад оролцогчдын дунд өрнүүлсэн хэлэлцүүлгийн үр дүнд санал, зөвлөмж гаргасан болно. Сургалтын дараа “Жагсаал, цуглаан ба хуульч, өмгөөлөгчдийн туршлага, мэдээлэл солилцох хэлэлцүүлэг” сэдвээр БНСУ-ын Ажү их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн захирал, доктор, профессор Kwon Geon-Bo цахимаар, “НОРЕ” сэтгэл зүйн төвийн захирал, сэтгэл зүйч Э.Эрдэнэ болон Олон улсын Улаанбаатарын их сургуулийн Монгол-Солонгосын эрх зүйн хүрээлэнгийн захирал, хууль зүйн доктор О.Амарсанаа нар хэлэлцүүлэг өрнүүлсэн юм.

2.2. Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцүүлээ

Эрүүгийн эрх зүйн хороо, Өмгөөлөгчдийн хороо Прокурорын хороо, Шүүгчдийн хороо хамтран “Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн хэлэлцүүлгийг 2025 оны 03 дугаар сарын 13-ны өдөр зохион байгууллаа. Хэлэлцүүлгийг Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл нээж, тус хуулийн төсөлтэй холбоотой өөрийн саналыг хуваалцсан. Тус хэлэлцүүлэгт Улсын Их хурлын гишүүн Х.Тэмүүжин оролцож, Эрүүгийн

хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн танилцуулгыг хийсэн бөгөөд эрүүгийн хариуцлагатай холбоотой зохицуулалтыг ял, албадлагын арга хэмжээ болгож өөрчлөх болон худал мэдээлэл тараах, мөрдөн шалгах ажиллагааны нууцыг задруулах гэмт хэргийн шинжийг өөрчлөх талаар мэдээлэлдээ дурдсан. Эрүүгийн хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулахдаа судалгаа, шинжилгээнд үндэслэж, шинжлэх ухаанчаар хандах, хуулийн үзэл баримтлалыг алдагдуулахгүйгээр ардчилсан нийгмийн үнэт зүйлийг хамгаалах алхмаас ухрахгүй байхад анхаарах талаар тодорхой байр суурийг илэрхийлсэн. Энэхүү хэлэлцүүлэгт оролцогчдоос гаргасан саналыг нэгтгэн хууль санаачлагчдад хүргүүлэх болно.

2.3. Сонгогчдын санал худалдан авалт: эрх зүйн орчин, тулгамдсан асуудал хэлэлцүүлэг зохион байгуулав

Сонгуулийн үр дүнд хууль бусаар нөлөөлөх зорилготой сонгогчдын саналыг худалдан авах асуудалтай тэмцэх, түүнийг хязгаарлах нь шударга сонгууль явуулах үндэс байдаг. УИХ-ын гишүүн Ж.Баярмаа санаачлан сонгуулийг шударга явуулахад шаардлагатай хууль тогтоомжийг шинэчлэх, тулгамдсан асуудал, шийдэх гарц, шийдлийг тодорхойлох зорилгоор улс төрийн нам эвсэл, улс төр судлаач, эрдэмтэд, Сонгуулийн байгууллага, хууль хэрэгжүүлэгч байгууллага, хуульчид, хууль хяналтын байгууллага, иргэний нийгэм зэрэг байгууллагын дунд хэлэлцүүлэг зохион байгуулсан.

4. Хуульчдын холбооны үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, оролцох хамтран ажиллах чиглэлийн хүрээнд:

4.1. Хуульчийн мэргэжлийн ёс зүйн зөрчил шалгах ажлын хүрээнд:

Хуульчдын холбоонд ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу хуульчид холбогдох ёс зүйн зөрчлийг шалган 11 дүгээр сарын 15-ны байдлаар 305 хуульч, 15 байгууллагад холбогдох хуульчдын ёс зүйн зөрчлийг шалган тодорхойлолтыг гарган ажиллав.

4.2. Өмгөөлөгчийн туслахаар бүртгэх ажлын хүрээнд:

Холбоонд ирүүлсэн материалыг үндэслэн хуульч, өмгөөлөгчийн туслахаар ажиллагсдыг бүртгэлжүүлж 11 дүгээр сарын 29-ний өдрийн байдлаар 87 өмгөөлөгчийн туслахыг шинээр бүртгэн үнэмлэх олгож, 52 өмгөөлөгчийн туслахын үнэмлэхийг сунгасан байна.

4.3. Чиг үүргийн хороодод өмгөөлөгч нэр дэвшүүлэх ажлын хүрээнд:

Нийт өмгөөлөгчдөд “Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хороо”, “Хуульчийн мэргэжлийн шалгалтын асуудал эрхэлсэн хороо”, “Хуульчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах” чиг үүргийн хороодоос ирүүлсэн бичгийг хүргүүлж 2023 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдөр Өмгөөлөгчдийн хорооны Удирдах зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж өмгөөлөгч Д.Оросоо, Т.Золбоо нар Шалгалтын хороонд, Ш.Алтангадас, Ч.Өнөржаргал, Ц.Мөнхбат нар хуульчийн эрх хууль ёсны ашиг сонирхолыг хамгаалах хороонд, Ө.Эрдэнэ-Очир, Ц.Азбаяр нар сургалтын хороонд өмгөөлөгчдийн хорооноос нэр дэвшин Зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн дээрх чиг үүргийн хороодод сонгогдсон нэрсийг хүргүүлэв.

4.4. Хяналтын зөвлөлд өмгөөлөгчдийн төлөөллийг нэр дэвшүүлэх ажлын хүрээнд:

Нийт өмгөөлөгчдөд Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгчөөс ирүүлсэн бичгийг хүргүүлж 2023 оны 03 дугаар сарын 23-ны өдөр Өмгөөлөгчдийн хорооны Удирдах зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж Ж.Эрдэнэбилэг, Ш.Уранчимэг, М.Нармандах нарын нэрсийг хүргүүлэв.

4.5. Монголын Хуульчдын холбооны Өмгөөлөгчдийн хороо нь “Хуульчдын төгөлтэй болцгооё” мод тарих ажлын хүрээнд Удирдах зөвлөлийн зүгээс 10 мод хандивлан оролцов.

4.6. Монголын Хуульчдын холбооноос “Эрүүл мэнд-Эх дэлхийгээ хайрлая” сэдвийн хүрээнд явган аяллыг зохион байгуулсан бөгөөд тус аялалд Өмгөөлөгчдийн хорооны төлөөлөл оролцов.

4.7. Өмгөөлөгчдийн хороо нь Хууль зүйн мэдээлэл, судалгааны хамтын ажиллагааны нийгэмлэгтэй хамтран ажиллав

- НҮБ-аас баталсан ажил Хуульчийн хараат бус байдлын тунхаглал, Олон улсын барын холбооноос баталсан өмгөөлөгчийн ажил мэргэжлийн зарчим, Европын холбоо, Зөвлөлөөс баталсан хуульчийн хараат бус байдлын дүрэм, зааврыг орчуулах, эдгээр баримт, бичиг тулгуурлан өмгөөлөгчийн мэргэжлийн эрх чөлөө, үйл ажиллагаа, хуульчийн бие даасан, хараат бус байдлын талаар ойлголт, мэдлэг, ур чадвар эзэмшүүлэх агуулга бүхий өмгөөлөгчийн сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, сургалт зохион байгуулах, гарын авлага бэлтгэв.
- Эрүүгийн процесст оролцож буй өмгөөлөгчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаанд тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэх зорилгоор Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн өмгөөлөгчийн эрх, үүрэг, мэргэжлийн үйл ажиллагаатай холбоотой зохицуулалтын хэрэгжилтээр үр дагаврын судалгаа хийх, хуулийн төслийн үзэл баримтлал, Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах хуулийн төсөл боловсруулах ажлыг гүйцэтгэв.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

ӨМГӨӨЛЛИЙН НӨХӨРЛӨЛИЙН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ АСУУДАЛ ЭРХЭЛСЭН ХОРОО

Өмгөөллийн нөхөрлөлийн хөгжлийг дэмжих хороо нь Хорооны тэргүүн болон гишүүдээс бүрдсэн 9 хүний бүрэлдэхүүнтэй үйл ажиллагаагаа явуулж байна.

Монголын Хуульчдын холбооны 10 жилийн ойн хүрээнд Өмгөөллийн нөхөрлөлийн хөгжлийг дэмжих хорооноос санаачлан зохион байгуулсан “Хуулийн фирмүүдийн ирээдүйн чиг хандлага” сэдэвт өглөөний уулзалт 2023 оны 10 дугаар сарын 04-ний өглөө зохион байгуулав. Тус уулзалтад зочноор Английн Олон Улсын Барын холбооны Хуулийн фирмүүдийн менежментийн зөвлөлийн тэргүүн Stephen Revell оролцож, олон улсын хуулийн фирмүүдийн үйл ажиллагааны онцлог,

байгууллагын хүний нөөцийн бодлого, ажиллах орчин, харилцагчтай харилцах арга зүйн талаар болон залуу хуульчид мэргэжлээрээ тогтвортой, амжилттай ажиллахад анхаарах асуудлыг хөндөж, мэдээлэл солилцсон. Хорооны тэргүүн Д.Түвшинтамир тус хорооны хэрэгжүүлж байгаа үйл ажиллагааны талаар танилцсан ба уулзалтад Монголын Хуульчдын холбооны ерөнхийлөгч П.Одгэрэл болон өмгөөллийн нөхөрлөлийн төлөөлөл 40 гаруй хуульч, гүйцэтгэх захирлууд оролцов.

1. "Хуулийн фирмийн менежмент, хөгжил, чиг хандлага" сэдэвт уулзалт, хэлэлцүүлэг боллоо

Монголын Хуульчдын холбоо, Өмгөөллийн нөхөрлөлийн хөгжлийг дэмжих хороо хамтран өмгөөллийн хуулийн этгээдүүд болон хуульч, өмгөөлөгчдийн дунд "Хуулийн фирмийн менежмент, хөгжил, чиг хандлага" сэдэвт уулзалт, хэлэлцүүлгийг 2025 оны нэгдүгээр сарын 30-ны өдөр зохион байгууллаа.

Тус хэлэлцүүлгийг Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл, Өмгөөллийн нөхөрлөлийн хөгжлийг

дэмжих хорооны тэргүүн Д.Түвшинтамир нар нээж үг хэлсэн. Хэлэлцүүлгийн чиглүүлэгчээр Өмгөөллийн нөхөрлөлийн хөгжлийг дэмжих хорооны удирдах зөвлөлийн гишүүн, өмгөөлөгч Б.Батцэнгэл ажилласан. Хэлэлцүүлгийн хүрээнд Монголын Хуульчдын холбооны гишүүн хуульч, арбитрч, Олон улсын Хуульчдын холбооны гишүүн өмгөөлөгч С.Уянгаа "Танай хуулийн фирм орчин цагт нийцэж байна уу?" сэдвээр, Монголын хуульчдын холбооны гишүүн хуульч, Олон улсын Хуульчдын холбооны гишүүн өмгөөлөгч С.Отгонжаргал "Хуулийн фирмүүд хиймэл оюун ухааныг ашиглах тухайд" сэдвээр тус тус илтгэл тавьж, хэлэлцүүллээ.

Өмгөөллийн нөхөрлөлийн хөгжлийг дэмжих хорооноос "Хуулийн фирмийн менежмент, хөгжил, чиг хандлага" сэдэвт сургалт, уулзалт, хэлэлцүүлгийг цувралаар зохион байгуулахаар төлөвлөсөн.

2. "Өмгөөллийн хуулийн этгээдүүдийн форум-2025" боллоо

Монголын Хуульчдын холбооны Өмгөөллийн нөхөрлөлийн хөгжлийг дэмжих хорооноос Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын асуудал эрхэлсэн хорооны дэмжлэгтэйгээр "Өмгөөллийн хуулийн этгээдүүдийн форум-2025" үйл ажиллагааг 2025 оны хоёрдугаар сарын 21-ний өдөр анх удаа зохион байгууллаа.

3. Өмгөөллийн хуулийн этгээдүүдийн туршлага солилцох өдөрлөг боллоо

Өмгөөллийн нөхөрлөлийн хөгжлийг дэмжих хорооны санаачилгаар “Өмгөөллийн хуулийн этгээдүүдийн туршлага солилцох өдөрлөг”-ийг 2025 оны 11 дүгээр сарын 14-ний өдөр зохион байгууллаа.

Тус өдөрлөгт “Хуулийн фирмийн өнөөгийн нөхцөл байдал, ирээдүйн чиг хандлага” сэдвээр Өмгөөллийн “Дашням партнерс” ХХК-ийн үүсгэн байгуулагч, партнер Д.Золжаргал, “Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулж байгаа олон улсын хуулийн фирмийн онцлог, давуу тал” сэдвээр “Грата Интернэшнл Монголиа” ХХН-ийн Партнер В.Болормаа, “Технологийн салбар дагнасан зөвлөх үйлчилгээний онцлог, туршлага” сэдвээр Өмгөөллийн “Виндекс ХХН-ийн Партнер, Гүйцэтгэт захирал Б.Наранцэцэг, “Хуулийн фирмийн пробоно үйл ажиллагаа” сэдвээр Өмгөөллийн “Легал гайд” ХХК-ийн Гүйцэтгэх захирал Ч.Отгонбаатар, “Өмгөөллийн хуулийн этгээдүүдийн үйл ажиллагаанд гарч буй хүндрэлүүд, шийдвэрлэх арга замууд” сэдвээр Өмгөөллийн хуулийн этгээдүүдийн хөгжлийг дэмжих хорооны тэргүүн, Өмгөөллийн “Анта партнерс” ХХК-ийн Ерөнхий захирал Д.Түвшинтамир нар тус тус илтгэл хэлэлцүүлж, өөрсдийн туршлагыг хуваалцлаа.

САЙН ДУРЫН ХОРООДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН 2023-2025 ОН

НОТАРИАТЫН ХӨГЖЛИЙГ ДЭМЖИХ ХОРОО

1. **Сайн дурын хороо батламжлах ажлын хүрээнд:** Монголын Хуульчдын холбооны Нотариатчдын хөгжлийг дэмжих хороог 2023 оны 07 сард батламжилж Нотариатын хөгжлийг дэмжих хорооны тэргүүнээр Ч.Баянжаргал, Удирдах зөвлөлийн гишүүнээр Б.Энхтуяа, П.Отгонжаргал, И.Долгорсайхан, Ц.Энхбадрал, С.Мандалсүрэн, Ө.Мөнхтуяа сонгогдлоо.

2. **Нотариатчдын эрүүл мэндийг хамгаалах ажлын хүрээнд:** 2023 оны 09 дүгээр сарын 09-ний өдөр, 2024 болон 2025 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрүүдэд тус тус Монос групптэй

хамтран нотариатч нартаа эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээ, оношлогоо хийлгэсэн.

3. **Эрдэм шинжилгээний хурал, хэлэлцүүлэг, уулзалт зохион байгуулах, хамтран ажиллах ажлын хүрээнд:**

3.1. Эвлэрүүлэн зуучлал ба нотариатын оролцоо” сэдэвт өглөөний уулзалт зохион байгуулав. Монголын Хуульчдын

холбооны Эвлэрүүлэн зуучлалыг дэмжих асуудал эрхэлсэн хорооноос "Эвлэрүүлэн зуучлал ба нотариатын оролцоо" сэдэвт өглөөний уулзалтыг зохион байгуулсан. Эвлэрүүлэн зуучлах ажиллагаанд нотариатын үүрэг оролцоо түүний илрэн гарах хэлбэр, олон улсын жишиг мөн эрүүгийн эрх зүй, захиргааны эрх зүйн зарим төрлийн маргааныг эвлэрүүлэн зуучлалаар хэрхэн шийдвэрлэх боломжтой эсэх асуудлуудаар тус тус хэлэлцэж, Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд нотариатын үүрэг оролцоог хэрхэн тусгах талаар харилцан санал солилцов.

- 3.2. "Нотариатын мэдэгдэх хуудас шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх үндэслэл болох нь" сэдэвт хэлэлцүүлгийг амжилттай зохион байгуулав.

Монголын Хуульчдын холбооны Нотариатын хөгжлийг дэмжих хорооноос санаачлан Монголын Хуульчдын холбооны Шүүгчдийн хороо, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ерөнхий газар, өмгөөллийн Легал Полиси ХХК хамтран 2023 оны 11 дүгээр сарын 24-ний өдөр "Нотариатын мэдэгдэх хуудас шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх үндэслэл болох нь" сэдэвт хэлэлцүүлгийг зохион байгууллаа.

Нотариатын хөгжлийг дэмжих хорооны тэргүүн, Монголын Нотариатчдын танхимын Ерөнхийлөгч, Хууль зүйн ухааны доктор Ч.Баянжаргал "Нотариатын мэдэгдэх хуудас бичих онол практикийн асуудал", Монголын Хуульчдын холбооны Зөвлөлийн гишүүн, өмгөөллийн Легал Полиси ХХК-

ийн гүйцэтгэх захирал Б.Даваажанцан "Төлбөр барагдуулах ажиллагаанд нотариатын мэдэгдэх хуудсыг хэрэглэх нь" Хан-Уул дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч Ц.Оюунбилэг "Нотариатын мэдэгдэх хуудсыг шүүхээр баталгаажуулах нь", Нийслэлийн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газрын дэд дарга дэдхурандаа С.Бямбарагчаа "Нотариатын мэдэгдэх хуудас шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа явуулах үндэслэл болох нь" сэдвүүдээр тус тус илтгэл хэлэлцүүлэв.

- 3.3. 2024 оны 11 сарын 20-ны өдөр Нотариатын хөгжлийг дэмжих хорооны тэргүүн Ч.Баянжаргал Монголын үнэт цаасны арилжаа эрхлэгчдийн холбооны дэргэдэх "Миний дуртай үнэт цаасны эрх зүй клуб"-ын гишүүн хуульч, эрх зүйчдэд зориулсан "Нотариатын мэдэгдэх хуудас ба үнэт цаасны зах зээл" сэдэвт өглөөний уулзалтад зочноор оролцлоо.

4. Нотариатчдын мэдлэг ур чадварыг хөгжүүлэх ажлын хүрээнд:

- 4.1. 2024 оны Хуульчийн үргэлжилсэн сургалтыг Монголын Нотариатчдын танхим, Монголын Хуульчдын холбооны Нотариатын хөгжлийг дэмжих хороо нотариатчдын ур чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор 2024 оны 05 сарын 28, 29, 06 сарын 04, 05-ны өдрүүдэд Монголын Хуульчдын холбоогоор магадлан итгэмжлэгдсэн сэдвийн хүрээнд 4 кредит багц цаг хангах цахим сургалтыг зохион байгуулсан. Уг сургалтыг Хуульчдын холбооны сургагч багш С.Баасанбат, Ч.Баянжаргал, П.Соёл-Эрдэнэ, М.Цэрэнбат, Г.Давааням, Я.Мөнхзаяа орсон.

- 4.2. Монголын Хуульчдын холбооны

Ерөнхийлөгч П.Одгэрэлээр ахлуулсан ажлын хэсэг 2024 оны тавдугаар сарын 15,16-ны өдрүүдэд Дундговь аймагт ажилласан. 2024 оны тавдугаар сарын 17, 18-ны өдрүүдэд Өмнөговь аймагт ажилласан.

Ажлын хэсэг нь Монголын хуульчдын холбооны үйл ажиллагааг тайлагнах, хуульчийн үргэлжилсэн сургалт зохион байгуулах зорилготойгоор орон нутагт ажиллаж байгаа бөгөөд 3.5 багц цаг олгох хуульчийн үргэлжилсэн сургалтыг зохион байгуулсан. “Нотариатын мэдэгдэх хуудас шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх ажиллагаа явуулах үндэслэл болох нь” сэдвээр Монголын Хуульчдын холбооны Нотариатын хөгжлийг дэмжих хорооны тэргүүн, Нотариатчдын танхимын Ерөнхийлөгч, хууль зүйн ухааны доктор Ч.Баянжаргал сургалт орсон. Энэ удаагийн сургалтад Дундговь, Өмнөговь аймгийн нийт 70 гаруй хуульч хамрагдаж хуульчийн үргэлжилсэн сургалтын 3.5 багц цагийг хангасан юм.

4.3. Нотариатчдын мэргэжил, ур чадварыг дээшлүүлэх зорилгоор 2025 оны 05 дугаар сарын 14-ний өдөр мөнгө угаах терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх цахим сургалтыг зохион байгуулсан. Тус сургалтад Цагдаагийн ерөнхий газар, Улсын ерөнхий прокурорын газар, Монголбанк Санхүүгийн мэдээллийн албаны төлөөллүүд оролцож, мэдээлэх үүрэг бүхий 145 нотариатч хамрагдсан. 2025 оны 04 дүгээр сарын 08-ны өдөр Монголын Нотариатчдын танхимын Ерөнхийлөгч Ч.Баянжаргал Төваймгийн нотариатчийн үүрэг гүйцэтгэгчид буюу сумдын Тамгын газрын дарга болон хууль эрх зүйн мэргэжилтнүүдэд “Нотариатын үйлдэл гэрчлэх арга зүйн” сургалт явуулж, тэдгээрийн сонирхсон асуултад хариулан мэдээлэл солилцов.

5. Нотариатчдын форум зохион байгуулах ажлын хүрээнд:

5.1. Олон Улсын Нотариатын Холбооны Азийн Хэрэг Эрхлэх Комиссын гишүүд 2025 оны 03 сарын 06-ны

өдөр цахимаар хуралдлаа. Хурлыг тус комиссын Ерөнхийлөгч Ч.Баянжаргал удирдаж, Хятад, Индонез, Япон, Казакстан, Солонгос, Узбекистан, Вьетнам, Лебанон Улсын нотариатын байгууллагын Ерөнхийлөгчид болон холбогдох албаны хүмүүс оролцлоо.

“Нотариатын үйлдэл гэрчлэх ажиллагаа ба практик” сэдвээр гишүүн байгууллагууд илтгэл хэлэлцүүлж, харилцан туршлага судлав. Энэ нь нотариатын үйлдлийг хууль тогтоомжид нийцүүлэн гэрчлэх ажиллагааг боловсронгуй болгох практик ач холбогдолтойгоос гадна харьцуулсан судалгаа хийх онолын ач холбогдолтой юм. 2025 оны 6 сард Улаанбаатар хотноо зохион байгуулагдах Азийн Хэрэг Эрхлэх Комиссын 15 хурлаар шинэ Ерөнхийлөгчийг сонгож, түүний бүрэн эрхийн хугацааг баталгаажуулах буюу НОТАРИАТЧДЫН ФОРУМ-2025 арга хэмжээг зохион байгуулах талаар хэлэлцсэн.

5.2. Азийн хэрэг эрхлэх комиссын 15 дахь их хурал буюу Нотариатчдын форумыг зохион байгуулсан.

“Нотариатын эрх зүйн хөгжлийн чиг хандлага” олон улсын семинарыг 06 дугаар сарын 25-ны өдөр зохион байгуулсан. “Нотариатын үйл ажиллагаанд хиймэл оюун хэрэглэх нь” Германы холбооны Нотариатчдын танхимын Олон улсын харилцааны зохицуулагч, Хуулийн зөвлөх Kim Brisevac, “Нотариатч эвлэрүүлэн зуучлагчаар ажиллаж буй Францын туршлага” Нотариатч, Францын Нотариатын дээд зөвлөл Corinne Des-

sertenne-Brossard, “Нотариатч эвлэрүүлэн зуучлагчаар ажиллаж буй Узбекистаны туршлага” Узбекистаны Нотариатчдын Танхимын Ерөнхийлөгч Dilshod Ashurov, “Нотариатын актыг гүйцэтгэх тухай” Олон Улсын Нотариатын Холбооны ОУ-ын хамтын ажиллагааны комиссын дарга Германы холбооны Нотариатчдын Танхимын ОУ-ын Харилцааны тэргүүн Richard Bock., “Нотариатын үйлдлүүдийг гүйцэтгэх Хорват улсын журмууд” Загреб дахь нотариатч, Хорватын нотариатчдын ОУ-ын хорооны ерөнхийлөгч Tihana Sudar., “Нотариатын мэдэгдэх хуудас бичих онол, практикийн асуудал” сэдвээр Монголын Нотариатчдын танхимын Ерөнхийлөгч Ч.Баянжаргал нар илтгэл хэлэлцүүлсэн.

Олон улсын нотариатын холбооны Азийн хэрэг эрхлэх комиссын 15 дахь хурлыг 06 дугаар сарын 26-ны өдөр Shangri-La зочид буудалд зохион байгуулж “Зайн гэрчлэлтийн эрх зүйн зохицуулалт, практик сэдвээр Олон Улсын Нотариатын Холбооны Азийн хэрэг эрхлэх комиссын гишүүн байгууллагын төлөөлөгчид “Зайн гэрчлэлтийн эрх зүйн зохицуулалт, практик” сэдвээр илтгэл хэлэлцүүлсэн. Мөн Хятад, Япон, Казкастан, Индонез, Солонгос, Узбекистан, Вьетнам, Монгол төлөөлөгч нар үйл ажиллагааны 2024 оны тайлангаа тавьсан.

6. Бусад ажлын хүрээнд:

6.2. Монголын Хуульчдын холбооноос жил бүр зохион байгуулдаг “Хуульчдын шилжин явах цом”-ын төлөөх спортын тэмцээн 2023 болон 2024 оны тавдугаар сарын 23-26-ны өдрүүдэд болж Нотариатчдын танхим, Нотариатын хөгжлийг дэмжих хороо бүх төрөлд баг бүрдүүлж оролцсон. Нотариатчдын хамтач уур амьсгалыг бий болгох, хөдөлгөөний дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх, Хуульчдын холбооны тэмцээнд амжилттай оролцох зорилгоор бэлтгэл хангагдана гэсний дагуу 2023, 2024 оны 10 дугаар сарын 12, 13-ны өдрүүдэд Монголын Нотариатчдын Танхимын спортын тэмцээн 4 төрлөөр зохион байгуулагдсан.

6.3. Монголын Хуульчдын холбоо болон Монголын Нотариатчдын танхим 2025 оны 09 дүгээр сарын 16-ны өдөр “Хамтран ажиллах гэрээ”-нд гарын үсэг зурж, цаашид хийж хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөө, чиглэлийн талаар ярилцлаа.

Монголын Хуульчдын холбоо нь чиг үүргээ хороодоор дамжуулан

хэрэгжүүлдэг. Энэ хүрээнд Монголын Нотариатчдын танхимд Нотариатын хөгжлийг дэмжих хороог байгуулна Холбооны үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцож ирсэн билээ. Монголын Хуульчдын холбоо болон Монголын Нотариатчдын Танхим нь Хуульчдын ордонд үйл ажиллагаа явуулах болсонтой холбогдуулан хоёр байгууллага бие биенийхээ үйл ажиллагааг дэмжих, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх зорилгоор өргөн хүрээнд хамтран ажиллахаар болов.

6.4. Монголын Нотариатчдын танхим нь намрын дунд сарын билгийн тооллын 16-ны Балжинням, Дашням хосолсон билэгт сайн өдөр буюу 2025 оны 10 сарын 08-ны өдөр “Хуульчдын ордон”-д байрлах шинэ байрныхаа нээлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулсан. Нээлтийн үйл ажиллагаанд Монголын Хуульчдын холбооны Ерөнхийлөгч П.Одгэрэл, Тамгын газрын дарга Ш.Жолбарс, Монголын Нотариатчдын Танхимын удирдлагын багийн болон гишүүн нотариатчид оролцсон.

6.5. 2025 оны 10 дугаар сарын 05-ны өдөр Монголын Нотариатчдын танхимын нэрэмжит хуулийн төв байгууллагуудын дунд жил бүр зохион байгуулагддаг шатрын тэмцээн “Хуульчдын ордон”-д болж, өндөрлөлөө.

Энэ удаагийн шатрын тэмцээн Монгол Улсад Нотариатын байгууллага үүсэж хөгжсөний түүхт 100 жилийн ойн баярын хүрээнд хийгдэж буйгаараа онцлогтой бөгөөд нотариатын байгууллагын үйл ажиллагааг олон нийтэд сурталчлах, хуулийн байгууллагуудын хамтын ажиллагааг бэхжүүлэх, харилцан туршлага солилцох, шатрын спортыг түгээн дэлгэрүүлэх зорилготой Монголын Хуульчдын холбооны Нотариатын хөгжлийг дэмжих хороотой хамтран зохион байгууллаа. Шатрын тэмцээнд Хуулийн төв байгууллагын 20 багийн 80 тамирчид оролцож, шилдгүүдээ тодрууллаа.

МОНГОЛЫН ХУУЛЬЧДЫН ХОЛБОО НЬ “ХУУЛЬЧДЫН ОРДОН”-Д ӨӨРИЙН ӨМЧЛӨЛИЙН БАЙРТАЙ БОЛЛОО

МОНГОЛЫН
ХУУЛЬЧДЫН
ХОЛБОО

ХУУЛЬЧДЫН ОРДОН

📍 Монгол улс, Улаанбаатар хот,
Чингэлтэй дүүрэг, 5-р хороо,
Хуульчдын ордон, 17 давхар, 1701 тоот

☎ (+976) 7011 6364
(+976) 7011 6007

✉ info@mglbar.mn
www.mglbar.mn